

512229

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

14/11

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

వంపుటము No. 16

జెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జనవరి నెల 29-వ తేది మంగళ వారము

No 251

శ్రీ విభవరామ సంపత్కర పుష్పమాస బహుళ చవితి

సంచిక ౨౫౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత

వ త్ర ములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును. వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు

సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు

109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

మోసపోవద్దు

మా తాలూకు 'అభ్రకభస్మము' యొక్క శ్రేష్ఠతను, గుణవిశేషములను, ప్రజాదరణమును గమనించి, ఇటీవల కొందరు, మావలె ప్రకటనలను జరిపి విక్రయిస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది. అట్టిదానిని కొని మోసపోతిమనియు, మంచిది పంపమనియు, అనేకులు మాకు వ్రాస్తున్నారు. గాన ఆంధ్రులందరికి మనవిచేయడం ఏమంటే:—'అభ్రకభస్మమును' కొనుగొన్నప్పుడు 'ఆర్షరసాయనశాల' నుండియే తెప్పించుకోవలెనని, మనవిచేస్తూ, ఇతరులవద్ద కొని మోసపోవద్దని హెచ్చరిస్తున్నాము.

సేనేజరు,

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా.)

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

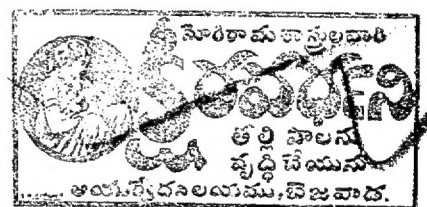
"మక్స్విన్" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము

నెల వ్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాకార్యాలయము మద్రాసు.

స్వరంగం - తు 1 కి రూ 5

ఇది శ్రీరామమేహములకు చక్కనిమందు. జీర్ణించినది యు, ప్రసోధుడున్న పెగలాడ్యములకు (గోరీయా) స్త్రీలకు శుభమహ్యధులకు (బట్టలబిడుపు, లోకోరియా) వ్యాధియుగము ఇక ఇక్కడ నుండు అవసరములేదు. మేహవాత కీళ్లనొప్పులు, మేహమువలన పుట్టిన నోటిపూత, వాంతి అగచి, పిర్యవప్తము, కీర్మదార్శల్యమును పోగొట్టును. కుక్కము, వృద్ధి చేయును. పంఖా కీర్మని పుట్టించును.

అభ్రక భస్మము - తు 1 రూ 4 లు

అలిమూత్రము, జడి, దగ్గు, తయన, మూత్రమందు చక్కెరపడుటను, శరీరము తెలుపుబారియుండుటను నివర్తి చేయుటలో బాధకరము.

చరకాశ్రమము, నూజవీడు (కృష్ణ)

జ్యోతిషకళాపాఠశాల

పుస్తకములలో నాల్గవ భాగమును దశాభ్యాసము అచ్చు పూర్తియై సిద్ధముగా నున్నది. యింట్లో ప్రతిమహాదేశకు ప్రతి ఆంతర్దేశకు వివరముగా ఫలములు, శ్రాద్ధ సమీక్షముగా వ్రాయబడినవి. ఇదివరలో అచ్చుబడిన 1, 2, 3 భాగములు కూడ ఖరీదునకు సిద్ధముగాయున్నవి. జ్యోతిషవిద్య 6 మాసములలో పూర్ణద్యాయాలోచనకల్పమును, వివరములకు వ్రాయుడు. ఆకల్ప నె కల ప్రతి.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపొస్టు, గోదావరి జిల్లా.

చెన్నై పరి జాతీయ ఫరలు

1929 సం॥ జనవరి 29-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తా		
మనుమల తానాది ౧౧ వ ౩౭ కుచి దా	12 ౦ ౦	17 ౮ ౦
మెల్లారిది ౧౧ మెల్లారి	28 ౮ ౦	14 ౮
ఫిల్లి ౧౧ ఫిల్లి	25 ౮ ౦	17 ౮ ౦
రానులు త. 1౮౬ బస్తా 1-౩	12 ౦ ౦	12 ౦ ౦
సవ్యలు ౧౧	21 ౦ ౦	24 ౮ ౦

2. ధాన్యమునవ్వలు

కలంబు బస్తా 1-౩ ౮ 2౮5	16 ౦ ౦	17 ౦ ౦
మెల్లారి ౧౧	15 ౦ ౦	17 ౦ ౦
మెల్లారి ౧౧	16 ౦ ౦	17 ౮ ౦
మెల్లారి ౧౧	15 ౮ ౦	17 ౮ ౦
ఉలవలు ౧౧ ౮ 2౮5	10 ౮ ౦	11 ౮ ౦

3. నూనెనవ్వలు

నవ్వలు నూనె తా 1-౩	16౬ ౦ ౦	15౦ ౦ ౦
నవ్వలు మ 1-౩	24 ౦ ౦	21 ౦ ౦
తేనె నెనెగనూనె తా 1-౩	౪7 ౮ ౦	౪౩-౦-౮
తేనె నెనెగనూనె నూనె తా 1-౩	110 మెల్లారి నూనె 100	
చమనము తా 1-౩	106 ౦ ౦	108 ౦ ౦
చిల్లరవనవ్వలు		
చాయతనవ్వ తా 1-౩	101 ౦ ౦	108 ౦ ౦
మారతనవ్వ ౧౧	65 ౦ ౦	70 ౦ ౦
జరతనవ్వలు (మెల్లారి) తా 1-౩	66 ౦ ౦	70 ౦ ౦
నెయిలు ౧౧ తా 1-౩	60 ౦ ౦	67 ౦ ౦
మెల్లారి నూనె తా 1-౩	౪౦, 50	
మెల్లారి తా 1-౩	౨౩ ౮ ౦	౨9 ౮ ౦
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-౩	౩6 12 ౮	27 ౦ ౦
చింతనము తా 1-౩	౮5 ౦ ౦	70 ౮ ౦

5. ఇనుము

వట్టాకం తా 1-౩	౩౩ ౮ ౦	౩౩ ౮ ౦
చదరం	౩0 ౮ ౦	౩2 ౮ ౦
కవ్వం	౩0 ౮ ౦	౩8 ౮ ౦

6. నూలు

నెం 20 తన్ను మెల్లారి	౮	౮ ౮ ౦
నెం ౩౧ కట్టారి	౮	౮ ౮ ౦
నెం 24 ౧౧ లాకి	౮	౮ ౮ ౦
నెం 40 బాన్సు 20 పా	౧౧	11 ౮ ౦
నెం 4౪ సాంబో	౧౧	౮ 1 ౦
నెం 40 రాబి	౧౧	10 ౮ ౦
నెం 4 తన్ను మెల్లారి	౧౧	౪ 12 ౮

7. లోహములు

జండి 100 కులం 1-౩	౬ ౮౦ ౦ ౦	౬ 62 ౮ ౦
బంగారము 1-౩	21 ౦ ౦	21 2 ౦
సరకు 1-౩		1౩ ౮ ౦
ఇర్రడి తా 1-౩	24౩ ౦ ౦	2౬0 ౦ ౦
తా తా 1-౩	2౨4 ౦ ౦	౨00 ౦ ౦

8. పంటలు

అరిసెలు సిల్వర్లూంబు అలిగరయి సింహం		
నీసా 1-౩ గింజ 20౦ ౩ కు ౮౩ ౮ ౦		
నీలికం 1 ౮౮	1	10 ౮
2౪ కరులు	1	10 ౮
2౩ కరులు	1	౩ ౮
౬౮ కరులు	1	౩ ౮
3 బాంబు		

తేర్కనూ పొద్దునూనె తా 1-౩ (మెల్లారి)		
కాంగో ౩ ౮	1	౩ ౮
కడకు ౪ ౮	1	౩ ౮

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

నూజివీడు డివిజనులు ఆఫీసు మార్చబడుట

వీ. కాశీశ్వరరావుగారు,

(శ్రీశ్రీ—వీ. నూజివీడు డివిజను ఆఫీసును బెజవాడ నుండి మరేయొక స్థలమునకు మార్చబడుట ప్రభుత్వమునా రుద్దేకం చి యెన్నారా?

బి. నూజివీడు డివిజనులో చేర్చబడు తాలూకాలెవ్వి? సి. డివిజను ఆఫీసును నిర్మించుటకు నూజివీడులో సేద్యము న పలము సంపాదించబడినదా. అట్లుగనో ఎంత ఖరీదుకు? డి. ప్లానులు, ఎన్ని మేట్లు తయారు చేయబడినవా? ఇ. నూజివీడు పదమ డివిజనులో నొకమూల నున్నదనియో, గన్నవరము అంత కంటే మధ్యస్థలములో నున్నందున డివిజనునందలి అన్ని భాగములకు చేరువగా నున్నదనియో ప్రభుత్వమునా తెలుగుదరా? ఎఫ్. డివిజనులు ఆఫీసు గన్నవరములో నిర్మించబడుటకు యెంతవరకు విన్నపములు ప్రభుత్వమువారికి చేరినవా?

జవాబు:—వీ. అవును. నూజివీడును డివిజను కార్యస్థానము గానించుటకు చాలాకాలము క్రిందటనే నిశ్చయించబడినది. బి. నూజివీడు డివిజనులో గన్నవరము తాలూకాయును; నూజివీడు డివిజనులోని డివిజనులన్ని చేరియన్నవి. సి. రెగ్యులర్ డివిజనులు ఆఫీసును నిర్మించుటకు నూజివీడులో నొకస్థలమును సంపాదించుటకు ఒకచెట్టు ప్రకటన గావించబడినది. స్థలసంపాదన విషయమున కార్యక్రమ మింకను పూర్తిగావించబడలేదు. డి. ప్లానులు, ఎన్ని మేట్లు ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడినవి. ఇ. నూజివీడు, గన్నవరములయొక్క పదుపాయములను ప్రభుత్వమువారు నిచారించి నూజివీడులో డివిజనులు కార్యస్థానములను యొక్కవ లాభకరమని ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించిరి. ఎఫ్. లేదు.

వీ. కాశీశ్వరరావుగారు

(శ్రీశ్రీ—గన్నవరముకంటే నూజివీడునక్కలు యొక్క వసదుపాయము లెవ్వి?

జవాబు:—కార్యస్థానమునకు నూజివీడు యొక్కవ ముఖ్యస్థలమని ప్రభుత్వమువారు దలచుచున్నాడు. నూజివీడు నకు గల ప్రాంతాన్ని గన్నవరమునకు తేలు.

వీ. కాశీశ్వరరావుగారు:—అం దనేకమంది జమీందారులుండుటబట్టియే దానికి ప్రాంతాన్నిగలదా?

రీ మెంబరు:—జేనల్లే దలచెదను. కృష్ణా ఆయకట్టులో భూములను చేర్చుట

వీ. కాశీశ్వరరావుగారు

(శ్రీశ్రీ—(వీ) కృష్ణా ఆనకట్టపట్నం ఎత్తబడుటవలన నీటిపారుదల అభివృద్ధి గావించబడు సందర్భమున కృష్ణా తూర్పు డెల్టా ఆయకట్టులో చేర్చబడు భూముల విస్తీర్ణమెంత? (బి) ఈ విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు కడపటి యుత్తరవులను గావించరా?

(సి) ఉత్తర ప్రభుత్వ రహదళమునకు ఇచ్చెదరా? (డి) అభివృద్ధి గావించబడిన ఆయకట్టులో చేర్చబడు భూములను నిర్ణయించుటకు ప్రత్యేక సిబ్బంది నియమించబడినదా? (ఇ) కృష్ణా తూర్పు డెల్టా క్రింద ప్రతితాలూకాలో నున్న భూములలో నెన్నియొకరహదళము చేర్చబడును? (ఎఫ్) ఈ భూములపై ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఫీజు వసూలు చేయుటకు ప్రభుత్వమునా రుద్దేకంబియోన్నారా?

అట్లుగనో ఎకరమున కెంత చొప్పున? ఏ యుద్దేశము కొరకు? (జి) గ్యారంటీ చేయబడిన పల్లపు భూమిక్రింద యిప్పుడు చేర్చబడియున్న భూములన్నియు ఆయకట్టులో చేర్చబడునా? జవాబు:—వీ. 85,000 ఎకరములు. బి. లేదు. సి. ప్రభుత్వమునా రుత్తరవులను గావించిన పిమ్మట పదమ విషయ మాలోబింపబడును. డి. పదమ స్క్రీము విచారించుట కొక ప్రత్యేక డివిజను రెండు సంవత్సరములలో (కృష్ణాతూర్పు కృష్ణాపశ్చిమ, డెల్టా కొక్కా-క్క పబ్లిసివిజను చొప్పున) కాసనసభయొక్క యజనమిచ్చే యేర్పాటుచేయుటకు రుద్దేకంబింపబడినది. (ఇ) (జి) బోగట్టా సేద్యముగారేదు. ప్రత్యేక సిబ్బంది విచారణ పూర్తిగావించిన పిమ్మటనే సరియగు భోగట్టా యివ్వబడుటకు వీలగును. ఎఫ్. అవును.

మొరకభూమికి ఎకరమునకు రూ 25 చొప్పునను అయి రుద్దేకము నీటిపారుదల క్రిందనున్న ఎక్కాను భూమికి యొక రహదళము రూ 12-8-0 చొప్పున వసూలు చేయబడును. ఉద్దేశించబడిన 85,000 ఎకరముల చిన్నభూములకు నీటిపారుదల ఖర్చులక్రింద మరికొంత మొత్తముగూడ వసూలు చేయబడును.

వీ. కాశీశ్వరరావుగారు.

(శ్రీశ్రీ—ఇందువలన వచ్చు ఆదాయము, వ్యయముల యొక్క పట్టికను ఇభయెడుట బట్టెదరా? జవాబు:—అట్లే గావించబడుచున్నాము. అదీ తయారు చేయబడవలసియున్నది.

తూర్పుగోదావరిలో పోతనూరు ప్రాజెక్టు కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

(శ్రీశ్రీ—వీ తూర్పుగోదావరిలో పోతనూరు ప్రాజెక్టు విచారణ పూర్తికాబడినదా? బి. పదమ ప్రాజెక్టున కెంతఖర్చు కావచ్చును? సి. దాని యుద్దేశము? జవాబు:—వీ. బి. రూ 40,000 మొత్తము అంచనా వేయబడి, యీసంవత్సర బడ్జెట్టులో రూ 20,000 మొత్తము ప్రత్యేకింపబడినది. పని జరుగుచున్నది. (సి) గోదావరి పశ్చిమ డెల్టాలో ఏలూరు కాలువక్రింద నీటిపారుదల అభివృద్ధిగావించుటకు యీ స్క్రీము ఉద్దేశించబడినది.

1,922 ఎకరముల మొరకభూములకును ప్రస్తుతము ఏలూరు కాలువ నీటిని పొందుచున్న రెండు చెరువులక్రిందనున్న నెటిల్వెంటు శల్లపురావతు శల్లపుభూములలో 1574 ఎకరములకును, నీటిపారుదల యీ స్క్రీమువలన యేర్పాటుచేయబడును డి. కారాయణరావుగారు

(శ్రీశ్రీ—ప్రస్తుత సంవత్సర బడ్జెట్టులో ప్రత్యేకింపబడిన రూ 20,000 మొత్తములో కెంతమొత్త మిప్పటికి ఖర్చు కాబడినది?

జవాబు:—వ్యవధిగావలెను. శాసనసభా కమిటీ పార్లమెంటరీకమిషనుతో గలిసి విచారణ నలుపుటకు అంచనా

వేయబడిన ఖర్చు

జె. ఏ. నల్లానాగారు

(శ్రీశ్రీ—వీ. సంస్కరణములగూర్చి పార్లమెంటరీకమిషనుతో గలిసి విచారణ నలుపుటకు నియమించబడిన శాసనసభా కమిటీ మద్యాగ్రహనందును, యితరస్థలములందును కమిషనుతో గలిసికొని, లేక ప్రత్యేకముగాని సమావేశములకు అంచనావేయబడిన ఖర్చుయెంత? బి. బడ్జెటు అంచనాలో యే యాదాయములనుండి యే బాకతులక్రింద పదమ ఖర్చు గావించబడును, ప్రభుత్వము వారు ఎంతెంత మొత్తమును కృత్యేకించెదరు, ఇంకను మరికొన్ని పబ్లిమెంటరీ గ్రాంటు లేవయినను శాసనసభలో గోరబడునా? అట్లుగనో, ఎప్పుడు? జవాబు:—(వీ) ప్రభుత్వమువారిచే యివ్వవలె అంగీకరింపబడిన రేట్లప్రకారము అంచనావేయబడిన ఖర్చు యీ కిందివిధముగా నుండును.

2. చెక్కకుయొక్కయో, పళ్లెలయొక్కయో క్రయాగడిన, భత్యములు (కమిటీయొక్క సిబ్బందికి క్రయాగ, శివ, భత్యములతో సహా) రూ 21,000.

2. కమిటీ కార్యదర్శియొక్క వేతనము, భత్యము రూ 14,000.

3. ఉద్యోగుల వేతనము, ఇతర ఖర్చులు వగైరా రూ 10,000.

మొత్తము రూ 45,000.

జి. ఆదికారాయణ తెట్టిగారు

(శ్రీశ్రీ—కమిటీసభ్యులు ఇంగ్లాండుకు క్రయాగము గావించెదరా?

జవాబు:—వ్యవధి కావలెను. (శ్రీశ్రీ—ఈ ప్రత్యేక భత్యము మద్రాసునగరమునకే చెందునా?

జవాబు:—చెప్పబడెను.

(శ్రీశ్రీ—మీరు భత్యముల కొరకు దరఖాస్తు గావించరా? అట్లుగనో యేకారణముల బట్టి?

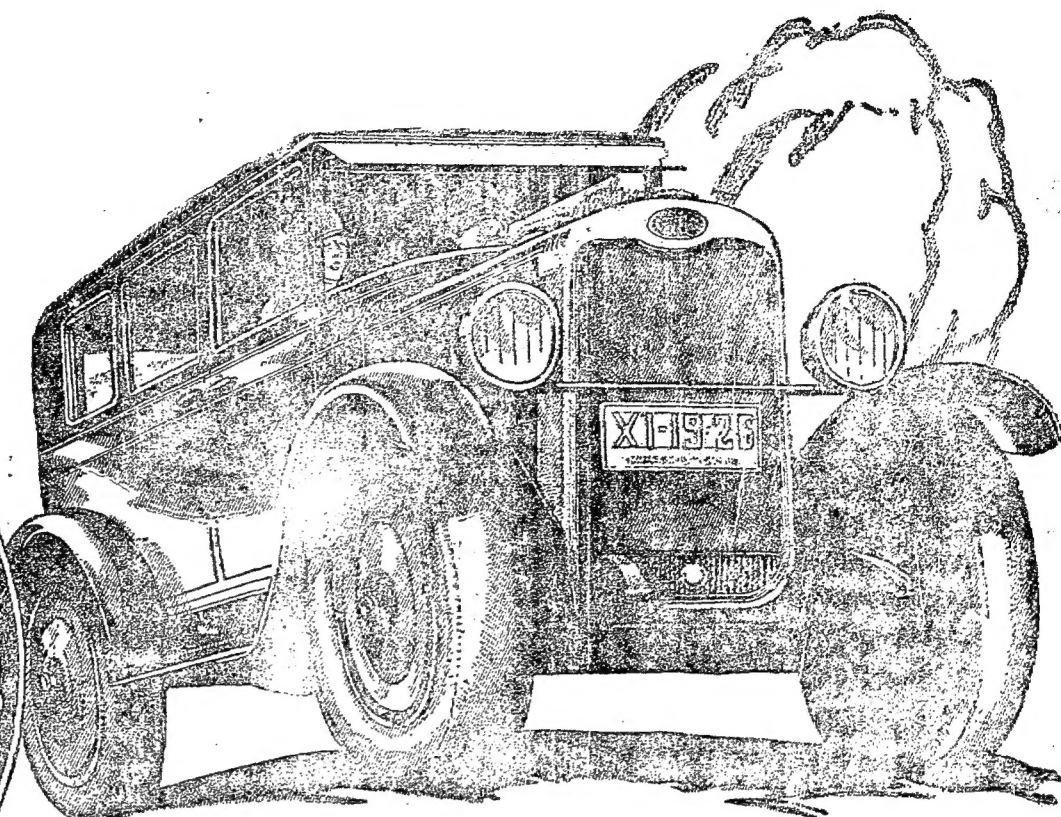
జవాబు:—ఈ విషయము గూర్చి తరీఫించుటకు మీరు తమ కాలమును చాలవరకు వినియోగించవలెను.

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

(శ్రీశ్రీ—ఈ సభ్యులు శాసనసభా సమావేశములకు హాజరగుటకు స్వీకరించు భత్యములే గాక యింకను యీ భత్యములను గూడ స్వీకరించుచున్నారా?

జవాబు:—సేనల్లు దలంపను. అయినప్పటికిని, యీ విషయము గూర్చి వ్యవధి గోరుచున్నాను.

బుబుబేనది

చివర్ లెట్ ప్ర పంచమున

తనయొక్క అసాధారణ సామర్థ్యమును, అద్భుత కార్యాచరణమును, విలువను నిరూపించుకొనెను.

ప్రపంచమంతయును 1928 సం॥ రమన ఓక ల తుకు మించిన చివర్ లెట్ కారులను కొని, చివర్ లెట్ యొక్క శ్రేష్ఠతను బలపరచెను. మోటారు కారుల అవసరమును తీర్చుట కసాధారణ సామర్థ్యముగల చివర్ లెట్ కారే తగినదనుటకీ అత్యధికమైన ఆధిక్యతయే బలమైన నిదర్శనము.

హిందూదేశమునందే గాక ప్రపంచమందును చివర్ లెట్ స్థానికపరిస్థితుల కనుగుణ్యమైనదని నిరూపించుకొనెనది. కాని చివర్ లెట్ హిందూ దేశములోనే జనసమ్మతమెక్కువగా బడయుటకు జనరల్ మోటారుల స్థానిక సమాజము సర్విసు, లోక లుస్పేరు పార్టుల గిడ్డంగి యుండుటయే కారణము.

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్

డిలర్స్

సింపున్ అండు కో, లిమిటెడ్, మదరాసు.

జి. హెచ్. బూలీ అండు కో, బెంగళూరు, చిక్ మగలూరు.

టి. డేన్స్ అండు కో లిమిటెడ్, కోయంబత్తూరు.

మద్రాసు పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు నియామకము

సి. ఎస్. మత్తురంగమదలియారగారు

(తక్షణ:-) (ఏ) మద్రాసు, ఉత్తరకంజి, పోలీసు డిప్టీ కమిషనరుదనికి యిటీవల తాత్కాలికముగా ఖాళీనచ్చియుండునా? (బి) ఖాళీ సాగి మహమ్మదు జియాయుద్దీను సాహెబు బహదూరుగారు సదరు ఖాళీకి నియమింపబడియుండిరా? (సి) వీరు అంతరహత్యము డిప్టీ సూపరింటెండెంట్ జిల్లా సూపరింటెండెంట్ అక్కింగు చేయుచుండిరా? (డి) వీరు, మరియొక మహమ్మదీయ పోలీసు యుద్వోగితుగు ఖాళీ బి మహమ్మదు కలీముల్లా సాహెబు బహదూరుగారికంటె తక్కువ అనుభవము గలిగినవారేనా? (ఇ) అట్లుగనో, ఎక్కువ అనుభవముగల వానిహక్కులను త్రోసివేయుటకు కారణములేవి? (ఎఫ్) ఖాళీ

బి మహమ్మదు కలీముల్లా సాహెబు బహదూరుగారు ఇంతకు పూర్వము ఒకటికంటె ఎక్కువసార్లు మద్రాసు నగరకు పోలీస్ కమిషనరుగా పనిచేసియుండిరా?

జవాబు:- (ఏ) అవును. (బి) అవును. (సి) అవును. (డి) లేదు. (ఎఫ్) అవును.

ఏ. హమీదుఖాను గారు.

(తక్షణ:-) ఖాళీ బి మహమ్మదు కలీముల్లా సాహెబు గృహ ప్రభుత్వమువారు విధించి యన్నచో వీరిహక్కులు త్రోసివేయుటకును కాణము లేవి?

జవాబు:- మొదట గారి జవాబు:- గవర్నరు గారికి గా వింపబడిన సిపార్స్ రహస్యముగా నుంచబడినందున విచారించుచున్నాను.

భారతి గీతములు నురల యజమానుల

కిచ్చివేయబడుట

సి. ఎస్. మత్తురంగమదలియారగారు

(తక్షణ:-) (ఏ) భారతి గీతములు పట్టుకోబడినందుకు ప్రభుత్వమువారియైన హిందీ సచార ముద్రాకారముచే మైకోల్లో బెట్టబడిన దాని రద్దీనకునుబోబడినందున ప్రభుత్వమువారు సదరు గ్రంథమును మరల పాఠ యజమానులకిచ్చివేయించినా వా? (బి) బట్టకనో ఎప్పుడు? (సి) లేననో, ఎందుకంటే?

జవాబు:- (ఏ) పోలీసువారు సదరు గ్రంథమును మరల పాఠ యజమానులకిచ్చివేయనినదిగా గోరబడియున్నాను. (బి), (సి) ఈ ప్రశ్నలవలన నవనరములేదు.

కారీకపరిస్థితులగూర్చి రాయలంకమిషను

శాసనోల్లంఘనపు అరాజకముగూర్చి భయపెట్టుట

భారత శాసనసభ యందు ప్రైవేటు గారి ప్రకటన

కొంగ్రెసు తీర్మానముపై విచార్య - ప్రజాసంరక్షణచట్టమునందు నిర్బంధ విధానము సెక్కువజేయుట

డిల్లీ, జనవరి 28:- భారతశాసనసభ సభాపత్యము ప్రారంభించునపుడు రాజకీయపరిస్థితులు యాక్టివ్ విధమున ఉపసన్నిధియై, సార్వభౌమము గొప్పవ్యాధిలన ద్వికాలము బాధించునట్లు నవ్వంత నెండుట విశుల సంతోష కరమున విషయము. సార్వభౌమమునియెడల సామ్రాజ్య ప్రజలకు గల ప్రేమవిశ్వాస ము లా విలువలను నమగ విధమున ప్రకటించబడెను. సార్వభౌమమునకు సంపూర్ణాంగము త్వరలో కురువలెనని కోరుతున్నాము.

నాయకుల మరణములు

ఇటీవల భారత ప్రకృతిలో భౌతికంగానైన ఎస్. ఆర్. బాబుగారు, లాలాజనకరామయ్యగారు మరణించిరి. సార్వభౌమమునకు ఉన్నత కీలుదను అనునాయకుల మరణములకు ఎంతయో చింతించుచున్నాను.

ఎసెంబ్లీ కార్యాలయము ప్రత్యేకించుట

భారత శాసనసభయందలి విభిన్న ప్రజలనుబారికిని ప్రభుత్వమువారికిని కుదిరిన రాజీకార్య భారత శాసనసభ కార్యాలయము ప్రత్యేకించబడెను. ఈ కొత్తయేర్పాటు సర్దుమగ కొనసాగుటకు అందరు తోడ్పడుట అవసరము. ఈ కార్యాలయమునందు ఉద్యోగములను నియమించు బాధ్యత పల్లెటవర్యును కమిషనరువారికి బహుగబడెనది. ఇండియా మంత్రి అను మతిత్ర చిత్తు నిబంధనలు తయారుజేసి ఉపబడినవి.

ఆఫ్ గను వ్యవహారములు

ఆఫ్ గనుసానపు రాజకీయ పరిస్థితులు విచారితముగ పరిగమించుటచే ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవహారములందు యావిషయములకే ఆత్యంత ప్రాముఖ్యము ఏర్పడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యావ్యవహారములందు యెట్టి జోక్యము కలగజేసి కొనసాగెదనని తీర్మానించుకొన్నారు. త్వరలో ఆఫ్ గను రాజ్యము శాంతిపడగలదని మనప్రతిపక్ష ప్రతినిధులందు క్రమ ప్రభుత్వములో గూడిన బలవంతమును గాజ్యము పూర్వమునలే నే యుండగలదని కోరుచున్నాను. బ్రిటిషుగారి స్వాధీనము నందున్న దేశమునందు ఎట్టి అందోళనగాని ఆల్లరులుగాని లేకుండునట్లు సామర్థ్యముతో చనిజేసిన బ్రిటిషు సైనికులను కామూరుండి విమూలములై స్త్రీలను పిల్లలను వివర్తులకు దూరముజేసిన ప్రమాణములను అభినందించుచున్నాను.

దక్షిణాఫ్రికా

భారతదేశపు రాయబారియగు గౌ. శ్రీనివాసకృష్ణ గారు తమదగ్గమును నేర్పుతోడను సామర్థ్యముతోడను వివిధ హిందీ భారతీయుల ప్రత్యక్షమున ఉన్నత్రుతి. ఇక్కడను సర్ కె. వి. రెడ్డిగారుగూడ గుగూడ యీ విధానయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు విశ్వాసమునకు పాత్రులయ్యెదరని నమ్ముచున్నాను.

తూర్పు ఆఫ్రికా

పిల్లలయందు కమిషనరువారి నూచనలను అనుబంధపుటకు పూర్వము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆభిప్రాయములను బాగుగ యోచించుటకు సార్వభౌమము ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఈ విషయమై కెన్యాప్రభుత్వమువారు చర్చించునపుడు వారికి భారతీయుల ఆభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుటకై ఒక ఐ. సి. ఎస్. ఉద్యోగిని కెన్యాప్రభుత్వము కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యునిగ నియమించుటకు కెన్యాగవర్నరుగారు అంగీకరించియున్నాడు. ఈ విషయమై కార్యనిర్వాహకమును నిర్ణయించుటకు త్వరలో సర్ హెబ్బెల్ గారు కేంద్రశాసనసభల ఎన్నికేమకు సంఘములకు సమావేశపరచెదరు.

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

వ్యవసాయ విచారణ సంఘమువారు గావించిన నూచనములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జరిపినచర్చల వివరములు న్నాను: 18 మంది సభ్యులతో వ్యవసాయ సంఘముగూడ సర్వోధమ నొనర్చుటకు ఒక కేంద్రసంఘము నియమించబడును. ఇందు శ్రీమద్రామం సభ్యులను కృష్ణీయ సభ్యులను ప్రాంత నిధ్యములను, ఈ సంఘము కార్యనిర్వాహకసంఘముగ ఉండును. కేసలము పరిశోధనలవిషయములకు పని జరుపుటకు 30 సభ్యులతో మరొక సంఘమేర్పడును. రాష్ట్రములయందు గూడ యెట్టిసంఘములే యేర్పాటుచేయబడును. ఈయేర్పాటులన్నియు కొనసాగించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రూ. 50 లక్షలు గ్రాంటుచేయవలెనని కమిషనువారు

కోరిరి. ఒకటేనిర్ణయము రూ. 50 లక్షల తీర్పుట కష్టమునకు నాయుకాలపైను రూ. 25 లక్షలును, సామానకు రూ. 75 లక్షలును గ్రాంటు యిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించెరి. కార్యనిర్వాహక వర్తమావారు యాగ్రాంటును వ్యయపరచెదరు.

భారతదేశ ప్రధానగరములందు నిర్బంధము విశాలమునకు పమునకు ఆ తోడుని కాలమువారివారు స్థంభములను కేనడా, అస్త్రీలియా, దక్షిణాఫ్రికా, న్యూజిలాండు దొమినియనులవారి సంగ వద్దేశము దెలిపియున్నారు. సార్వభౌమమునియెడలను సామ్రాజ్యమువట్టును అందరికిని గల భక్తివిశ్వాసములను నూచించుచు యాదానమును కృతజ్ఞతతో గ్రహించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించెరి.

కార్మికుల అశాంతి - రాయలంకమిషను

ఇటీవల కార్మికులలో అశాంతి ప్రబలముగ వ్యాపించినది. ఇట్టి వివరతనవిస్తీర్ణమున. తొలగించుటకే కార్మిక తగవుల వట్టుమును తయారుజేసిరి. కాని యింతటితో యీ అశాంతి ముంతయు తొలగిపోవునని తలచుట పొరపాటు. కావున కార్మికుల కష్టనష్టముల విషయము సంపూర్ణముగ విచారణ జరుపుట యజమునలకును కార్మికులకును లాభకరముగ ప్రభుత్వమువారు ఆభిప్రాయపడిరి. ఇందులకు రాయలంకమిషను నియమించ సార్వభౌమము అంగీకరించెనని మీసదెబ్బలుచున్నాను. కార్మికులనువ్యవసాయ సంపూర్ణముగ పరిష్కరింపవలె నను నుద్దేశముతో యీ విచారణ నెల కొల్పబడినది. మొన్నటివరకు కామన్వెల్త్ అధ్యక్షులకు నున్న యాధిమతముకు అధ్యక్షులగుండ అంగీకరించెరి. పిరికి ఇంగ్లాండునందలి కార్మికసమస్యల విషయమై చక్కని అనుభవము గలదు.

కమ్యూనిస్టు ప్రచారము - ప్రజారక్షణచట్టము

కార్మికుల అశాంతి మరొకదృష్టితో చూడవలసి యున్నది. కమ్యూనిస్టుల ప్రచారములను ప్రభుత్వమువారికి కొంతఅందోళన కలిగెను. ఈ ప్రచారము తీవ్రముగ వ్యాపించునను భయముచే ప్రభుత్వమువారు ప్రజాసంరక్షణచట్టమును తయారుజేసిరి. ప్రభుత్వమువారిభయములకు నిజమయ్యెను. కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతముల వ్యాపకతే ముఖ్యత తీవ్రముగ ప్రచారము జరుగుచున్నది. కమ్యూనిస్టు చర్చకు లాదరింబడునట్లు వి. ఇట్టి ప్రచారములపై తీవ్ర చర్య చేసికొనుటకు మరల ప్రజాసంరక్షణ చట్టమును శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు సంశ్చించుకొనిరి. విచారణలందలి కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వము యీ దేశమునందెచ్చు ప్రద్యమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనుటకుగూడ ఉద్దేశించియున్నాడు.

భారత రాజకీయపరిస్థితులు

భారత రాజకీయసమస్యల విషయమై బ్రిటిషుదేశమునకు భారతదేశమునకును ఒకవిధముగ రాజీగడుతట ఉచితము. భారత వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుటకు పార్లమెంటువారికి అధికారము లేదని కేప్టెన్ యేవిధముగ తప్పకునో అట్లే భారతీయులు సమ్మతించని పరిస్థితిగూడ పార్లమెంటువారు ఆచరణకు జెట్టుటగూడ తప్పేయగును. పార్లమెంటువారు యీ విషయమై యేవిధముగ నిర్ణయము గావించెరో యెవ్వరికిని దెలియదు. సామ్రా సంఘమువారు గొప్పచిక్కులతోగూడిన యీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు యెంతయో కష్టపడి ఒకవిధానమును నూచించియున్నాడు. ఈ నూచనము శ్రద్ధతో పరిశీలించుట భావ్యము. కాని భారతదేశమునందు కొన్ని ముఖ్యమైన పక్షముల వారు యీ నూచనల సంగీకరించలేదు. ఈ నిర్ణయము తయారుజేయు చట్టములందు పార్లమెంటు ప్రతినిధుల యెట్టిసానము లేకుండెను. ఇట్టిపరిస్థితిలో యీ నిర్ణయమును సర్వకాలములలో వార్తామొలకల రంగీకరింపవలెనని కోరుట, ముందు జరుగవలెనని రాజకీయములగుడ ప్రతిబంధముగను. ఈ ప్రతిబంధమును పిప్పిలేమని నూచించుచున్నది గాని రాజకీయ ప్రభుత్వమును నూచించలేదు. ఇటీవలుగావించు నిర్ణయములకు తలయూచు సందర్భ పార్లమెంటు మారవలసియుండును. కాని పార్లమెంటువారు తమ బాధ్యతను నిర్వహింపవలసినచో అన్ని పక్షములవారి విశ్వాసమునకు పాత్రుల యుండవలెను. అందులకు వారు యితరుల నిర్ణయములనే ప్రమాణముగ పరిగణించుటకు వీలులేదు. ఆచర

ణను యోగ్యముకాని కొన్ని మరతులను నూచించియు, నిర్ణీత కాలములో యీ మరతు లంగీకరింపనిచో, దేశమును ఆచారమునకుదిండు శాసనోల్లంఘనము కొనసాగించునని బెదిరింతుట వలన కేదేగాని మేలులేదు. శాంతిముగ ఆలోచించిన వర్తమాన భారతభూమియు బ్రిటిషువారిచే స్పష్టింపబడినదనియు కడచిన నూచనసంవత్సరములనుండి బ్రిటిషు క్రికెట్టు భారతదేశమును వికాసవత్సరముగ నంచుచున్నదనియు సమవదగలదు. ఇట్టి కేంద్ర క్రికెట్టు నెంటునే ఆకర్షకముగ తొలగించినచో వివిధతెగలు విడిపోయి చెల్లాచెదురగును. భారత చారి వికాసవత్సరముల బలవంతముగ జాతిమీగునను ఆశయే అటుగంటును. 1917 వలెన మూలమైననాడు గావించిన ప్రకటన బ్రిటిషువారి ప్రమాణముగ యెల్లకాలము నిలబడియుండగలదని యాశంపబడినది పీరియరా భారతీయులను తెలియజేయుచున్నాను. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునందు సంపూర్ణత్వమును పొందుట ఒక దేశముగారు మరియొక దేశము వారికి యెంతవరకు తోడ్పడుట సాధ్యమో అంతవరకు తోడ్పడుటకు బ్రిటిషు వారికిగల సంసిద్ధతను యాదనూచు రుజువుచేయుచున్నది. ఈ ప్రమాణమును బ్రిటిషువారు ఆభిప్రాయపరచి మీద నమ్ముచును. నిజముగ బ్రిటిషువారే యావిషయమును చూట తప్పటకు ఉద్దేశపరులట్లు నూచనలు కనబడినను నేను నేటిదినము మీయెడుట రాజప్రతినిధిగ ఉపన్యసింపియుండెను. చట్టము ననుసరించి పరిపాలనను కొనసాగుచుండునట్లు చూచుట నాదాధ్యక్షయై యున్నది కావున శాసనములను అతిక్రమించవలయునని బోధించువాడు భారతదేశమునకు అవకాశమొనర్చినవారగుచు న్నారు. భారతీయుల ఆశయములను ఆభిప్రాయములను ఉద్దేశములకు సార్వభౌమము ప్రభుత్వమునకు దెబ్బతుటకును బ్రిటిషు భారతదేశములకు మధ్యపర్తిగను ఉండుట రాజప్రతినిధి ధర్మము. కావున నా దృష్టికికన్పడిన విధమున ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను వివరించియున్నాము. క్రమముగవిధమున రాజకీయము జీవనస్పర్ధి చెందగలదని నమ్ముచున్నాను. (కరతాళధ్వనులు)

కాకినాడ సబుకోర్టులో

O. P. No. 167 of 1928

పిటిషనరు: శ్రీ చెలికాని వెంకటధర్మారావుగారు
నగరా. యెడిరి
కొంటరు పిటిషనరు: శ్రీ చెలికాని సూరయ్యమ్మగారు.

నోటీసు

చిత్రాడ కాపురములు శేటులచూపుగాడు పని పోయినందున ఆయనతోలూకు పోలీసు యిత్తు రాబట్టుకొనుటకు వారసత్వపు పరిస్థితియు దిద్దింపవలసి కోరుచు, పిటిషనరు బాఖులచేసిన పిటిషను 2-1-29 తేదీన నాయదా అయి యున్నది. ఇందుకు యెవ్వరి యొనను ఆతేదీనకు వున్న యెడల నాయదా తేదీని తొట్టలో మనవిచేసుకొనవచ్చును.
కాకినాడ } వి. భీమశంకరశాస్త్రి,
22-1-29 } నగరా.

విజెంట్టు కోవలెను

ఆంధ్ర జిల్లాల్న టికిని ఎక్కువ నదుసాయ మైన పరతులు గలవు.
వివరములకు వ్రాయుడు:—వీ కాశ్చేర్వర రావు, ప్రెసిడెంటు:—ఆంధ్ర అసెంబ్లీ ఖరీదయో ఈక్విటబుల్ ఇనూరెన్స్ కరపెన లిమిటెడ్. (కలకత్తా) బెజవాడ. నెం. 12

Dr. MATAMESWARA ROW,
Physician & Surgeon. Asthma Specialist.
బెజవాడ బ్రిమియన్ శివాలయంపేర్లిలో గౌరవ నీయులైన శ్రీమహర్షి మేడమిద పాతపొలిసుస్వేష వద్ద గొక్కరు మరమేర్వరరావుగారు 130 అడుగుల బాంబాయి నిర్మాణమును బేషధాలయమును తెలిపి వీరు ఉల్బులను "Asthma" దగ్గ వ్యాధులయందు బహుసమర్థులగుటకై ప్రత్యేక చికిత్సలను గ్యారంటీగా బాగుచేయుదురు. శ్రీచికిత్సమును చేయుదురు. మేహవ్యాధులకు చికిత్సయు "Venereals" అనగా శ్రీ పురుషులకు శుభంబుంధమైన వ్యాధులను గ్యారంటీగా బాగుచేయుచు న్నారు. ఈ వ్యాధులను బహురూపముగా చేయుచున్నాడు. వీరు శ్రీప్రవైద్యమును చేయుదురు. శ్రీప్రపవైద్యమును చేయుచును. నిర్వాధులకు సరసమైన చికిత్సయు చేయుచును. మర:—పేదలకు ఉచితముగా బేషధములు ఇవ్వబడును

4487

కార్యస్థానమునకు విశాఖపట్టణముయొక్క
అనుకూల్యత

సమైక్య భూమి భాగం దత్తమై కానవచ్చి సమాజోత్థానపును
 సత్కర్మముగి శాశ్వత పరిణామమైన వి. సి. కలకటాది రాజాధి
 పతనం (కార్యస్థానములకు కేంద్రములు ఉండవలెను అనునది) వోలు
 ఈ సెట్టిబడి ఆర్థిక సంఖ్యలచే నామోదించబడినది. రాజ
 మహేంద్రవరమును కార్యస్థాన మేర్పరచబడవలెనని, రామ
 సోమయాజులుగారి పతనం పీడితమయి. "దేశవాదకు ను
 యగ విభజింపబడును కార్యస్థాన ముండవలెనని" ప్రధాన
 మంత్రిగా ఉపహాసించిన పతనం ఆర్థిక సంఖ్యలచే నామో
 దించబడినది.

పి. శివరావుగారు—శ్రీ పెంకటపతిరాజుగారి సవరణ ప్రమాటాదును విశ్వకల పరివర్ధ్యానము ననుసరించి అనంతపురము, విశాఖపట్టణము, రాజమహేంద్రవరములందు పెండ్లిగ్రేట కళాశాలలు స్థాపన ఉద్దేశింపబడినందు (పథానము) త్రిగారి హితార్థము స్థాపించు బోధనా కరివర్తకు మార్పు నుద్దేశించిరి మామండ్రుగ నొకేమార్గం దనిభిన్నది జేయవలయును విధించువాడు విశ్వకలపరివర్ధకు న్నయనంబు ప్రతిపాదనముగ నీ విధంగా వర్తించుచున్నందున తమి సవరణ నాక్షేపించుచున్నామని పేర్కొనెను.

శ్రీ. సి. ఈ సామెతయొజ్జులగురు వంశం నాక్షేపి
యచు ఆంధ్ర శక్తి మయొక్క అక్కరలను, ఆంధ్రుల యాశీసు
మల నెరింగి సభ్యు లీవిషయమును నిర్ణయింపవలెననియు, ఇను
కటి మంత్రివర్గము ఆంధ్రుల కొరతల నెరిగియుండెననియు,
ప్రధానమంత్రి నుబ్బరాజునగారు మాటినుటికిని తమ యభి
ప్రాయముల నుచ్చుకొనుచుండెననియు, మొదటి చట్టమునంత
యు నొకేమారు రద్దుచేయుటకు ప్రధానమంత్రి కారణములను
వివరించియుండెదననియు, కేంద్రములనన్నిటిని రద్దు చేయు
విషయమును గురించి మాత్రము ఆంధ్రులందఱు నొకే విధముగ
ప్రతికూలాభిప్రాయముతో నున్నారనియు పల్కిరి.

శ్రీ. కె. ఆర్. కారంతుగారు:—పరగణను బలపరచుచు ఆంధ్ర ప్రభాభిప్రాయమిట్టిదని ఎవరను చెప్పవాలియిందో లేదనియు, ఇప్పటికిని రాజమహేంద్రవరము, తెజవాడ, మొదలగు కేంద్రక శబ్దానుబంధ హక్కును గురించి ప్రత్యేకముగ వాదించువారు గలరనియు, ప్రభుత్వమువారిక నిర్ణయమునకగు దెంచినపు డా నిర్ణయమునకే కట్టవలసియుండుట మేలనియు, ఉన్నంతటి విశాఖపట్టణమే ఆనకూలముగు తాననియు, ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు ఆంధ్రులకేయైన నిజమగు ఉచితమును కలగజేయునెడల సాంకేతిక విద్యలను ప్రోత్సహించవలెననియు పట్టిరి.

[illegible]

(శ్రీ. పి. అంజనేయబాగం:—నూట్రాదుడు ఈ నిమ
నముతో నిర్ణయముకడరకండుటకు క్రభుత్వమువో, సంపూ
ముగ బాధ్యులు గాని, ఆంధ్రప్రదేశ్ నిధులు
గారనియు, ప్రధానమంత్రి గారింత వరకు
కనిపించినామని లేక, తుదకిపుడు విశాఖపట్టణముపై తమ
అధిపతిత్వమునందు, ఆంధ్రులు మొట్టమొదట తరిమిపురికరక
గాని, ప్రత్యేక రాష్ట్రముకాదుగాని అందోళన గావించినపుడు
కనికరము అధికమగు పరిస్థితులలో గాని, రాష్ట్రములనుగాని
గలయుండలేదనియు, కేంద్రముల విషయము వచ్చినప్పుడు నీ
వివాదవంతముల జనింపవలయు, అన్ని రాజీలవలెనే ఈ
రాజీగూడ కొన్ని తాపముల కలిగియుండవలయు, సాధకబా
కములను చూచినచో పాష్ట్ర గ్రామ్యులు, ఆనర్హులార్హుల
వచ్చెడి విద్యార్థులసంఖ్య చాల స్వల్పముగ నుండుననియు,
యిటువంటిది విద్యార్థులతో కొందరు ప్రాసెనరులును, మ
కేంద్రమును విర్రుకుచుట ప్రధానోద్దేశమును, గోజ్జువుల
నునియు, పెత్తన కమిటియందు ఇతరజిల్లాలవారి హక్కుల
గూర్చి నిర్ణయముగావంపబడుతుండ లేదనియు, ఆనర్హుల
గ్రామ్యులు కోర్కలకును, సాంకేతిక విద్యలకును ఒకేకేం
డుండుటకు తా మనుకూలము యని పలికిరి.

శ్రీ యస్. పర్యమూర్తిగారు— సవరణను బలపరచుచు పరీ
వారి సవరణయొక్క ఫలితమును 'కాసుగ గమనింపవలెననియు
బ్రభుత్వమువారి ప్రకటనకును ఈ సవరణకును చాల భేదము
గలదనియు, తమిళ వ్యుత్పమునందలి రి వ సెక్స్ ను రి వ సఫ్ సెక్స్
నను మాత్రము ఈ యుగవర్ధన సవరించ తలపెట్టుచున్నదని
యు, రెండు సంవత్సరములవరకును ప్రస్తుతము సెక్సెనుగ్రేడు
కళాశాలలుగానున్న విద్యాసంస్థలు, ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలలుగావ
చ్చును. కావున పరివర్తయొక్క ఫెడరల్ వ్యవస్థాపము మార్పు
కొందక యుండగలదనియు, ఇక మొదట కాలేజీస్టానమునకు కలు
పల నెచ్చటగాని, యూనివర్సిటీ కళాశాలలుగైక ఫస్టుగ్రేడు
కళాశాలలు స్థాపించబడజాలవనియు, సెల్వర్వ కమిటీవారును,
ఆచర్య పాస్టు గ్రాడ్యుయేటుబోర్డు లూకేకేంద్రమునందు సేర్వ
గుపతులకు తీర్మానించినందున కారణముచే వారిదిల్లును
అధిక సంఖ్యాశులగ నామోదించినవియు అందుచే ఆశర్య
పాస్టు గ్రాడ్యుయేటు బోర్డులూకేతావున కేంద్రీకరింపబడ
వలెనని నూదించు నీటిల్లు విద్యా ప్రవీణులందరయభిప్రాయ
ముల కనుగుణముగనే యున్నదనియు, మదరాసు పరివర్తనం
దని వర్ణన కావుల ప్రత్యేకింపబడి యుండుటవలననే చా
లా ఆస్థాకర్యముల పాలుగావలసి వచ్చుచున్న దనియు, ఆం
ధ్రుల కీట్టి కేంద్రీకరణమున కవకాశము లభించుట చాల లాభి
దాయక మనియు, తమిళ జిల్లాలలో విశ్వకళాపరివర్తలకు
విరివిగ భన మొసంగబాలిన ప్రభుత్వము ఆంధ్రుల విశ్వకళా ప
రివర్తనన గూడ తగినంత ఆర్థిక సాహాయ్య మొసంగ జుండు
టచే కారణము లేవ్వయును నుండవలసినదియు, ఈ సవరణవలన
అనంతపురము, రాజులు సేంద్రవరములందుండు కళాశాలల కే
ట్టి భంగము నుండవలసినదియు, సభ్యులు లేవే స్థానికాభిమాన
ముల నవలక్షిసి విశాఖపట్నమునై ఈ సవరణయొద్ది విమోచి
యింపు ఈ ప్రతి నిర్ధారమునకై తమ అంగీకారము నొసంగు
గోరుదుము మన పత్రిక.

పదమ నభ్యులు ఫలాహరములకు లేచిరి.

ఫలాహారానంతరము
ఫలాహారానంతరము కావన సమ్యక్ తిరిగి సమాజ క
మైనపుడు శ్రీ కె. వి. ఆర్. సావిత్రియ్యమ్మగారు మాట్లాడుచు
చట్టము నిపుడు మార్పుజేయుట కావశ్యకత లేదనియు, చట్టము
నందు సూచించబడినటులు మూడు కేంద్రములే యుండవలె
ననియు, ఒక కేంద్రమునే ముందు బాగుగ నభివృద్ధిజేసి,
పిమ్మట ఇతరకేంద్రముల యభివృద్ధికై పాటుబడవచ్చుననియు
ఒక కేంద్రము నిపుడు చక్కగ వృద్ధిజేసినచో యితర కేంద్ర
ములకు భవమొనంగి కేంద్రజేయటం కిదిరమ్యములు అగుననియు
పలికిరి.

అట్లుకా నామిదుభానుగాకు మూర్త్యాను అతిద్రువతి
 నిధు లింతవరకు నొక నిర్మితమును అభిప్రాయమునను రావాల
 కుండుటకు విచారించి పదవర్తమా నా రాకొక కేంద్రముగ
 అభివృద్ధి కేరకుట ఉత్తముని లికిరి.

పరం పి. పి. బా. త్రోవా నా పనరణము బలవరమును నేడు కే.
 ని. ఆర్. సామిసాగు నా పున్నునాగు గావించిన ప్రసంగము లిం
 తకు పూర్వమే గావించి బుదినా ఎంతయో బాగుగ నుండెడిదిని
 యు, విశ్వకలాపకం మును సావించినయనంతర మాంధ్రదేశము
 లా జరించిన ప సీతలు గావించినవారు ఆంధ్రుల దేశభిక్షుగూ
 ప్పియు వారి సుకమిత్తమును గూర్చియు పరియైన (మిల్లిత్రా
 నును కనె గావించిన కాలరని కల్పిర. ఈవిషయమే ప్రభుత్వ
 మునకు పరిచయమైనది ప్రయోజనములేదు. ఇట్టివిషయము
 ను ప్రభుత్వమునా రొకసంఖ్యనును గావించుట విగులకన్య
 నును. 79 ప్రభుత్వమునా రొకసంఖ్యనును గావించుట విగులకన్య
 నును. 79 ప్రభుత్వమునా రొకసంఖ్యనును గావించుట విగులకన్య

మొత్తమునకు వనలయనునది మహాకార్యస్థానమైనది. అనంతపురమునకుం
దవలెననియు తీర్మానించెనుండిరి. పర్వత యభిప్రాయము
య్యదియే యగుచో దానిని నిశ్చిందింపజాలము. వేర్వేరుకేంద్ర
ముల మోక్షుకారి యభివృద్ధినిందించుట సాధ్యముకాదని గా
తూర్పున దావరి ప్రతినిధులు (స్వామి
కాయాడుగారు) అంగీకరించియుండిరి. 4వ యభిప్రాయ
ము నింతకే ముందే జెల్పించియుండినవే. ఎంతవీచియుండిది
వాడను. ఏకకేంద్రము గల పరిపత్తు మాత్రమే ఉత్తమమైన
దను భావ మొందు గలదు. కాని దేశముదలి ఆర్థిక సాంఘిక
వర్తనలను కను ప్రజాభావాలశ్రమయొక్క విద్యాసౌకర్యముల
సాధి విచారించవలెను. వేర్వేరు రాష్ట్రములగుట వేర్వేరు వర్త
నలుండ, రాష్ట్రములానే వివిధభాగములందు ప్రత్యేకనిగితు
లగుట, అందుచే కేవలము యానాటిలో పడతి పై మాత్రమే
నిజమై ఉండవలెననువాద మంగీకారయోగ్యమగుదాదు. ప్రస్తు
తమున లాభకరముగ అభివృద్ధి జేయబడనగిన కేంద్ర
మున విభాగపట్టణము మిగుల అనుకూలమైన స్థానమున
ఉండుననిది. దెంగాలు సాగపూరు ప్రత్యేకావధి తమస్థాన
నిండునపుడు పారిశ్రామిక సాంకేతికవిద్యాభివృద్ధికెక్కు
తము లభించును. కానక యజననిరీక్షనగునపుడు విభాగపట్ట
ణముల విజృంభణ అనుకూలమైన ప్రదేశము అని పలికిరి.

శ్రీ సి. రామలింగారెడ్డిగారు—మల్లాడు: ఏ తూర్పు
నది పథ్య లగు కె.వి. ఆర్. సామిగారు మూడు కేంద్ర
సోమూరి యల్లివెనినొంజింమల అసాధ్యము గావున

[illegible]

కోగంటి దుర్గామలికార్జునరావు,
అధ్యక్షుడు

నందలూరు డి. స. కు మృగసముకొర్దులలో

అనుబంధం నం 602/1928

వాది:— డా. జె. చంద్రావర్మ ప్రసాద.

(ప్రతివాది:—చల్లా నరసింహాచార్య హతాపహరికర్త గ్రామం మొహూరు సేబ్.

నాది (చరిత్రానిధి) కు 879-4-0లకున్న అర్హతను
లేబర్ ఇన్స్టాన్స్ (చరిత్రానిధి) మాజీ అధ్యక్షుడు 15-2-29 లేబర్
నాయకులతో బోర్డుకు, చదువు కాపీలు (చరిత్రానిధి) మాజీ
కాని యేసు క్రైస్తవ యాదాల్లో నాది కేసులు ఉన్నాయి.

నందియవారు 23. వి. కమలాధరరావుగారు
26-1-20 వాటిని

రైట్స్ పేవింగ్ నబ్బు
మేతగా తోగ మొదట్టుకొనుటను
వీలన నబ్బు.

రైల్వేలో పేషెంట్ల సబ్బును
యోగించి వారు ఉపయోగించు చూ
వాలు రైలు యింనురు. ఎట్టి బిరుగగ్గు
నూ రైలు ను దగ్గు చేసి మిత్రవని ను
ఇతనును ఇట్లుంటే కలువ పొంది
యెప్పుడు రైలులో తిరుగుచున్నా.
మీ సభాపక్షం దగ్గు చేసినది. దగ్గుచే
యిన గొడుగుల పట్టణంలోకి వెళ్ళు
నదిమరిగివచ్చిన నాన్నకు. నదిమరిగి
చిరునామం: కేమరమెదల్లి ఎల్లప్పుడు
కుంభకోణం నువకు నా నువకును.

రైట్స్ కోర్టులో పెబ్బునకున్న
అంటి సెప్టిక్ గుణములన్నియు యిందు
గలవు.

WRIGHT'S
COAL TAR
SHAVING
SOAP

స్టోకులందున్న డి. రంగ వద్దను
దొరుకును.

ముందొక కేంద్రమును అభివృద్ధి చేయవలెనని వాదించుచు మర
కొంతమంది చట్టమును ఎంతవరకు సాధ్యమో అంతవరకు అమలు
లో పెట్టవలెనని వత్తిడియుండిరినియు, ఈ రెండువాదములకు
ను సమన్వయము చేయరాదనియు వత్తిడి. ప్రస్తుత చట్టము
క్రింద కార్యస్థానమునందు కేంద్రమును స్థాపించు నిబంధన
ఈ చట్టమున కొక సవరణవిల్లు ఆవశ్యకమై యున్నది. ద్వంద్వ
ప్రభుత్వము ఆవరణయొగ్గము గాదని విగ్గరగ వాదించుచు
అంతిమంగా విధానమును గావించుటకు చట్టము లావరణయొ
గ్గములని వాదించు తూర్పురకము. (నవ్య) కార్యస్థాన మెచ్చుట
యొందవలెనను నిమిత్తము ప్రధానమును సమన్వయము
నిర్వహించును. ఈ విషయము పర్ ఎ. పి. పా. తోగారి య
భిప్రాయములతో సామాన్యముగ నేర్పరచుచు యున్నాము. కా
ని వారు లింగభేదమును పొందిట్లు తోచుచున్నది. (నవ్య)

కే. వి. ఆర్. సామగ్గరిచేత వారి చట్టమునకు తల్లిగ
జేయబడిరి. వితంతు తల్లియగు నేమో (నవ్య) ఎట్లునను కేం
ద్రు లేని బెజవాడను. కార్యస్థానముగ నొనరించుటకు తాము
బాధ్యులము గావుక వాడు తెలిపియుండిరి. చట్టము ప్రకారము
వారితోనే నేర్పరచవలెను. వారు తమ విధినిర్వహణమందు
గొప్పలోపము గావించిరినియు ఇచ్చుటికిని నా యనుమానము.
నామిత్రులు కార్యస్థానము గాను మాటాడుటకు తగినంత విష
యము లేకపోవుట యొరిగి గొలి మంత్రిగారి మానసిక పరివ
ర్తనాశీలకత నంతటి నేకగ్రుభు బెట్టిరి. ప్రస్తుత చట్టము దీ
చట్టము ఏదనిగని సాధ్యము గావించుట లేదను విషయము
పర్యవశాంగికారమే. ఆంధ్రులందరయొక్క ప్రతిభయగ నీ
విషయములో మాటాడవలయునీ గాన, జాతీయ వాదులును,
స్వరాజ్య వాదులనుగ వారు ప్రత్యేక స్థానముల ప్రతిభయగ
నిచట తమ యభిప్రాయముల వెల్లడింప జననా? బోధనా
విధానపు పరివర్తనలను సాధ్యమైనంత అధికముగ కేంద్రీకరణ
యొందగలదు. ఆంధ్రులకు బోధనా : ధా:పు పరివర్తన ఆవశ్యక
మును దృష్టితో మాత్రమే ఈ విషయము నాలోచింపవలెను.
ఇట్టి కేంద్రీకరణమును బెజవాడయందు గావించ సాధ్య మగు
నా? ఈ సవరణలను ప్రస్తుతముండుకళాశాలల కెట్టి భంగము
ను వాటిల్లబోదు. ప్రభుత్వమువారు ఆవరణలోను గాద్యుయే
టుకొట్టుట కేంద్రీకరణ మొకే తావున జరుగుట కంగీకరించి
యున్నారు. ఆంధ్రు లి యవకాశమును గోల్పోయెదరా? పరి
పాలనా యనుభవమునుబట్టియు, అత్యంతావశ్యకతను గమనించి
యు పరివర్తన పరిజేయుట కీసవరణ అంగీకరింపబడుట వాంఛ
నీయమని మనవిజేయుచున్నాను. పరివర్తన అనంతపురమునకు
గాని, విశాఖపట్టణమునకుగాని, రాజమహేంద్రవరమునకు
గాని, లేక బెంబట్టనకుగాని (నవ్య) గంపొలమునకు నాకు
తేవలెదు. కాని సభ్యులు తమ స్వల్పావశ్యములను, ఉన్నతా
వశ్యములకొరకై త్యజించుకొనవలెనని విన్నవించుచున్నానని
వత్తిడి.

పిదప సవరణ వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదించబడిన.
పోలవరాసగ 75 గురు అనుకూలురు, 28 ప్రతికూ
లురు లెక్కింపబడిరి.

2 వక్లా వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదించబడిన.

అనుకూలురందు ప్రభుత్వ సభ్యులందరూ, కార్యదర్శులును,
మంత్రిలును సి. ఆర్. రెడ్డి, రామేశ్వరావు, సత్యమూర్తి, పి.
సి. వెంకటపతిరాజు, అబ్దుల్ హమీదుఖాను, కె. ఆర్. కా
రంతో, బి. విశ్వనాథదాసు, ఉప్పినాపామ, ఆర్. శ్రీనివాస
య్యంగారు, కె. కోటిరెడ్డి, కె. మాధవకాశాయరు, బి. మని
సామినాయుడుగార్లు గలరు.

ప్రతికూలురలో బి. బి. పి. కేశవప్పిల్లై, మంత్రి వెంక
య్య, హంపయ్య, డి. నారాయణరాజు, జి. వారిసర్వోత్తము
రావు, మోతే నారాయణరావు, సి. రామసోమయాజులు,
విక్టోరి వెంకటరత్నం, ఏ. కాశ్యపరావు, కె. వి. ఆర్. సామి
నాయుడు, ఏ. రంగనాథయ్యదలియారు, ఆర్. యజ్ఞ. ఆర్.
గృహామి ముదలియారు, పి. కిషరావుగారలు గలరు.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు విల్లు చట్టముగ తీర్మానిం
పబడవలెనని ఉపపాదనగావించుచు యంతవరకు పరివర్తనకేవ
లగుకృషిని జరిపియుండలేదనియు, ఇకనుండు కార్యస్థాన
ముందుచోట నిజమగుకృషి జరుగగలదనియు పత్తిడి.

ప్రధానమంత్రిగారు ఉపపాదనను బహుళచిరి.

పిదప ఉపపాదన ప్రతికూలురు లేకయే ఆమోదించ
డెను.

బి. బి. పి. కేశవప్పిల్లైగారి విల్లు

“అనంతపురమునందు కార్యస్థానము ఏర్పరచబడవలె
నని నూచించు బి. బి. పి. కేశవప్పిల్లైగారి సవరణవిల్లు సభవారి
చే చర్చింపబడగోరు కేశవప్పిల్లైగారు ఉపపాదన గావించిరి.

జి. వారిసర్వోత్తమురావుగారు ఉపపాదనను బహుళ
చిరి. శ్రీ కాశ్యపరావుగారు ఉపపాదన నా తేవించుచుదకు
ఉపపాదన ఆమోదించబడిన.

“విశాఖపట్టణ కార్యస్థానము”

ఆంధ్ర నిత్యకళాపరివర్తనచట్టము రి స క్షన్లు (2) వ
సభు క్షన్లుగా “బెజవాడ” అను పదమునకు బదులు “విశాఖప

మదరాసు అండ్ సదరన్ మహారాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నిడదవోలు నరసాపురము రైల్వే ప్రారంభము

బ్రాడ్ గేజి మీదనున్న నిడదవోలు నరసాపురం బ్రాంచి కి 2-1929 నుండి ప్రారంభింపబడును.
ప్రారంభింపబడిన తేదీనుండి నిడదవోలు నరసాపురముల మధ్య నడచు రైలుబండ్ల టైమింగు లిక్రింద
వివరింప బడినవి.

దిగ్గజ బండ్లు

	211 మి క్షెసు	213 మి క్షెసు	215 మి క్షెసు
నరసాపురమునుండి బయలుదేరుట	5-50	11-40	2-15
భీమవరము చేరుట	7-25	1-15	3-50
భీమవరమును విడుచుట	7-40	1-27	4-5
నిడదవోలు చేరుట	9-40	3-25	6-10

ఎగువ బండ్లు

	212 మి క్షెసు	214 మి క్షెసు	216 మి క్షెసు
నిడదవోలునుండి బయలుదేరుట	7-15	10-5	3-50
భీమవరము చేరుట	9-15	12-3	5-50
భీమవరమును విడుచుట	9-30	12-15	6-5
నరసాపురము చేరుట	11-5	1-50	7-40

ఈ బండ్ల కనుకూలముగ నెం 48 ప్యాసెంజరును, నెం 253 మి క్షెసు రైలుబండ్లు భీ వరము
నుండి గుడివాడకు బోవు వేళ లిక్రిందవిధమున అతేదీనుండియే మారును.

నెం 48 ప్యాసెంజరు.		253 మి క్షెసు.	
గుడివాడనుండి బయలుదేరుట	1-50	భీమవరమునుండి బయలుదేరుట	4-0
భీమవరము చేరుట	5-0	గుడివాడ చేరుట	6-55

బ్రాంచు” అను పదమును జేర్చవలసినదిగ ప్రధానమంత్రిగారు
ఉపపాదన గావించిరి.

మరొక సవరణ

సి. రామసోమయాజులుగారు “రాజమండ్రి” యను
మాటను జేర్చవలసినదని రై యుపపాదనకు సవరణ నుపపాదిం
చిరి.

శ్రీ పి. ఆంజనేయులుగారు విశాఖపట్టణము రాజమ
హేంద్రవరముల మధ్య రాజమహేంద్రవరమునే తాముగీకరిం
తుమనియు, రాజమహేంద్రవరమును ఫస్టుగ్రేడు కళాశాలగల
దనియు, కళావిజ్ఞానముల కనాదినుండియు నిలయ మనియు,
విశాఖపట్టణ మొక కొనయందున్నదనియు, విద్యార్థుల, తల్లిదండ్రుల
ప్రయోజనార్థము గమనించవలెననియు పత్తిడి.

శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు రాజమ
హేంద్రవరము పూర్వకాలమునుండియు విజ్ఞానమునకు పుట్టిని
ల్ల నియు, ఘనతపింపించిన రాజరాజా జన్మస్థానమనియు,
పావన గోదావరీనదీతీరమనియు, నీటి కి ని శుభ్రస్థితులకు
నివాసధామయైయున్నదనియు, కావున రాజమహేంద్రవర
మునకు ఆంధ్రవిశ్వ కళాపరివర్తనందు క్విటియస్థానముపండుట
తమ కంటక ఇష్టముగాదనియు విశాఖపట్టణమును నావిక ఇం
జనీరింగు నేర్పినచో మిగత సాంకేతికవిద్యలను రాజమహేం
ద్రవరముందు నేర్పవచ్చుననియు, రాజమహేంద్రవరము దేశా
రణమునైన కార్యస్థానమును స్థాపించుకొనినచో విశాఖపట్టణ
మునకే తాము వోటుకే నె ద మ ని యు ప ల్లు ము,
ఆంధ్రులు త మ క లా కాల ల ను ఆం ద్ర వి శ్వ
కళాపరివర్తన కనుబంధముగ జేర్చుకొనదలచిన ప్రభుత్వము
వారందుల కాటంకమును కలుగజేయరాదని పత్తిడి.

కె. కోటిరెడ్డి, అభ్యుదయామి ఉడయగుగార్లు విశాఖ
పట్టణమునకే అనుకూలురై యుండిరి.

ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వ ప్రకటన
కడపటినిర్ణయము గాదనియు, విజ్ఞానకమత్వము కొంత ఆం
ధ్రులెల్లకు తమ కళాశాలలను, ఆంధ్రవిశ్వ కళాపరివర్తనకే
అనుబంధముగా జేర్చుకొనవలసిన ప్రభుత్వమువారు
కాటంకము తెచ్చవలసినది, బల్లెర, ని త్తయడవిది లీమ
వత్తు ఆవరణమునుండి తొలగించవలెనని రెవెన్యూమంత్రి
రింపబడిగలవనియు, బలవంతముగ పరివర్తనకు అనుబంధముగ
జేర్చుట వెవరను కోరవలయు పత్తిడి.

పిదప సి. రామసోమయాజులుగారి సవరణ (రాజమ
హేంద్రవరమునుండి కార్యస్థాన ముండవలెననను, వోటుకు పె
ట్టబడి రిక్రతికూలురు 28 రు అనుకూలురతో నోడింప
బడిన.

సి. ఆర్. రెడ్డి, జి. వారిసర్వోత్తమురావుగార్లు తిలుగు
లగజుండిరి.

పిదప సభముగి నెను.

ఎసంబ్లి కార్యనిర్వాహకవర్గము

అధ్యక్షునిపరిపాలనక్రింద నుంచుట

డిల్లీ, జనవరి 28:—భారత కానసభలో 1928 ఆగష్టు
కు 22 వ తేదీన గావించబడిన తీర్మానము ననుసరించి ఇండి
యా ప్రభుత్వవర్గమునందు కానసభా కాళి నొకదానిని ప్ర
త్యేకముగ నేర్పాటు జేయుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రస్తుత మున్న
కానసభా కాళియందు అడివనలు సెక్రటరీ ఉద్యోగము ర
ద్దుచేసి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మూచించినట్లుగ సెక్రటరీ
డిప్యూటీ సెక్రటరీ, అసిస్టెంటు సెక్రటరీలను మూడు ఉద్యో
గములను లెజిస్లేటివు ఎసంబ్లి కాళియందు క్రొత్తగ స్థాపించుట
కు అనుమతించుచు, ఇండియా మంత్రిగారు యీ నూతన కాళి
ఉద్యోగుల సర్వీసు నిబంధనల చిత్తుముసాయిదాను తంపవలె
నని కోరిరి. ఈ చిత్తునిబంధనలు తయారగుచున్నవి త్వరలో
ఇండియా మంత్రిగారికి తంపబడును. ఈ తావున నూతన కా
ళిను తాత్కాలికముగ జనవరి 10 వ తేదీనుండి స్థాపించి అమ
లజరుపట్టుకు మంత్రిగారు అనుమతించిరి. ఆశాజీనుంచి నూ
తనోద్యోగులు సెలకొల్పు బడి. ఈ నూతనకాళి ఎసంబ్లి అధ్య
క్షుల పరిపాలనక్రింద నుంచబడిన. మంత్రిగారి నన్నుండి ని
బంధనలు చేరగనే యీకాళి కాశ్యత మునర్పరచును.

(ప్రీ ప్రెస్)

రేవల్ల డి|| ము|| కోర్టు

ఫయల్ O. S. 148/26 E. P. 265/28

వాది:— బాలిశెట్టి రామయ్య కొడుకు
లక్ష్మయ్య.

నడివాడవాది:— కొంకాయల వల్లుగార్ల కొడు
నిలయ శివయ్యయ్య, సి యీ లక్ష్మయ్య, సి యీ
భూవయ్య

యీ కేసును ప్రొసెక్యూరుచు నీకు నోటి నుండి మిత్త
మున్ను పైటిలు డిక్టు నోటినుల : మిత్తమున్ను జేలము
కాలముందు ధరావతుతో నీమిత్తము లేకుండా వాడిగాని వాడి
వక్తిలుగాని గాని జేలమునా : వాడుకొకయెడల తేవాల
నోజీను మిత్తమున్ను 8-29 తేదికి బయటకు జేలము
గనుక సదు మున్నుగార్ల వున : 11 గుంటల రేవల్ల
డి|| ము|| కోర్టువాయెయిలు వాజు : అ తేవాల తెంపు
కొనవలసినది.

ఇ లక్ష్మీవారాయణ,

నెం 168

వాదిరిపు డి|| డరు.

చెన్ను పురి శాసనసభ

“కార్యస్థానమును అనంతపురమునుండి విశాఖపట్టణమునకు మార్చుకోరుట”

ఉపపాదన కనుకూలు పరిశ్రమలు 28

ఉత్తరార్కటు జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారకులవై పోలీసువారి నిర్బంధము

తేది ఉపపాదన 11 గంటలకు గాల్. సి. వి. యన్. నరసింహారావు అధ్యక్షతన సమావేశమైన చెన్ను పురి శాసనసభయందు ప్రశ్నోత్తర సమావేశము ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు చట్టమునకు సవరణలు చేర్చింపబడినవి. అనంతపురమునకు బదులు విశాఖపట్టణమును కార్యస్థానమునకు కంకితంపఱచినది.

క్షయరోగ వైద్యశాల

ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినపిమ్మట డాక్టరు బి. యన్. వల్లభయ్యగారు స్వర్ణటాంకురొద్దువద్ద క్షయరోగ వైద్యశాలను నిర్మించుటనుగూర్చి సభలో చర్చించుటకై సభా కార్యక్రమమును నిలిపివేయవలసినదిగా ఉపపాదనగావించుటకు సభవారియనుమతిని గోరిరి.

ఈ విషయముయొక్క ఆగ్రహమునుగూర్చి సంతృప్తి కరములగు కారణములు గన్పించినందున ఈ యంతాపాదనకు తామునుమతి యొసంగుటలేదని అభ్యర్థులు నిర్ణయమొసంగిరి.

“కాంగ్రెసు ప్రచారకుల హింసించుట”

ఉత్తరార్కటు మండలము నందలి నెల్లూరాలూకాలోని కాంగ్రెసు ప్రచారకులను హింసించుటనుగూర్చి విచారించుటకై సభాకార్యక్రమమును నిలుపవలసినదను ఉపపాదన గావించుటకు శ్రీ జి. ఆదివారాయగారికి గారు సభవారియనుమతిని గోరిరి.

పోలీసువారిచే ప్రాసిక్యూషన్లు లేవబడినవని ఆధ్యక్షులు ప్రశ్నించిరి. గత రెండుమూడు వారములనుండి ప్రాసిక్యూషన్లు లేవబడినవి జరుగుచున్నాయనియు, శ్రీ ఆదివారాయగారికి గారు నడిచిరి.

గాల్. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు ఉపపాదన చాల అస్పష్టముగా నున్నదనియు ప్రాసిక్యూషన్లుగూర్చియు కొద్దువారిచే విచారణలో నున్న కేసులను గూర్చియు సభలో నిపుడు చర్చించుటకు వీలులేదనియు పలికిరి.

శ్రీ జి. ఆదివారాయగారికి చెట్టిగారు తాము విచారణ యందున్న కేసులనుగూర్చి చర్చించబోమనియు, ప్రాసిక్యూషన్లు గూర్చి గాని చర్చించుట వునియు, పోలీసువారు కాంగ్రెసు ప్రచారకులపట్ల యవలంబించుచున్న ఆక్రమ హింసావిధానమును చర్చించుటకు తమ యాద్యక్షునియనుమతిని పలికిరి.

లామెంబరుగారు మరల ఉపపాదన అస్పష్టముగానున్నదని యాక్షేపించిరి.

అధ్యక్షులు నిర్ణయ మొసంగుచు ఉపపాదనకు సరియైన ఆక్షేపణకారణములు గన్పకపడలేదనియు, ఉపపాదనయొక్క మంచిచెడ్డలు విచారణియంతయుగావనియు, ఉపపాదనకు తామునుమతియొసంగుమనియు, నేడు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు ఉపపాదన చర్చింపబడుననియు పలికిరి.

స్టాండింగ్ ఆర్డరుకు సవరణలను విచారింపటకై శ్రీ యాదులు పల్లూ, పి. సి. వెంకటపతిరాజు, సి. రామసోమయాజులు, ఆల్బర్ట్ హమిదుఖాన్, సి. మునిసామిశెట్టి, మ. కుమారసామిశెట్టిగారితో సోద యంతరంబు పెండ్లికొనబడినది. అధ్యక్షులు, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటును, ఆడ్యోకేటు జనరలు గారిని వాసేటులేసిరి. జి. సి. శ్రీనివాసయ్యగారిని కమిటీ కార్యక్షులుగా నియమించిరి.

విశాఖపట్టణమును కార్యస్థానమునకు మార్చుట

కార్యస్థానము అనంతపురమునుండి బదులుగా విశాఖపట్టణమును స్థాపించబడవలెను. అది ప్రధానమంత్రిగారు సహజించిన సవరణలే పీఠక సభలో చర్చింపబడెను.

శ్రీ గాడిచర్లహరిసర్వోత్తము రావుగారు పరగణ నెడి రియరు దత్తమండలములు విద్యయందు వెనకబడి యున్నవను కారణము తప్ప కార్యస్థానము అనంతపురమునం దుండరాదను వాదనకు నేడుకారణములు గన రుట బాలకపొయిరనియు యంతరకంపెను విపరీతవాద ముండబోదనియు నిన్ను మొన్నటి వరకును అనంతపురమును యానటవీరమాపకమును పరమత్తును స్థాపించ వలయునను నిధి పాఠము నింతిలో ప్రభుత్వమువారిచే మార్పుకొనగలిగితే తా మెరుంగబాలయన్నామనియు విశాఖపట్టణముయొక్క యశాశోభము పలు పుర కు విశదమైనవియు, పరిశ్రమలలో అధిక భాగము అనంతపురము

విశాఖపట్టణముకంటెను అశోభనముగా నుండగలదనియు, ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు నెన్నెలు సభయొక్కయు శాసన సభ నెత్తుకు విజియొక్కయు ఆభిప్రాయముల సంగీకరించి వాని గౌరవమును సంతరింపవలెననిగాని నిరసింపరాదనియు యాంధ్ర మహాసభ కీటి సంతకపురము అనంతపురమున కార్యస్థాన ముండవలెనని తీర్మానించెననియు, ఆంధ్ర శాసనసభకు జేత భక్త వెంకటప్పయ్య పంతులు, జి. క్రకారం వి. రామచామ పంతులుగారు అనంతపురమున కనుకూలముగా నేరమయ్యి ప్రాయముల వెల్లడించినందున, మంత్రిగారు తమ వెనక తమ ఆనుచరుల బలమున్నదను తెలుపుతో నాంధ్రులు యాశ్చర్యములను నిరసించి తమ యాద్యక్షులకారము వర్తింపబడు సకంజము గాదనియు, బెజవాడగాని రాజమహేంద్రవరముగాని విశాఖపట్టణము గాని అనంతపురమునకు కార్యస్థానము స్థాపించుటకు నిరాకరించి యుండలేదనియు శాంధ్ర దేశములం ద తనైక మత్వము గలిగియుండవలెననియు, దత్తమండలములు ఆంధ్రమున ములములనుండి చీలిపోరాదనియు, ఆంధ్రులందరను ప్రపంపించి యున్నందున అనంతపురము కార్యస్థానమునకుటకు వారెట్టి యాటంకము గన్పకవలెదనియు పలికిరి. పూర్వపు. మంత్రి గారున సర్ పాత్రోగారుగూడ మూడు కేంద్రములుంధల యునని కితూహలును గన్పరచిన వారలతో ముఖ్యులు బెజవాడయందు కార్యస్థానము నుండటకు వారు ఆకురులేయిండ్డలేరు. ఆంధ్రదేశముయొక్క విస్తీర్ణతను, పరిస్థితులనుసరించి మూడుకేంద్రము లుండుటావశ్యకమయ్యుండెను. నే డామూడు కేంద్రములను రద్దుచేసి విశాఖపట్టణమునకు పరిమత్తును గొంపోవుట దేశమునకంతటికిని, ముఖ్యముగ దత్తమండలములను ఆగ్రహము గావించినట్లగుననియు, అనంతపురమునకు కళలు, కాస్త్రములు ఆభివృద్ధి చేయబడవచ్చుననియు, అనంతపురమున కార్యస్థానము స్థాపించబడ వలెననియు, దత్తమండల ప్రజలు విశ్వావశ్యకతలను సభ్యులు గ్రహించవలెననియు పలికిరి.

శ్రీ ఆల్బర్ట్ హమిదుఖాన్ గారు:— మాట్లాడుచు దత్తమండల ప్రభుత్వ లభ్యుడే విశ్వకళాపరిషత్తు అనంతపురమునకు లేచిపోక కళాశాలలను మదరాసు పరిమత్తున కనుబంధములుగా చేర్చుకొనుటకు తీర్మానములకు నోటిను లాసంగియుండినందున ఆంధ్రదేశమును రెండుభాగములుగా విభజించుట సమంజసముగాదనియు, విద్యయందు చాల వెనకబడియున్న దత్తమండలములను అభివృద్ధి చేయించుటకు అనంతపురమును కార్యస్థానముంచి, కళలు, కాస్త్రము లను గలపరిషత్తును నిర్మించి, సాంకేతిక విశ్వాభివృద్ధికి ఆనుకూలముగా విశాఖపట్టణము సాంకేతికవిద్యకు కేంద్రముగా చేయవలసినదియు పలికిరి.

శ్రీ అ. కాశ్యపరావు గారు మాట్లాడుచు అనంతపురము విశాఖపట్టణము రెండుస్థానములందు కార్యస్థానమునుటకు తాము ప్రతిపూలురమనియు బెజవాడయందే కార్యస్థానముండుట తర్కం తావశ్యకత మనియు, ఆనర్పు, పోస్తు గాగిద్దు యేటు, రిసెర్చి కృషి లన్నియు కార్యస్థానమునకు యుండవలెననియు, అందుచే కేంద్రములేని తావున కార్యస్థానమునుటా తీసివేయటా యను విషయము విచారణియంతయు గాదనియు, బెజవాడయందు కార్యస్థానముండుట ఆంధ్రులందర స్థాకార్యమే ననియు, పరిమత్తుమాత్రము బెజవాడయందే ఉండకలవలసియు ప్రభుత్వప్రకటన ఆంధ్రమండలములలోని కళాశాలలను మదరాసు విశ్వకళాపరిషత్తునకు చేర్చుటకు ఉద్దేశించెనుగాని నిన్ను సభయందలి చర్చలనల ఆంధ్రమండల కళాశాలలు ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు కనుబంధముగానే నిలిచియుండగలవనియు, అందువలన బెజవాడయొక్క హక్కులను నిస్సృజ్ఞమున పరికింపవలెననియు పలికిరి. రైల్వేలందును, వ్యవసాయవిషయమునను, నదీప్రాంతముగ నుండుటానను, జేతమధ్యస్థముగ నుండుటానను విశాఖపట్టణముకంటెను బెజవాడయే అనుకూలమైనదనియు, విశాఖపట్టణమును సెకండుగ్రేడు కళాశాలపట్టణముగ్రేడు కళాశాలలేదనియు, అందుచే పలు క్రాంత విశ్వకళాపరిషత్తు స్థాపించుటా వశ్యకమనియు, ప్రస్తుతము బెజవాడయందున్న కార్యస్థానమును, విశ్వకళాపరిషత్తును విశాఖపట్టణమునకు గొంపోవుట కెట్టి కారణములను గన్పరచబాలక పోయిరనియు పలికిరి. శ్రీ అధిక విషయమై బెజవాడ చాల అనుకూలము నిలియుండవచ్చును.

శ్రీ సన ఫాదిరీలు తది పన్నెండు లక్షల యాభ్యులు పెచ్చిండుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. దత్తమండలములవారు సర్కారుల నుండి విడివిడి లోకండుటకై బెజవాడయందే కార్యస్థానముండుటావశ్యకమని పలికిరి.

శ్రీ పి. శివరావుగారు మాట్లాడుచు నెత్తుకు కమిటీవారి నిర్ణయము ననుసరించి అనంతపురమున కార్యస్థాన ముండవలెననియు, అనంతపురము ఇరవై స్థానము లన్నిటి కంటెను గుక్కులి ఆగ్రహకరమైన ప్రదేశముల నిలరచే నంగీకరింపవలెననియు, అనంతపురమునందు జరిపవచ్చును లోలగించినచో శాంధ్రదేశమునందు దత్తమండలములను ప్రత్యేకించుటకు ప్రభుత్వము వారు బాధ్యులయ్యెదరు ననియు, ఈ ప్రయత్నముల వలన దత్తమండలములందును, ఆంధ్ర జిల్లాలలోను అసంకృప్తి, ఆందోళన జనించు ననియు, బెంగాలు విభజనలెనే, ఆంధ్రదేశవిభజనయు సంతకారకము గాగల దనియు పలికిరి.

శ్రీ కె. కోటిరెడ్డిగారు:— మాట్లాడుచు అనంతపురమునందు కార్యస్థానముంచవలెనని మాట్లాడిరి.

ఆల్బర్ట్ హమిదుఖాన్ మాట్లాడుచు అనంతపురమునందు కరివత్తును లోలగించిన దత్తమండలములను, కుదకు బల్లారి నెన్నెలు ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తునందే ప్రత్యేకింపవలసినదనియు పలికిరి.

శ్రీ పి. అజనీయులుగారు మాట్లాడుచు విశ్వకళాపరిషత్తు కేంద్రము, జేతముతోని కేంద్రస్థానమునకు యుండవలెననిగావున బెజవాడయందే కేంద్రము, కార్యస్థానముండులెననియు, బెజవాడయందెన్నియో అనుకూలముకావలెననియు పలికిరి.

గాల్. ఎస్. ముత్తయ్యమొదలియగుగారు మాట్లాడుచు ఆంధ్రదేశముయొక్క విశ్వకళాపరిషత్తును భగ్నపరచుట ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశముగాదనియు, రాజమహేంద్రవరము, అనంతపురము లందుండు కళాశాలలు ఎప్పటివలెనే పానుకోవలెనని లిలించియుండగలవనియు, ఆంధ్రదేశమందలి అన్ని స్థానముల కంటెను విశాఖపట్టణమే అనుకూలముగా స్థానమని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారనియు పలికిరి.

సిమ్మల అనంతపురమునకు కార్యస్థానమును మార్చవలయునను సవరణ వోటుకు పెట్టుట అమోదింపబడినది. పోలుగైకొనగ 58 డి అనుకూలు 28 ప్రతిపూలు రెక్కింపబడిరి. ఉపపాదననెగ్గెను. అనుకూలురందు ప్రభుత్వసభ్యులు, మంత్రులు, శాసనసభకు సభ్యులు, శ్రీయంతలు, సభ్యులు, శారాయలరాజు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, బి. విశ్వనాథదాసు, కరంతు, బి. రామచంద్రారెడ్డి, కర్. పి. పి. పాత్రో, వెంకటగిరి మహారాజు, కుమారరాజుగారుగలరు.

ప్రతిపూలురందు శ్రీ పి. శేఖర పిళ్ళే, మండు వెంకయ్య, రామేశ్వరావు, సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు, కె. వి. ఆరు. సామి, హరిసర్వోత్తమురావు, రామసోమయాజులు మోలే శారాయలరావు, కోటిరెడ్డి, పి. శివరావు, గంగాధర శివ, రంగనాథ మొదలియగు, బి. మునిసామిగారు, పి. సి. యతిరాజులుగారుగలరు.

జి. బి. పి. శేఖర పిళ్ళేగారు తమ బిల్లు చట్టముగజేయు బడవలెనను యుపపాదనను గావించుటలేదని సభలో ప్రకటించిరి.

“వారిని ఆంధ్ర పరిమత్తునుండి ప్రత్యేకింపవలెను”

ఆర్. శాగన్నగౌడగారు “బల్లారిజిల్లాను ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తునుండి ప్రత్యేకింపవలెను.” నను బిల్లును ప్రతే పెట్టుట కుపపాదనగావించుచు బల్లారిజిల్లాయందు ఆత్మధికముగ కన్నడప్రజలు గలరనియు, ఆంధ్రులు మాటికి 80 మందిమాత్రమే గలరనియు, ఆంధ్రులెన్నెలు కన్నడభాష చూడను, వ్రాయును నేర్చినవారేమనియు, బల్లారిజిల్లావారు ఆధిక సంఖ్యకులు కన్నడభాషను మాట్లాడువారగుటచే వారికి ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తునల సేమార్చియను ఉపయోగములేదనియు కావున బల్లారిని లోలగించవలెనని పలికిరి.

శ్రీసంగము ముగియకపుర్యమే 1-80 గంటలగుటచే సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

అడర్న మెంటు తీర్మానము

ఓడిపోవుట

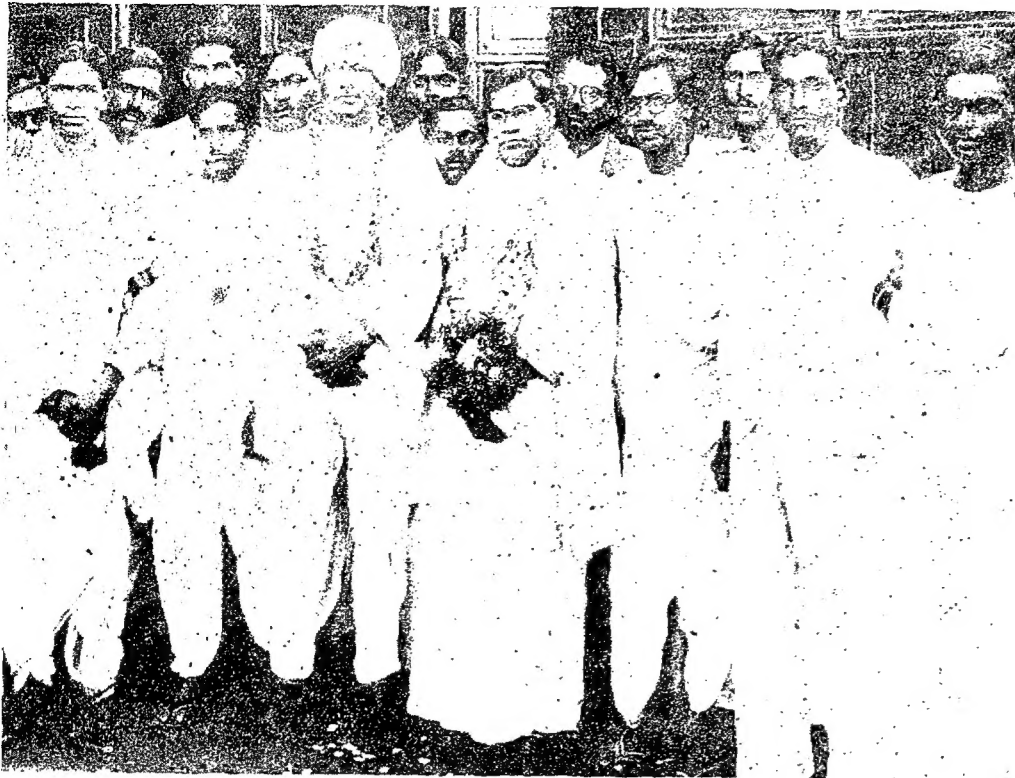
నేడు మదరాసు శాసనసభలో ఫలహారానంతరము ఆదివారాయల చెట్టిగారి అడర్న మెంటు తీర్మానముపై కొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట బాలెసింగం పత్రికాదారుగారు చర్చ అంతటితో నిలుపులేసి ఓట్లు గైకొనగొరగ సంగీకరించబడినది. అంతట ఓట్లు గైకొనగ, ఆదివారాయల చెట్టిగారి ప్రతిపాదనను అనుకూలుకు 81, ప్రతిపూలు 59 గురు వుండుచే ఓడిపోయెను.

సిమ్మల ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి శాగన్నగౌడగారి సవరణిల్లుపై చర్చ జరుగుచున్నది.

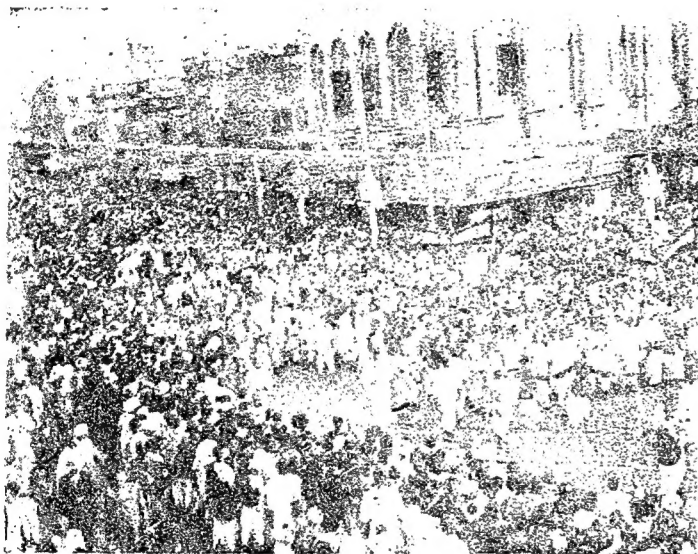
బాల్యవివాహముల చట్టము

హరిజిల్లాను కారవాగారి బాల్యవివాహముల చట్టముపై చర్చ వయోనిర్ణయసంఘమువారి నివేదిక వచ్చువరకు నిలిపి వేయవలెనని ఎం. కె. అచార్యగారు ప్రతిపాదించిన సవరణ నేడు యెప్పటిలో 58-83 ఓట్లతో అంగీకరింపబడినది.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహాసభ

ఈనభ కథ్యక్షత వహించిన ఆయుర్వేదాచార్య మాధవమీననుగారు, సభనుండి తిరిగి మదరాసు వచ్చిపుడు దేశీయ వైద్యపాఠశాల విద్యార్థులు పెండ్లలుస్తేషమవద్ద వారిని సన్మానించిరి. డా॥ ఎ. లక్ష్మీవతిగారు, మాధవమీననుగారు మధ్య నిలిచియున్నారు. [వ. భ. బీ]

కలకత్తాలో నైమను బహిష్కారము

బహిష్కారవాదుల ఊరేగింపు ఉత్సవము ఎన్నడూ వీధిలో జావుట.

బహుశ్రీ
కె. బహుశ్రీశాస్త్రిగారు

వీరు సంశపారంపర్యముగ ఆయుర్వేద వైద్యము తెలిసినవార. ఘన్తుగోష్ఠిడరు. భారతవైద్య సంఘము బల్లారిశాఖకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి.

రెజుడా హంసరాజుగారు

భారతశాసనసభకు లజపతిరాయగారి సానే
యెన్నుకొనబడినవారు. [పె. భా. బీ.]

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

బి ఎస్. ఎస్. సి. పరీక్షాఫలితములు

ఈ క్రింది రీతిపై కనెంట్స్ కలవాడు బి. ఎస్. ఎస్. సి.
పరీక్షకు కృతాంగులెరి

1 ఎన్. బి. కృష్ణస్వామి, 4 టి. రాజరత్నం, 6 వి. ఎస్. రామస్వామి, 9 జి. శ్రీనివాసన్.

8, 5, 3, దీనినకు సంపన్న ఫలితము నిలిపివేయబడెను.

నూజివీడుతాలూకాబోర్డు

ఎన్నిక ఫలితములు

గన్నపరి, పర్మిలకు, వరా వెంకటాచయ్యగారు
తెలంగాణ సర్పంచి కు వింత వెంకట
రెడ్డిగారు, కిరవల్లి పర్మిలకు గుండవేని బొజ్జ
య్యగారు, వుంగటూరు పర్మిలకు అట్లూరు సీతారామయ్య
గారు, మానికొండ పర్మిలకు గూడవల్లి చిన్నయ్యగారు,
నన్న పర్మిలకు మేకా శ్రీనివాస అప్పారావు బహద్రు
జయినాడగారు, మారునూరు పర్మిలకు కొడాలి ఉమామ
హేశ్వరరావుగారు, గొడవల్లి పర్మిలకు ఏకగడ్డ బుప్ప
య్యగారు, వయ్యాల పర్మిలకు దండమాది రామబ్రహ్మం
గారు యెన్నకొబిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా-నిడదవోలు నరసాపురం రైలు

ఈ నెల 24 వ తేదీన గవర్నరు మొట్టు నీయకుండా రైల్వే
ఇన్ స్పెక్టరులచే నిద్రవలోనుంచి భీమవరంవరకు గంటకు 25
మైళ్ళ వేగంతోనున్న అటువైపు గంటకు 15 మైళ్ళు 10 మైళ్ళు
వేగంతోను తాను నడచి రైలును ఫిట్టవే 2 వ తేదీన నడపు
కొనవచ్చునని అంజ్జయిచ్చెను.

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీన గవర్నరుగవచ్చి నివేదనలో ఒక
గంట ఆవి యా రైల్వేలకు ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరట.
గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుటయేగాని నూతన
రైలుమీద ప్రయాణముచేయరు. గంగాంబిల్లాకువిస్తూ యీ
కొద్దిసేపు దారిలోనికి యావనిన గావించుదురు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కుమారదేవం

ఈ గ్రామంబున (20-1-29 తారీఖున) మధ్యాహ్నము
2 ఘంటల సమయమందు సుమారు 50 యిండ్లు వరకు రామస్వామి
లి ఆరాధన, రు. 10000-0-0 ల సమయ కలిగినది.

వంగల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి.

పత్తెనపల్లిలో ఆరోగ్యశిశువారపు టుత్సవము వైభవముగా జరుపబడినది.

① శైలయాత్ర

పెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైలయాత్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధత్రే
త్రము. శ్రీశైలయాత్రము జేయుటకు ప్రజలు అరణ్యములనుద్య
మ ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రము చేసినవారలకు
విదితము. అరణ్యముద్యమనందు యాత్రికులు అన్నము నీరు
లేకను చాల కష్టపడుచుండును. అట్టిశ్రమను కొంతయొనగ
నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణద్వారమార్గమునం దున్న
పెద్దచెరువుదగ్గరను బ్రహ్మాశ్రీ గాడేశ్వరి అప్పయ్యశాస్త్రి గారు
ను వాటిలోబుట్టువు నీతమ్ముగారును అన్న పత్రలవు అట్టి
యాత్రికులకు సకలవివరములను చేయుచున్నారు. ఇటు
అన్నదానము చేయువారి పత్నీయిత్య ములకు ధర్మకరాయణు
లైన శుభాగ్ర్యులు ధాధాశ్రీని విహాయముచేసి అన్నదాన
పుణ్యమును గట్టుకొనుట పరమార్థము. సహాయము చేయవలసిన
ధర్మాత్ము లీక్రింది చిత్రశామాకు వారి విహాయమును సంపుటకు
జేసుచున్నారు.

1. కాశీనాథుని కాశీవీరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జె. వెంకట్రావుగారు, నల్లబజ్జి, విశాఖపట్టణం. 3. బి. పి. శే. సురేష్ గారు, డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ప్రెసిడెంటు కర్నూలు. 4. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్, నెల్లూరు. 5. కె. శేషగిరిరావునాయుడుగారు, డిస్ట్రిక్-కలెక్టరు, కాశీనాథ. 6. యం. వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు, డిస్ట్రిక్-కలెక్టరు కర్నూలు. 7. పి. సుబ్బారావుగారు, తహసీల్దార్, కోనెల తుంట్ల. 8. వర్మ రంగారావుగారు, ముక్తేదార్, రంగారేణి కాలనీస్. 9. ఆచమలశెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మద్రాసు. 10. ఎం. మునిస్వామి ఆయ్యగారు, స్టేషన్, నంద్యాల. 11. 12. శురవరం రామకృష్ణారెడ్డిగారు కర్నూలు, కరణం కృష్ణారావు, కంభళడిన్నె. 13. భీమిశెట్టిగారు, గూడూరు తాలూకా బోర్డు చైర్-మెన్ ప్రెసిడెంటు. 14. పెనల శేషన్నశెట్టిగారు, ఆర్మీగారు. 15. వి. శివరామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు హెల్తు ఆఫీసరు-రాజమండ్రి. 16. బి. బాలసుబ్రహ్మణ్యుగారు, డిస్ట్రిక్టు హెల్తు ఆఫీసరు, కర్నూలు. 17. అచారాచలయ్యగారు సర్కిలు యునైటెడ్, కోనెలతుంట్ల. 18. వెంకట్రామయ్య సర్కిల్ యునైటెడ్, కిరుగుపి.

గాడేపల్లి అప్పయ్యకాశ్రమి

ఆత్మకూరు పొన్ను, (కర్నూలు జిల్లా.)

రాజప్రతినిధి : స్వయంనిర్ణయము

రాజప్రతినిధి యగు ఇర్విను ప్రభువుగారికి స్వయంనిర్ణయసూత్రము అర్థము గా దయ్యెను. అందుచేతనే కలకత్తా కాంగ్రెసు నిర్ణయముల గూర్చి మీ ఆగ్రహము కనుబడిచిరి. ఇండియన్ టు లేబరుపక్షమువారి లండను డివిజనులు సభలో సైమను కమిషను బహిష్కారమును భారతీయుల స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును ఆమోదించుచు తీర్మానములు గావింపబడెను. డివిజనులు సమావేశములో జేసిన తీర్మానములు లేబరుపక్షము నెంతవరకు ప్రోద్బలపరచునో చెలియదు. మాక్స్ నాల్డుగారు మాత్రము ప్రాతికూల్యము జూపుచున్నారు. స్వతంత్ర లేబరుపక్షమువారి ఉస్తు ఆంగ్లియను సమావేశము వారు గూడ ఇట్టి తీర్మానములనే గావించిరి. నెవత్సరములోపల అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నొనగనిచో, హిందూదేశమునందు నందిగ్ధపరిస్థితు లుదయించు ననియు, లేబరుపక్షమువారి రధికారమునకు వచ్చుచో ఏని నెదుర్కొనవలసినచున్నవియు, ఇన్నరు బ్రాక్వే గారు లండను సమావేశములో ఎచ్చరించిరి. రాజప్రతినిధిగారి సందియములకు లండను సమావేశము తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నది. సైమను కమిషను నియామకము స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు భంగకరము. మితవాదులు గూడ శుద్ధశ్రేయస్సు మును నియమించినందులకుగాను, దానిని బహిష్కరింపవలసివచ్చెను. రాజప్రతినిధిగారు, దేశమునందు జరుగుచున్న రాజకీయ పరిణామమును గుర్తించి యుండిన యెడల, కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి ఆశ్చర్యము జూపియుండెడివారు గారు.

కాంగ్రెసు తీర్మానములు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులకును అధినివేశస్వాతంత్ర్యవాదులకును మధ్య రాజీ గుది ర్చెను. అధినివేశస్వాతంత్ర్య ప్రదానమునకు సంవత్సరపు గడువు నొనగెను. ఇటుల జరుగుటకు గాంధీమహాత్ముడు యావచ్చుకొని వినియోగింప వలసినవచ్చెను. ఇట్టిస్థితిలో రాజప్రతినిధిగారు కాంగ్రెసు తీర్మానములను చులకన చేయుక, దేశాభిప్రాయమును బ్రతీఘ ప్రభుత్వము వారికి ఖండితముగ చెలుపుట యవసరము. నిజ సందర్భములను దాచిపెట్టుటవలనగాని, చులకన జేయుటవలనగాని ప్రయోజన ముండదు. ఇంగ్లండు ఇండియాలమధ్య పరస్పరపు సంప్రతింపు మూలమున బడంబడిక గుదురవలయు నని, రాజప్రతినిధి గారు చెలిపిరి. ఈ సంగతిని హిందూదేశము ఖులు పలుసార్లు తేటపరచియుండిరి. కాండులేబిలు సమావేశమును ఏర్పాటు జేయగోరియుండిరి. అందుకు బదులుగ, సైమను కమిషను నియమింపబడెను. పార్లమెంటు సభవారి హక్కును భారతీయులు నిరాకరింప వీలు

లేదనియు, భారతీయుల యంగీకారము బడయని ఏర్పాటును పార్లమెంటు సభవారు ఆమోదించుటయు నాడిగాదనియు, రాజప్రతినిధిగారు చూచించిరి. భారతీయులయోమోద మవసర మయ్యు, పార్లమెంటు సభ యయినను ఈ నియమమును నిరసించ వీలులేదనియు, రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించుట, ఎంచదగిన విషయము.

కాని సైమను కమిషనును నియమింపక ముందు ఏరీ సంగతిని ఇంగ్లండుకు చెలిపిన బాగుండెడిది. దేశమంతయు బహిష్కరించిన సైమను కమిషనుద్వారా నూతనసంస్కరణము సేర్పాటు జేయుటవలన, ఇసుమంతయు లాభ ముండునా? పార్లమెంటు సభ ప్రాప్త్యవృత్తి జూపుటలేదా? ఇప్పటికయినను సైమనుకమిషనును పోలగించవలయునని చెలిపి, రాజప్రతినిధిగారు హిందూదేశపు వాంఛలను బ్రతీఘ ప్రభుత్వమునకు నివేదించుట యవసరము గాదా? దేశము సహనమును కోల్పోయినదని ఎంచునెడల, ఇందుకు పార్లమెంటుసభయే కారణము భారతీయు లెంతమాత్రము బాధ్యులుగాజాలరు. ఇంగ్లండుకు హిందూదేశము పెక్కు అవకాశముల నిచ్చెను. మరియొకసంవత్సరపుగడువు నిచ్చుటకుగూడ సంగీకరించెను. ఇందుకు రాజప్రతినిధిగారు సంతృప్తి జూపియుండవలసినది. కాంగ్రెసును నిరసించుట కెట్టి కారణము గనుపించదు. పార్లమెంటుసభవారి కర్తవ్యము హిందూదేశపు కోర్కెలను నెరవేర్చుట మాత్రమేనా యని రాజప్రతినిధిగారు రడుగుచున్నారు. ఇట్టి ఏర్పాటును పార్లమెంటుసభ ఎన్నటికిని ఆమోదింప దని రాజప్రతినిధిగారు చెలుపుట చోద్యము. భారతీయులయంగీకార మవసర మని రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించుచున్నపుడు, భారతీయుల వాంఛలను పార్లమెంటు సభవారి లేల ఆమోదింపగూడదు? ఇందు గౌరవ హీనత యేమి గలదు?

నిజమేమన, రాజప్రతినిధిగారును బ్రీటీషిద్ధాంతమునే వేరొకరితగి ప్రతిపాదించుచున్నటుల విదితమగును. ఇట్టి సిద్ధాంతమును బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారు ఎక్కుడు వట్టుదలతో చాటియుండిరి. హిందూదేశ మీసిద్ధాంతము నామోదింపజాలరు. స్వయంనిర్ణయసూత్రమునే ప్రధానమని భావించుచున్నది. భారతదేశ గమ్యస్థానమును ఇంగ్లండు ఇండియా లంగీకరించినను, 1917 సంవత్సరపు ప్రకటనమునందలి ఆంతరములనుగాని, పరీక్షలనుగాని భారతీయు లంగీకరింపలేదు. ఏనిని తిరిగి తిరిగి చెలుపుట వలన ప్రయోజన మే ముండును? ఆంతరములమె బడి స్వాతంత్ర్యము నేదేశమున కిచ్చియుండలేదు. స్వాతంత్ర్య ప్రదానమునకు ముందర పరీక్షలను నెలకొల్పి యుండలేదు. అట్టితరీ హిందూదేశమునకు మాత్ర మిట్టి పరతులను ప్రతిపాదించనేల? స్వాతంత్ర్యము నొక్కసారిగనే ప్రసాదించుట యవసరము. ఈ సంగతిని నెహ్రూ రిపోర్టు స్పష్టపరచెను. బ్రతీఘ అధికారము తగ్గుచో, అసర్థము వాటిల్లునని రాజప్రతినిధిగారు చూపినభీతి, అధికారులు మామూలుగ చూపెడి భీతి దప్ప వేరుగాదు. ఇట్టి వాదము గావించుటవలన, అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్యము నాశించి ప్రయోజనము లేదనువారి సిద్ధాంతము బలపడుట దప్ప వేరు లాభము గలుగజాలదు. ఇకనయినను అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును

వెంటనే ప్రసాదించవలయుడల, ఇంగ్లండుకే ప్రబల సప్తము గలుగును. ఈ సంగతిని రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించి ఇంగ్లండుకు చెలుపుట మేలు.

అందుకు మూడు గ, లా ఆర్డరులపేరుతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ విధానమును ప్రయోగించుచో, పరిస్థితులు మితితక్కినవిగనున, సమాధానావకాశము తగ్గిపోవును. లా ఆర్డరులను దైతములగూర్చి రీడింగు ప్రభువుగారు తిరుదుగ ప్రసంగించి, త్రివనిర్బంధములను ప్రయోగించి యుండిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారును లా ఆర్డరులరక్షణ వశ్యకతనుగూర్చి ముచ్చటించు చున్నారు. ఏరి పడజాలము మృదువుగ నున్నను, నిర్బంధప్రయోగమున కిది భావిసూచనయని ఎంచవచ్చును. భారతీయులు స్వేచ్ఛను గోరుట దోషమని ప్రాజ్ఞు లెంచజాలరు. ఇట్టి కోర్కెను నిర్బంధములచే నెదుర్కొనుచో, ప్రజల వాంఛలు బలపడును గాని షీశంప నేరవు. ఏదేశమునందును స్వాతంత్ర్యనిరోధము జయము గాంచియుండలేదు. హిందూదేశమునందును అది జయము గాంచజాలదని, ఆధునికచరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అసహాయోద్యమ మారంభమయిన నాటినుండియు ప్రయోగించిన నిర్బంధములు, ప్రజాభిలాషలను బలపరచెను. వానిని తగ్గింపజాలకజోయెను. ఇకముందును ఇట్టి ఫలమే చేకూరగలదు. ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరచుచో, లా ఆర్డరుల కెట్టి భంగము వాటిల్లనేరదు. కెనడామున్నగు రాష్ట్రములలో కలిగిన అనుకూలపరిణామమే హిందూదేశమునందును కలుగగలదు. తాము ఇండియాకును ఇంగ్లండుకును మధ్యవర్తిగ నుండు మనయు, హిందూదేశప్రజల కోర్కెలను ఇంగ్లండుకుచెలుపుచుండుమనియు, రాజప్రతినిధిగారు పలికిరి. అట్టిసందర్భమును వీరిపుడు శక్తివంచనలేక నిర్విహించుట యవసరము. గత దేశీయమహాసమున జరిగిన జాతీయసభలలో, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును తక్షణము ప్రసాదించవలయు నని కోరబడెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాశయమును కాంగ్రెసుసభవారి ఆమోదించుచు, అధినివేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి కొక సంవత్సరము గడువు నిచ్చిరి. మితవాదసమావేశము వారును మహాత్ముడియనంపుమువారును అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించవలయు నని కోరిరి. కిలాసాత్ సమావేశమువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును లక్ష్యముగ ప్రసాదించియుండిరి. ఇట్టి సందర్భములలో స్వల్ప సంస్కరణములతో తృప్తిజెందువా రెవరును కనవింపరు. భారతీయుల కనీసపు కోర్కెలను నెహ్రూరిపోర్టు వివరించి యుండెను. రాజప్రతినిధిగారు హిందూదేశపు కోర్కెలను నివేదించదలచుచో, ఈసంగతిని తేటపరుపవలయును. ఏనిని నిరాకరించుటవలన గలుగు సప్తమును వివరింపవలయును. తేనియెడల, రాజప్రతినిధి గారు తాము చెలిపిన విధిని తామే నెరవేర్చినవారు కాజాలరు. భారతదేశపు భావ్యభ్యుదయము రాజప్రతినిధిగారిపై గాని, పార్లమెంటు సభవారిపై గాని యాధారపడియుండదు. వీరంతట వీరు, ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరచెద రని తోచదు. ప్రజలస్వయం శక్తిపైననే వారి అభీష్టసిద్ధి ఆధారపడియుండును. అందుకుగాను, కాంగ్రెసు సూచించిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును ప్రజలు నిర్వహించుట యత్యవసరము. ఇక్కార్యము నెరవేరు చుండునెడల, ఇంగ్లండు

అయోచితముగనే స్వరాజ్యప్రదానమున కంగీకరించును. అట్టితెరి, ఎవరి బెదిరింపులను పాటింప నవసరముండదు. గాంధీమహాత్ముడు విదేశీవస్తు బహిష్కారమున కొక కార్య సంవిధానమును సూచించియుండెను. రాబోవు కాలమున ఎక్కింగు కమిటీవారు, దీనిని గూర్చి నిర్ణయము గావించెదరు. కార్యప్రణాళిక నేర్పరచెదరు. దీనిని శక్తివంతమైన లోక నిర్వహించుటయే, భారతీయులు రాజప్రతినిధిగారికి చెప్పదగిన ప్రత్యుత్తరము. అమెరికావాస్తవ్యులగు డాక్టరు కర్లీను లీసుగారు కలకత్తాలో జరగుచున్న అఖిలమతసమావేశమునందు ముచ్చటించుచు, ఒక జాతి మరియొకజాతిని పరిపాలింప నమర్దురాలు గాదనియు, అమెరికా ఇంగ్లండులకు గూడ ఈ సూత్రము వర్తించుననియు, నుడివీరి. స్వపరిపాలన స్థానమును సుపరిపాలన మెన్నటికిని ఆకమింప జాలదు. ఈ సంగతిని గ్రహించుచో, రాజప్రతినిధి గారి విమర్శనము ఆధారరహిత మగును.

మతసమావేశము

కలకత్తాలో గూడిన నర్వ మతసమావేశము, మత సహనమును బోధించినది. యుద్ధములును సంఘర్షణములును, మతాదేశములకు విరుద్ధమనియు, శాంతి సఖ్యములకు మతాభిమానులందరును పాటుబడవలయు ననియు, తీర్మానింపబడెను. మతములన్నిటిలో అట్టి యుద్ధగన ఏకీభావమే కలదు. అందుచే, వైపై చిహ్నములకొరకు పోరాడక, మతానుష్ఠానము నకై వివిధమతములవారును ప్రయత్నించుచో, నేడు గలుగుచున్న అక్రమములకును అన్యాయములకును తావుండదు. సోదరభావమును, పరస్పరప్రేమయు వర్ధిల్లును. మానవసేవయే భగవత్ప్రేమ యగుచున్నది. ద్వేషమును, దార్జన్యమును, మతమునకు దూరములు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు దెలిపినటుల, మతానుష్ఠానముద్వారా విశ్వమానవ భావము జనింపవలయును. మానవకళ్యాణమున కిది తోడ్పడ వలయును. సూతనద్యుత్పథము వ్యాపింప వలయును. కలకత్తా సమావేశము, మతము మానవవిశేషమునకు గాక మానవకళ్యాణమునకు తోడ్పడునని ప్రబోధము గలిగించునని, ఇది సార్థకమగును.

లజపతిరాయిగారి మరణము

లజపతి రాయిగారిని గూర్చి పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు భారత శాసనసభలో భావభరిత మగు ప్రసంగము గావించుటయ గాక, వారి మరణమునకు సంబంధించిన వివరములను తెలిపిరి. బహిష్కారపు ఊరేగింపుకు వెనుక మాళివ్యాగారుండిరి. ముందు లజపతిరాయిగారుండిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి నిషేధాజ్ఞవలన వీరిరువురును ఊరేగింపులో పాల్గొనవలసివచ్చెను. లజపతిరాయిగారికి తగిలిన చెబ్బలకు ప్రభుత్వమువారు విచార మయినను జూపలేదని, మాలవ్యాగారు పలికిరి. లజపతిరాయిగారు వీరునివలె తమజీవితమును గడపిరి. తుదకు వీరమరణమునే గాంచిరి. లజపతిరాయిగారి మరణము దేశమునంతను దుఃఖ నిమగ్నముగా వించెను. ఇందును గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము

వారు మంత్రిగారికి పంపిన లేఖను ప్రచురింపవలయునని మాలవ్యాగారు రక్షింప ప్రశ్నకు క్రేరారుగా రిచ్చిన జవాబు నిస్సారముగ నున్నది. దానియందు క్రొత్తవిషయము లేవియు లేవు గాన, దానిని ప్రచురింప నవసరములేదని క్రేరారుగారు పలికిరి. కొత్త విషయములు లేనిచో, ప్రచురించుట కేల వెనుదీయవలెనో తెలియదు. లజపతిరాయిగారు ఆత్మ సమర్పణమువలన దేశస్వాతంత్ర్యమునకు బునాదిని వైచిర్యమునకు నందియములేదు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము : ఏక కేంద్రము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు ఏక కేంద్రమున కంగీకరించి, ఆనర్హ తరగతుల నక్కడ నెలకొల్పు నటుల జేయుటకు నమ్మకించిరి. సెలెక్టుకమిటీవారిట్టి ఏర్పాటునే సూచించియుండిరి. ఇంతటితో కేంద్రములగాదా యంతరించును. మంత్రిగారు విశ్వవిద్యాలయము నంతను నొక్క ప్రదేశముననే నెలకొల్పవలయునను తలంపును విడనాడుటచే, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రదేశమున కంతకును జెందును. విశ్వవిద్యాలయ మంతరింపకుండ నిలిచినందుకు సంకల్పింపవచ్చును. విశ్వనాథదాసుగారు సూచించినటుల, విశ్వవిద్యాలయపు ముఖ్యోద్దేశ్యములు దేశ భావద్వారా విద్యనేర్చుట, సాంకేతికవిద్యను నేర్చుట యనుటకు నందియము లేదు. ఈ యందును త్వరలో నెరవేరునటుల జూడవలయును. ఇదివరకే కాలము వ్యర్థమయ్యెను. ఇకనయినను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించిన ప్రయోజనము సఫల మగుగాక!

అమెరికా : ఇంగ్లండు

అమెరికా ఇంగ్లండుల మధ్య నొకల విషయమై భేదభావము గలదని, ఛేబల్లేనుగారు స్పష్టపరచిరి. ఉభయ దేశములును కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకము జేసి యుండుటచే, ఇట్టి భేదములను పరిష్కరించుకొనుట యత్నవసరము. సి నేటరు బోరాగారు అమెరికా సినేటుసభలో ముచ్చటించుచు, యుద్ధసమయమున ఇంగ్లండు చలాయించిన అధికారములు తగ్గుటయవసరమనియు, అమెరికావారిందువిషయమై తగినచర్య దీసికొనవలయుననియు, లేనిచో తమ నొకాదశమునయినను పెంచుకొనవలసనియు, నుడివీరి. మాక్స్ నాల్డుగారు గూడ, ఉభయ దేశములమధ్య సంప్రతింపు జరుగవలయునని కోరి యుండిరి. ప్రస్తుతస్థితి గాంచిన, పెద్దజాతుల హృదయములందు పరివర్తన మింకను గలుగలేదని సువ్యక్తమగును.

సెలెక్టు కమిటీ

సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకుగాను మద్రాసు రాజధానియం దేర్పడిన సెలెక్టు కమిటీ నిమిత్తము నలువది యైదువేల రూపాయలు ఖర్చుగ నని అంచనా వేయబడినది. తమకిచ్చు ప్రయాణభత్యములు చాలవనియు, వాని నింకను ఎచ్చుజేయవలయు ననియు, సెలెక్టుకమిటీ వారు గోరిరట. అట్టితెరి, నింకను పదునారువేల లభికమగును. ఈ ఖర్చుకుగాను, ప్రభుత్వమువారు సప్లి మెంటరీ గ్రాంటును కోరరని కూడ, నిన్నటి దినము తెలుపబడెను. ఇది యంతయు డబ్బుదండుగకు కారణమగునుగాని, దీనివలన దేశమున కెట్టి మేలు చేకూరదని తెలిసినవిషయమే.

ఇండియను బ్యాంకు

ఇండియను బ్యాంకువారి 1928 సంవత్సరపు రిపోర్టు ప్రకారము రు 370314-12-6 ల నికరలాభము చేకూరెను. మొదటి అర్ధసంవత్సరములోనూటికి 12 చొప్పున లాభముపంచిపెట్టబడెను ఇపుడు, మరల 100 కి 12 చొప్పున లాభమును పంచిపెట్టుటకు డైరెక్టరు లేర్పాటుజేసిరి. రిజర్వు ఫండుకు 175000 రూపాయలును, కంటింజెంటు ఫండుకు 20000 రూపాయలును ఆర్థికనిధికి మూడువేల రూపాయలును చేర్చబడును. బ్యాంకు ఉద్యోగులకు మానముడతము బోనసుగ నీయబడును. భారతీయులచే నిర్వహింపబడు ఇండియను బ్యాంకు ఈ రీతిని దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నందులకు, డైరెక్టరుల నభినందించుచు, ప్రజలు దీని సఫికముగ నభిమానింపవలయునని కోరుచున్నారము.

మద్రాసు బహిష్కారము

మద్రాసులోని ఆంధ్రతమిళ కాంగ్రెసు సంఘములు గలసి సైమనుకమిషను బహిష్కారప్రదర్శనమును కొనసాగించుటకు, నిన్నటిదినము జరిగిన సభలో నిశ్చయింపబడెను. ఆనాడు హరితాళము, బహిష్కారప్రదర్శనము బహిరంగసభయుజరుగును. మదరాసు ప్రజలు శాంతిపథము సెలెక్టుకమిషనును వీడక, సైమను సంఘముతో తమకు బనిలేదని ప్రపంచమునకు చాటెద రని నమ్మిదము.

ఇండియన్ రివ్యూ

సూతనసంకల్ప జనవిపంచికా కృతజ్ఞ తో పండితాంజివి. ఈ సంచిక ప్రారంభమందు (పిండ కవివక్త్రుని పంజర మొకటి ప్రకటింపబడినది. "జాతీయ ఆర్థిక విధానము" గూర్చి హెచ్. పి. మోడీగారిక వ్యాసము వ్రాయుడు "విశ్వర్యము తో నున్న భారత దేశము ఇంగ్లండునక కాలేజిలుగా నుండి గలవియు, దురద్రావణలో నున్న భారతదేశము ఎప్పటికయినను సామ్రాజ్య విచ్ఛిన్నముచే దెచ్చి పెట్టుననియు చెప్పుచున్నాడు ప్రొ. పి. ఆర్. వాడియాగారు "ఆంగ్ల దేశములో హెతెలియనిజం తత్వ సిద్ధాంతము" గూర్చియు ప్రొ ఎక్. కె. సింహగారు "సాంఘిక సమస్య" గూర్చియు ఎన్.వి రామమూర్తి ఐ. సి. ఎన్. గారు "ఆధునిక జాతీయదేశము" గూర్చియు గౌ. రామేశంగారు "సంతానవిరోధము" గూర్చియు; (వాసిన వ్యాసములు ముఖ్యముగా పరింపదగియున్నవి. ఈ కత్తా కాంగ్రెసుసభ సర్వత్ర మహాసభ, మహమ్మదీయ సమితి సభ, అలహాబాదు లిఖరం ఫెడరేషను, డిల్లీ మహమ్మదీయ మహాసభ, మద్రాసు క్రైస్తవ మహాసభ మున్నగు వివిధ సమావేశములయొక్క మార్గాశీకములన్నియు గూడ వీ సంచికలో సంగ్రహింపబడియున్నది. ఈ సంచికయందు గుమారు ముప్పయియైదు చిత్రపటములు ముద్రింపబడియున్నవి

ఆంధ్ర యిన్నురెన్ను కంపెనీ కాలెండరు-మ చిల్లపట్టణము లేక బందరు:— ఈ కాలెండరు నందు కొంటివి. ఈ కంపెనీకి శ్రీయత డాక్టరు కే ఆహోబిలరావుగారు (ఎం. డి. సి. బి. డి. టి. ఎం) మేనేజింగు డైరెక్టరుగా నున్నారు. దీనికి శ్రీయత యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు (బి. పి. బి. ఎల్) కార్యదర్శి. 12 నెలలకును 12 పెద్ద రావు మీద కాలెండరు ముద్రింపబడెను. (తరి రావుమీద యా భిమాకంపెనీ ఆభివృద్ధిని గూర్చిన విషయములు గూడ నొక మూల ముద్రింపబడెను. ప్రధాన కార్యాలయ ముదలికట్టణమునందే కలదు. ఆంధ్ర భిమాకంపెనీయిడియొక్క టి మాత్రమే యగుటచే ఆధులందరును యీ కంపెనీలోనే భిమా చేయించుకొనుటయను దీని సభివృద్ధి నొందించుటయను వాటి ముఖ్యకర్తమగును. దీనినిగూర్చి తెలియ గోరువారు శ్రీయత ఆహోబిల రావుగారికిగాని శ్రీయత మంగయ్యగా గాని బందరుకు వ్రాయవలెను.

విదేశవార్తలు

సార్వభౌమని ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జన 28:—సార్వభౌమని ఆరోగ్యము నెమ్మదిగ కృత్రికముగ యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. పర్ వ్యారోగ్య వైద్యు లొక్కచో చూచుచున్నారు.

కార్మిక లిబరలుపక్షములు

కలియుట యబద్ధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జన 28:—కన్యశ్రేణిపులు ఎన్నికల యనంతర మన ప్రభుత్వము నేర్పాటు చేయలేకన్న కార్మిక లిబరలు పక్షమువారు ఏకమయి పనిచేసెదరన్నమాట యబద్ధముని ఖరీదయపక్షమువారు యెఱుఁగుచున్నారు.

నర్ హెర్బర్టు శ్యామ్ముల్

గా ర్ని, జన 28:—1924 నల్ సంవత్సరమున మరల రాసే చున్న, రాబోవు ఎన్నికలకు లిబరలుపక్షమువారు 480 యభ్యుదయ నిలవబెట్టుచున్నారు. రెండు సంవత్సరములక్రిందట 180 మందే యున్నారు.

హెండర్సన్

గారుగూడ అట్టి కలయిక యుండవలసి యెఱుఁగుచున్నారు.

బ్రిటీషు చీనా ప్రభుత్వములు

మధ్యవర్తి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జన 28:—రాబోవు నెలారంభమున బ్రిటీషు చీనా ప్రభుత్వమునకు బ్రిటీషు రాయబారికిని మధ్యవర్తిని బోయెదరు. పందర్భావములపట్టి శాంతికిని కేగిండు.

స్టీవెక్ వాష్ గారు రాజీనామా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జనవరి 28:—కార్మిక ప్రభుత్వమున కార్మిక గార్ల మెంటు పభ్యుడుగను యుగములక్రిందన్న స్టీవెక్ వాష్ గారు జబ్బుచే తనపదవికి రాజీనామా నిచ్చెను. ఆ ఆరోగ్యము క్షీణమున కవిమన పభ్యుడుగ ఇండియాకు పోవలకుండెరి.

అంతర్జాతీయ శాసనములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జనవరి 28:—పర్ సిసిలు హార్బుస్ గారు జిని గాలో జరుగనున్న అంతర్జాతీయ శాసనసభకు గ్రేటు బ్రిటను రవున బోవుచున్నారు. జాతి, రాష్ట్రీయ వ్యవహారములు, సం గ్రామములందున్న ప్రజలకుగల్గిన నష్టములకు, విదేశీయుల సొత్తు వ్యయమునకు సంసావములే భాగ్యత పహించుట మున్నగు విషయములను ఆలోచించెదరు. ఈసంవత్సరమే సభ జరుగవచ్చును.

వైద్యవిద్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జనవరి 28:—అంధుల అప్రతులందు శ్రీపుత్రులకు కలిసి వైద్యవిద్య పభ్యసించవలెనని విచారణ సంఘము గారు నిశ్చయించిరి.

లంకామైదు యజమానులు పనిచేయుగంటలు లేకు నయమై మధ్యవర్తి పరిష్కారములను అంగీకరించనందున లంకామైదు పనివాండ్లు 1500 రేపు పమ్యుగట్టుచున్నారు.

ఆప్తు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దస్త్రీ, జన 28:—ఇక్కడ దెలిసినంతవరకు కాబూలు లో విదేశీయులకు ప్రమాదమున్నటుల గన్పించదు. విదేశీయులకు పురుషులను నిరపాయముగ గొనిపోవు టవరముగనుచో దానినిగూర్చి బ్రిటీషుమంత్రి పదా ఆలోచించుచో యున్నాడు. ఈవిషయము పూనుకొనుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమున కేనిమిషనుందైన పనిగలుగును.

వదయ్యుడుడైన ఆప్తు రాజులకు రెండుసార్లు ఇండి యా ప్రభుత్వమువారల నైమానిక సాయమునర్పి వారిని గొంపోయిరిని కామున్న పరలోకముగ విసతులారాజులు కాబూలునుండి పిహురునకు, పిహురునుండి చానుకు రైలుమీదకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గొంపోయిరి. ఆచట నుండి ఆరడు కాబూలు బ్రిటీషుమంత్రి తనలోకమీదకు శ్రా త్త అమీరు లోకమీద మరల ఆప్తు నిస్తాడు కేరకు. కాబూలులో రక్తపాతము లేకుండుటకు ఇరసిని ఇండియా ప్రభుత్వ మువారు విమానముతో గొంపోవలెనని శ్రా త్త అమీరు బ్రిటీషు కాబూలుమంత్రిని గోరుటచే ఆరడా ఏర్పాటులను కేరసిని చాంబరేకగారు ప్రత్యుత్తరము లిచ్చిరి. ఇరసి నిష్క్రమణము తోచాలు లోట నెమ్మదిగ లోబడిను. ఇట్టి నైమానికసాయ మును అమాన్లుగారికి చేయవలెను అయి గోరనులేదనిరి. ఆప్తు వ్యవహారములందు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆప్తు మత్తులై ప్రవర్తించి ఎట్టి బోక్సమున గలుగజేసికొనుట లేదనిరి.

ఇరసిపక్షములవారును రక్తపాతములేకుండ కేయగో రుటచే వారు విసతులూ రాజుగారిని విమానముతో గొంపో వలసి వచ్చె ననిరి

బీమునర్వీసు

కాబూలు బ్రిటీషుమంత్రి హంప్రీనుగారు ప్రమాదముం దున్నారనియు తక్షణము అరసిని ఆచటనుండి గొంపోవలెనని యు డెయిలీ మెయిలు లాహోరు విశేషిని వ్రాయుచున్నారు. కాబూలు పరిస్థితులు చాల అస్థిమగవన్నవి. శ్రా త్త గారాజ్య ము శాక్రమించుకొన్న రాచాసాలోగారికి ఎట్లే ఎన్నో అగు నూచనలు గన్పించుచున్నవి. కాబూలు ప్రజలు అమాన్లు గారాజుగారే కావలె ననుచున్నారు ఈ బీభత్సపరమమున కాబూలులో బ్రిటీషు రాయబారి యుండుట ప్రమాదకరము. ఇరసి ప్రాణమును ప్రజలు హరిగొనెదరని భయమునున్నది నిజముగ హంప్రీనుగారి పుత్రుడు పదవముచే యున్నారట.

విప్లవశాయకుడు హిందువులను ప్రూరముగ హింసించె నట.

అనూకూలగారికి నాయక ప్రముఖులను, తెగల నాయకులను తోడ్పడుచున్నారు.

నూతనసంవత్సర బిరుదములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 29:—రాజుగారు వ్యవస్థ గాంచగనే నూతనసంవత్సర బిరుదములను ఫిబ్రవరిలో ప్రకటింపవచ్చును.

రాంజే మగ్గొనాల్ గారి మందలింపు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 29 —కార్మిక వారపత్రికలో ఫార్వర్డు పత్రికయందు రాంజే మగ్గొనాల్ గారిట్లు మందలింపుచున్నారు. ఇండియాలో అతివాదులతోడను, వారి యుద్ధములతోను కార్మికతత్వమువారు బోక్సమును గల్పించుకొనుచున్నారు. ఇందులకు చ్యార్మన్లుగారే అధ్యక్షులు. ఇదెంతయు తప్పు. ఇండియాలో మనకున్న అపరత్న పీఠము సంబంధమున అంత రింపజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారను. అట్టి ప్రయత్నము లను భిక్షు మొనర్చుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రతి వ్యవధిలను గలుగజేయుచున్నారు. ఇట్లు తమ సలకుబడిని వినియోగించుట దుష్ప్రయోగ మనిపించుకొనుచున్నది.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 29:—జొహినియను ప్రభుత్వములు కెల్లాగు ఒడంబడికను ప్రవేశపెట్టవలెనని బ్రిటీషు ప్రభుత్వ మువారు గూడ ప్రవేశపెట్టదరని చాంబరేకగారు ప్రత్యుత్తరం బిడిరి.

నిరుద్యుక్తులకు ఈ సంవత్సరము లండనులో నూటికి 7 చొప్పున రైలిఫోనులో ప్రజలు ఎక్కువగా మాట్లాడిరి.

సు రాష్ట్ర మత్

శుద్ధమైన వెండిసామానులు

4353-2,

313, యస్సనేడు మద్రాసు

ఆప్తు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 29:—విరతులూగారిని విమానములో గొంపోయినంతమాత్రాన మనము ఆప్తును వ్యవహారములలో బో క్సము గలుగజేసికొనదలసింది, మనుకొనుట తక్కుని చాంబరే కగారు దెలిపిరి.

హిల్టన్ ఎంగు నివేదిక

జర్మనీ ఆక్షేపణ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 29:—రంగునీయరాజు తూర్పు ఆఫ్రి కాలో నున్న ఇరర బ్రిటీషు రాష్ట్రములలో కలుపు ఏర్పాటులను గూర్చి జర్మనీయూ పత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది. తుదకు జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాను ఆక్రమించుకొన జూచుచున్నార నుచున్నది. పండి ఒడంబడికలో న్యూండేలులు మున్నగు విషయముల నిర్ణయించిన వరకులను మార్పుక ఆప్తుకాకమే ప్రవర్తించవలె ననుచున్నది. పూర్వపరిస్థితులను మార్చుకండ జేయుటకు జర్మను ప్రభుత్వమువారు చాల సమితికి వాగుదరు.

రషియా ఈ మెక్ ప్రభుత్వము

మైత్రి కుదురుట

మాస్కో, జన 27:—సోవియటు రషియా ఈ మెక్ ప్రభుత్వములకు మరల స్నేహము కుదిరెను. ఈ మెక్ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సోవియటు రషియా పిచ్చుకొనెను. రాయ బారులనుగూడ తమదేశములందు నియమించుకొనవచ్చు ననిరి. వారివారి దేశములందు వర్తకమున నిబంధనలకు విరుద్ధము గా ఒడంబడిక జేసికొనవచ్చును. 10 ఏండ్లు ఈ ఒడంబడిక అమలుజరు గును. ఆర్థికసంబంధముగూడ ముందు ఏర్పడును.

పోలండు రషియను ఒడంబడిక

క్రొత్త చిక్కులు

బుకారెస్టు, జన 27:—కెల్లాగు ఒడంబడికవంటిదానిని రషియా పోలండు జేసికొనటలో క్రొత్తచిక్కు లేర్పడినది.

కర్మలు లాకెన్లు అనునాతడు వైమానికుడనుగాను, నా కేర 'మ' గాడు. నేను కర్మలు లాకెన్లుగానియిన నా ఆప లంపే రెనికి దెలియదనియిన రాజపుతానా నాకమీద నున్న వ్యక్తి యెవడట

అండను కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆప్తు నిసానము బ్రిటీ షు విధానమునకును ఖండించుచు అమాన్లుగారిని కొని యాడి.

పకలత్వలాగారు నెహ్రూజీదేవీక ఆచరణయోగ్యము కాదనియు, వికమత్వముపై ప్రజలు దౌర్భిల్యమును జూపు చున్నారనిరి.

బార్లీయగారు నెంటు ఆంధ్రాను విశ్వవిద్యాలయము నకు లార్డు చాన్సలరుగ నియమింపబడిరి.

ఇందూకు శక్తిపూర్వకముగ మాకురు గల్గెను.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

జహానుకాక్రమ రినిరిండి దివంగతు డాయెను.

కెయజరుగారి భార్యకు ఆకస్మికముగ జబ్బుచేసినది

అచిరిము.

అచిరిము.

రాజమోహన్ క్యాలండరు

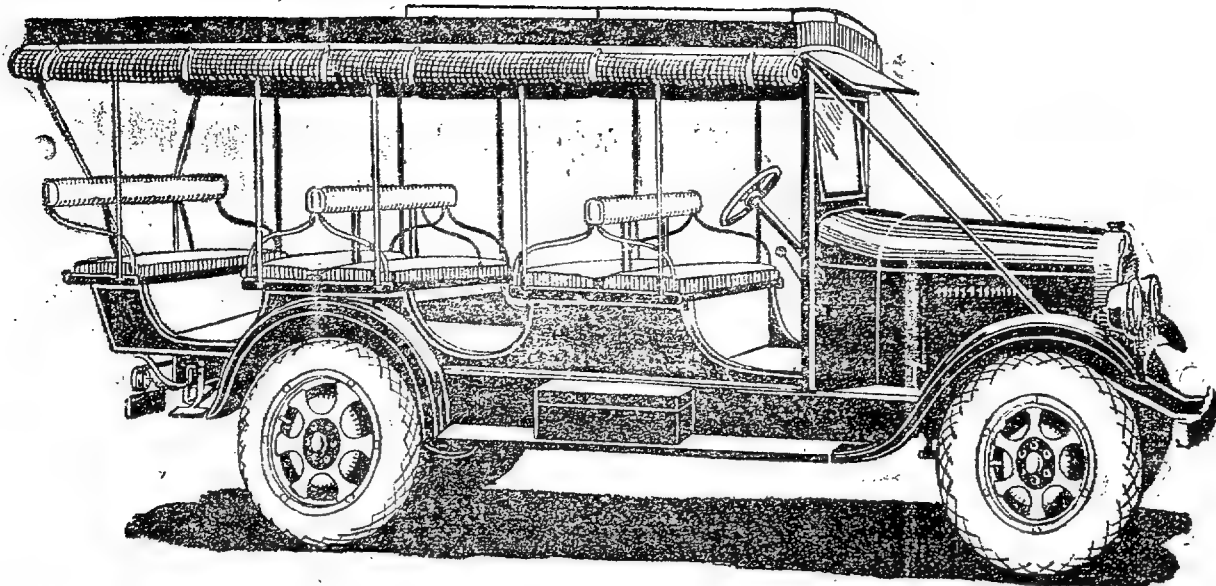
8 రంగులచే ముడిపెట్టబడి అందముగా నున్నది.

కొరినవారికి పంపెదము.

పి.సి. ఏ. అంబులో, ఆయుర్వేదపరమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరు జిల్లా,

డాడ్డి - గ్రేహామ్

మాడల్ డి. ఇ. యఫ్.

చిరకాలము మన్ననది మితవ్యమును చేకూర్చునది

గత 8 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచుచున్న డాడ్డిగ్రేహామ్ కార్ల మాదిరి డాడ్డిగ్రేహామ్ మాడల్ డి. ఇ. యఫ్. చిరకాలము మన్ననట్లు దారుణ్యత గలిగియుండునట్లు తయారైనప్పటికైనా, గట్టితనము నందు ఖ్యాతిగాంచుట కాకుండ, ప్రత్యేకసౌకర్యముల చేకూర్చుటకు 6 సిలండరు పవర్ ఫుల్ ఇంజను నమర్చబడి కదలిక లేకుండా నిరపాయముగా ఎక్కువకాలము గొంపోపుటకు వీలేర్పరుపబడినది. దీనితో కూడ 4 చక్రముల బ్రేకులు, మంచి టైర్లు అమర్చిన ఎక్కువ నిరపాయముగా నుండును. బస్సు స్వంత దారులందరు, దక్షిణ ఇండియా యం దంతయు యీ బస్సులే ఎక్కువగా నడుపబడుటకు గలహేతువును యివ్వడు గురైరింగెదరు.

డాడ్డి గ్రేహామ్ కన్న చౌక అయిన బస్సులు చాలకలవు. గాని స్వంతదారులకు విరివిగా లాభమును చేకూర్చునవి. ప్రయాణికులకు ఎక్కువ సౌకర్యము చేకూర్చునదియే. ప్రయాణికులందు డబ్బును చేకూర్చి స్వంతదారుల కివ్వ గలిగినది. డాడ్డి గ్రేహామ్ అని బస్సు స్వంతదారులు జ్ఞప్తియందుంచుకొనెదరు గాక.

ఛాసిన్ ధర రు 3650/-మద్రాసు డెలివరీ.

అడిసన్ ఆండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

మద్రాసు, బెంగళూరు, కల్లెకోట, తిరుచినాపల్లి.

రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము

ఇంకకొంతకాలము వ్యవధియివ్వవలెనని దరఖాస్తు

ప్రముఖుల ఆభిప్రాయములు

ధిల్లీ, జనవరి 28:—రాజకీయశక్తు శాసనము వైస్రాయి యుపన్యాసమునకు హాజరైరి. కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన కాలపరిమితి చాలదగాన మరొకకాలము వ్యవధికాలవలెనని వైస్రాయిగారు దరఖాస్తు పెట్టుకొనినట్లు ఈ ఉపన్యాసము వలన తమకు తోచుచున్నదని కండిక్ మెంటిలాల్ నెహ్రూగారు అనుచుండగా ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ లాల్లీ విలేఖరి వినెను.

సర్ పురుషోత్తమదాసు

రాజకీయ విషయములకు సంబంధించినంతవరకు వైస్రాయిగారి ఉపన్యాసము బాగుగా నే యున్నదిగాని ప్రభుత్వము వారి కరెన్సీ విధానము (శాంతిని చలముజేపదతి) యీ రీతిగానున్నంతవరకు కార్మిక సమస్యలను విచారించుట కేర్పడు సంఘములవలన లాభ మేమియు నుండవని సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు రినిరి.

మాల్వీ యూకూబ్

వైస్రాయిగారి యుపన్యాసము సర్వసమ్మతమని మాల్వీయూకూబ్గారు తెలిపిరి.

భారత రాజకీయములకు సంబంధించి సంతకము శాసనము వైస్రాయిగారి యుపన్యాసమునకు సమ్మతించుట కుభయము.

(ఆ. ప్రె.)

సోషలిష్టు వారపత్రిక

బొంబాయిలో 27 లేదీనుండి “స్పార్క్” అను పేరన “అగ్నితుక” సాంఘికసమత్వవాదము ప్రచారము జేయు అంగ్ల వారపత్రిక ఎం. జి. దేవాయిగారి నాయకత్వమున వెలువడినది.

హిందీ ప్రచారము

నేటు జమ్నాలాల్ బహాదూరు తదితరులు 27 లేదీ ఉదయం కుంభకోణములో దిగి అచ్చట హిందీ ప్రచారక వర్గము వారు గావించుచున్న కనిబాది సంతసించిరి. సాయంత్రము పురమందిరమున ఉత్సవించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు

ప్రభుత్వమువారి క్రొత్తవైఖరి
(తే॥ రామచంద్రరావుగారు)

ఇటీవల పత్రికలలో ప్రచురించబడిన క్రొత్త ఆలోచనలు ఆంధ్రలోకమునకు చాల విచిత్ర గలుగజేసినవి. చిరకాలమునుండియు శాంధ్రులచే నిండుమిందుగ నేకగ్రీవముగ గోరబడిన విశ్వకళాపరిషత్తు మనకెట్లో లభించినదన, దానిని నిజపుణానకాలకు ప్రభుత్వమువారికిని సరియగు ప్రోత్సహనమునకును మనము కొట్లాడి పరిహాసాస్పదల మగుటయేగాక విఫల ప్రయత్నములు గాచోవుమంటిమనిగూడ చెప్పవలసినవస్తువు. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన నూతనోత్తములవలన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున శానుమదక్కి వేటేదీయు శాంధ్రులకన్నుల నీరుడుడుచుటకై నను సామయము మార్చు గోచరించుటలేదు. ఈ పరిష్కార సమయముననే శాంధ్రులలో మేళాస్థులుగను నిలిచి తమ గౌరవనీయ విజ్ఞాన తెలియజేయునను నమృతము ఎవ్వరి మనస్సునకు గలుగజాలదు. లేనిదానికి సోయిన నున్న దూదినదనుమాట నిజమగుచున్నది. కేంద్రస్థానములకొలకెంత మనలోమనము దొమ్ములాడికొన్నను, ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తుత ప్రకటనకు ఆంధ్రులు చాలవరకు వ్యతిరేకముగ నున్నారనుట నిస్సంశయము. ఆంధ్రులెల్లలు చేతులుగలిపి ప్రస్తుత మే విశేషములతో యాలోచించుట అవశ్యకమై యున్నది. కావుననే నీయ ద్వేషముతో నీక్రింది 4 ప్రధానముల శాంధ్రులకును, ప్రభుత్వమువారికిని కాసనసభ్యులకును ముఖ్యమైన మొనర్చుటగానుకొనుచున్నాను.

ప్రస్తుతపద్ధతి మారగూడదు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలోని ముఖ్యోక్తము విశాఖ పట్టణమున కేంద్రమునర్పి తక్కిన కళాశాలలను తిరిగి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయముతోనే కలుపుట యని విధిచెయ్యగదా? ఎన్నివత్సరములూ ఆందోళన జరుపగా వచ్చిన ఆంధ్రవిద్యాలయమును యావదాంధ్రదేశమునకు సంబంధించియుండవలసిన దానినిగల జేయక మఱు యధాప్రకారముగ చెన్నపురితోనే గలుపుట యాంధ్రులకు వార్ష సీయముగాదు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము అను పేరు యావదాంధ్రమునకును సంబంధించిన విశ్వవిద్యాలయమునకే చెందవలెను. ఇట్లు చేయుట ప్రభుత్వమువారి యాలోచనక కనబడుటలేదు. ఏదో మనిషిని మరేమిదాని చేయుట యసమంజసము.

ఇదియును గాక చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ కాసనము ప్రకారము, కేంద్ర కళాశాలలు మాత్రమే గలిగి పదిమైళ్ల దూరమునకు తావున నున్న ప్రదేశమునకు మాత్రమే విస్తరించుట విశ్వవిద్యాలయాలలోయమైయున్నది. ఈ యాలోచనమును సఫలమొనెట్టుట కవసరములైన యంతరాలు కెందుగలవు. దీనియందు చెందజేసి ఆంధ్రదేశమునకు వర్తిండు శాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ మొక్కటి. కెందరినది అరవదేశమునకే జేయక విశ్వవిద్యాలయమును కలిపించుట యై యున్నది. ఈ విధానమును మఱియొకటి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయముతో మఱు కొన్ని దూరస్థులకు కళాశాలలను కలుపుట ప్రభుత్వమువారి మనస్సునందలి చంచలత్వమున ప్రదర్శించుటయే యగుచున్నది.

ఆంధ్రులు తమ యావదేశమునకును వర్తిండు ప్రస్తుత విశ్వకళాపరిషత్తును పొగొట్టుకొనజాలరు. ఆంధ్ర దేశమునందలి యెక్కడ ప్రదేశమునందలి కళాశాలలలో దప్ప తక్కినవానిని తిరిగి చెన్నపురితోనే కలుపుట యాంధ్రులకు తీరనివ్యధ తెచ్చిపెట్టుట యగును. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయాలలోయములను త్యజింపించి దాని యభివృద్ధికి నిరోధన గలిగించుట యగును. కావున ప్రస్తుతస్థితి మారగూడదు. వచ్చిన యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము వచ్చినట్లే యుండవలెను. లేకున్న ఆంధ్రులకు తీరని యాకాంక్షగను గలుగును.

పాత్రోగారి కాసనోద్దేశము

ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తుకు సంబంధించిన దేశమున నేక కళాశాలలు గలవు గదా? కాని పాత్రోగారి కాసనము మూడు. కేంద్రస్థానములు మాత్రమే పేర్కొనబడినవి. విజవాడయందు విశ్వవిద్యాలయమునకు ముఖ్యస్థాన మేర్పరచబడినది. ఈ విధానమునకు వర్తించు గ్రహించవలసినవారికి పాత్రోగారి కాసనము శుభోదకమగును. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునందలి తీసివేయబడిన అఫిలియేటెడ్ కళాశాలలను, ఆంధ్ర మండలములందు ప్రతిష్ఠింపబడినావు కళాశాలలను ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తునకు కేంద్రియండును. అనగా విజవాడ ముఖ్యస్థానముగ గల ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు అఫిలియేటెడ్ కళాశాలలపై యధికారిగనుండి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము ముందుండి కార్యనిర్వహణ మొనర్చుచుండును.

ఇంతటితో పాత్రోగారు సంకల్పపూరితలేదు. ఆంధ్ర విద్యాపద్ధతిల ననుసరించి చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము నేక వారు పుష్కరించిరో విలచ్చినవాడేమను తెట్టినో, కి విశ్వవిద్యాలయములను ఆంధ్రదేశమునందుగూడ వారు ప్ర

తిష్ఠింపఁ దలచిరి. ఈయుద్దేశముతో మూడు కేంద్రస్థానములను వారు నిర్ణయించిరి. ఒక్కొక్క కేంద్రస్థానమును కొంత పెరిగి పెద్దచై నివేదన ప్రత్యేకాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున నభివృద్ధి గాంచునని వారాశించియుండిరి. ఇంతిరస్థానములు మూడెన్నడును కేంద్రములు గానూడవని గాని, ఈ మూడు ప్రదేశములందే యాంధ్ర విద్యావ్యక్తిత్వము సజీవమై తక్కిన ప్రదేశములందుగూర్తావృత్తులై యుండవలెననిగాని వారి యుద్దేశముగాదు. కాని ప్రభుత్వమువారు చెప్పించిన ధనము ననుసరించి మూడు కేంద్రములకన్న పెక్కుమంది స్థానముల నభివృద్ధియొనర్చుట యసంభవమై యుండెను.

ఈ కేంద్రములలో పూర్వములంద కొంతమంది, దత్త మండలములలోకొంతమంది సాధనములని నిర్ణయించెను. ఇవి పనుజపనుగు పద్ధతియగుట నిర్వివాదాంతము. సర్కారులకు నడుమనున్నది రాజమహేంద్రవరము. ఇంక నేక కారణముల ననుసరించి యిది కేంద్రముగ నిర్ణయించుట యైశాంధ్రులకు వంశ్య పితృకారము. దత్తమండలములందెప్పటికీ అనంతపురముననే ధన్యుగ్రామ ప్రభుత్వకళాశాల యుండటచే శాయాయ కేంద్రస్థానముగ నెన్నబడెను.

ఉన్నత విద్యయనగా నిప్పుడు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున గలవలయువిద్య మాత్రమే కాదని పాత్రోగారు గుర్తించిరి. కావున మెకానికల్ మరైకా సివిల్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగులు మున్నగు సాంకేతికవిద్యలు (ప్రాధాన్య విచ్చి తీర్చి ద్దత్తం మున్నగు శాంగ్ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయములవలె నొక యాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించుట వారి యుద్దేశమై యుండెను. ఈ యుద్దేశమునకు దగినది విశాఖపట్టణమునందు నిర్వివాదాంతము. అచ్చులనే వైద్య కళాశాలయు నుండుటకే వర్తక కళాశాలానిర్మాణమునకు యావదాంధ్రదేశమున నిజే యవకాలు ప్రదేశములందెచ్చు సాంకేతిక వైద్య వర్తకాది ముఖ్య విద్యలకు విశాఖపట్టణము విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగ నెన్నకొనబడెను.

కావున, పాత్రోగారి కాసనము దుర్భాగ్యమనిగాని అలోచనాహీనమనిగాని, అందు పెద్ద భూర్పు లనివరములనిగాని వాదించుట పిచ్చివని. పక్షపాతము మానబడవలసినదిగాని, యావదాంధ్ర దేశమునకును సంబంధించిన దృష్టి వారు కాసనము చేయలేదనిగాని చుట్టుట యశ్చాయము. వారి కాసనోద్దేశము ప్రకారము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ స్వరూప నిర్మాణ విధముగ నుండవలెను.

- 1 అఫిలియేటెడ్ కళాశాల లన్నిటికి విశ్వకళాపరిషత్తు ముఖ్యస్థానము విజవాడ.
- 2 ఉత్తర సర్కారులకు కేంద్రము రాజమహేంద్రవరము.
- (3) దత్తమండలములకు కేంద్రము అనంతపురము.
- 4 సాంకేతిక, వైద్య, వర్తకాది విద్యలకు కేంద్రము విశాఖపట్టణము.
- 5 ఈ మూడు కేంద్రములకు కొంత పెద్ద స్థితి గలిగిన వెంటనే ఆవి జేటు జేటు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము లగును.

సుబ్బరాయగారి మంత్రిత్వము

సుబ్బరాయగారి మంత్రిత్వముతో శాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు దుర్దశ గలిగెను. సుగ్రావ్యమును, నన్ని విధముల శాచరణయోగ్యమును నగు పాత్రోగారి కాసనము అన్నివైపుల నుండియు ఖండింపబడసాగెను. ఇది యదనగ శాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థాననిర్మాణమునకు ధనము మున్న చుట్టబడెను. కాని ప్రజలు మాత్రము మేలుకొనలేదు.

సుబ్బరాయగారు వ్యక్తికరించిన యుద్దేశము మన ప్రస్తుతాలోచనకు ముఖ్యము. మూడు కేంద్రముల నొకే మార్భివృద్ధిచేయుటకు ధనము చాలవనియు నేదోనొక కేంద్రము నభివృద్ధిచేయుదుమనియు వారుపలికిరి. ఈ యొక్క కేంద్రము ఖాసానిగావలెనని నిర్ణయించుట బహుకష్టమయెను. దీనిని గూర్చి యాంధ్రులును ప్రభుత్వమువారును నేకనిర్ణయమునకు వచ్చుకట్లు పొందుగూర్చు శాయశక్తివ్యయము పైకిరాకైరి. పాత్రోగారి నేవయంతయు వ్యర్థమగుచుండెను. చేయనదిలేక పాత్రోగారును ఊరక చూచుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముపై విచ్చింపవలసిన ధనమును చిరంబరమునందు నూత్నప్రతిష్ఠితమగుచున్న ఆస్థానముల విశ్వవిద్యాలయమున కర్పించుకొన్నుండిరి.

అనర్గు తరగతులు

ఇప్పుడాంధ్ర దేశమున కేంద్ర స్థానములగుగూర్చి వడుచున్న వివాదములందు అనర్గు విద్యపై శాధారణతయొన్నది. సుబ్బరాయగారు ధనసాహాయ్య మొనర్చు మున్న యొక్క అనర్గు కేంద్రమును ఎచ్చటపెట్టుట యను విషయమే యా యాందోళనకు మూల ప్రధమయెను.

కాని యావదాంధ్రదేశమునకు ముఖ్యముగ మన రాజధానియందును అనర్గు విద్యపై యభిమానము చాలతక్కువగ నున్నది. దీనికి కారణము అనర్గు ఉన్నతాభ్యాస మొనర్చిన వారికి తగిన జీవనావకాశము లేకపోవుట యొక ముఖ్య కారణము. అదియునుగాక ఉన్నతవిద్యలకు ప్రభుత్వమువారు యరక ధనము పెచ్చించుట యసంభవమనియు ప్రాధుకవిద్యలకు ఎక్కువ వివిధ విద్యనందించుటయను ముఖ్యవ్యక్తమనియు ప్రజ

లయొద్దనుండి వస్తులములమున రాబట్టబడిన ధనమును ప్రాధమికవిద్యపై శాక నంత యవసరములుగాని యున్నత విద్యలపై పెచ్చించుట యసమంజసమనియు ననేకుల యభిప్రాయము.

కావున శాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున అనర్గుతరగతులను పెట్టుటగుగూర్చి వివాదపడుట ప్రశంసార్హముగాదు. ఇంతవఱకు జరిగినట్లే యకముందును అనర్గు ఉన్నత విద్యాభ్యాసము కొరత ఆంధ్రవిద్యార్థులు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున కే జొరవచ్చును. ఇంతవఱకు మనకు అనర్గు విద్యలందైనచో వానిని మాని చెన్నపురికి పొందెనుట తత్వకావచ్చునుగాని, మన దేశమున నిదివరకే అనర్గువిద్యలు లేనప్పుడు, అవి పెట్టవలసివలసి నట్లుచూచుంతయు లేదు.

సాంకేతికాది విద్యలు

అనర్గు తరగతులలేనిచో నే విశ్వవిద్యాలయమును ఆధునిక విశ్వవిద్యాలయ మనిపించుకొనఁజాలదను పొరబాటు అభిప్రాయము కొందఱు మన మున్ను లలో ప్రబలియున్నది. ఆంగ్ల దేశమునందలి లీ డ్యు, డర్లం మున్నగు విశ్వవిద్యాలయములన్నియు సాంకేతిక విద్యాప్రదాన మొనర్చుచున్నవిగదా? ఇట్టి విశ్వవిద్యాలయములభారతదేశమున జాలతక్కువ. ఈ విద్యల నభ్యసించిన యాంధ్రులు ఏ తత్కారణమున యావదాంధ్రదేశమునకు నక్కరకు వచ్చరు. కావున దేశాభివృద్ధికిని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికిని, ఆంధ్ర స్మారకులు తగిన కనబడు సంపాదించుటకును సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయ మత్యవశ్యకము.

ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు తగిన ప్రదేశము విశాఖ పట్టణము. ఇట్లు శాంధ్ర సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటవలన శాంధ్రలోకమునకు మేలుగనా? ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధిచేయగల యొక్క కేంద్రము విశాఖపట్టణమునచో సర్వజన సమ్మోదకరమగును.

చెన్న పట్టణము-ఆంధ్రులు

చెన్నపట్టణమునందు దిందుమిందుగ నూటికి 87 గు రాంధ్రులు. ఇచ్చటి యాంధ్రవిద్యార్థుల సంఖ్య చాలఎక్కువ. ఇచ్చటికే చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము చాలవరకు పెరిగినది. కొంతవరకే విశ్వవిద్యాలయము పేరు ప్రఖ్యాతులు వడసినది. కావున నీ విశ్వవిద్యాలయమును వదిలిపెట్టుటకంటె తెలివితక్కువవని మఱియొకటి యుండజాలదు. ఇచ్చటే ఈవిశ్వవిద్యాలయమునందలి యాంధ్రులకు పాఠశాలలు విశ్వప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని ఆంధ్రులు దీనినిగి రించుటలేదు. శ్రేష్ఠముతో వడిన యాగలవలె తమయూరీతో కేంద్రముండినచో ముక్తివచ్చునట్లు తలచుట దుఃఖకరము. ఆంధ్రులు ప్రత్యేకముగ అనర్గుతరగతులను పెట్టుకొనకున్నచో చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున వారికి కొంతప్రాధాన్య విచ్చుట యవసరమగు ననుట నిర్వివాదాంతము.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములవలె అరస విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటయే చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ కాసనోద్దేశము. అరస విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించునప్పుడు చిరంబరమునందును తిరుమశాపల్లియందును యెప్పుడో అనర్గు తరగతులు గలవు. కావున నవిరెండును ఏరదివిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములగును. అప్పుడు చెన్నపురియందు అరసకంటె శాంధ్రుల కెక్కువ యధికారముండును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి పెక్కుమంది అనర్గులలోనికి తీసికొని, అరసలను చాలమందిని తమ దేశమునకు బంధనీ పంపుటవసరమగును. ఈ కారణముగ రాను రాను అన్నియు నమర్చి ఎదుగుచున్న చెన్నపురి చాలవఱ కొక యాంధ్రకేంద్రము గావలసినవస్తువు.

చెన్నపురి దత్తమండలములకును సర్కారులకును అందుబాటులో నున్నందున శాంధ్రులకు నష్టములేదు.

ఉన్నతవిద్యలకు ధనమాయదలయ శాంధ్రులు చెన్నపురిలో శాయవిద్యలకు కళాశాలలను స్థాపించుటయే మంచిది

వివరణము

అనర్గులను గూర్చిన వైయంశములను గమనించినచో కేంద్రములకొలత కొట్లాటులు మాని యాంధ్రులెల్లలు నీక్రింది విషయములపై వైకృతావమును జూపెదరని విశ్వసించెదను.

- 1 ఆంధ్రులకు కావలసినది సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయము.
- 2 ఇది విశాఖపట్టణములో స్థాపించబడవలెను.
- 3 తక్కిన కళాశాలలు అఫిలియేటెడ్ కళాశాలలు. ఇవి విజవాడ ముఖ్యస్థానముగాగల ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తునకు లోబడియుండును.
- 4 విశాఖపట్టణపు టాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకును విజవాడఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తునకును కొంతసంబంధముండును.
- (5) చెన్నపురి అనర్గు తరగతులకు కేంద్రముగనున్నది. జేటు అనర్గు కేంద్రములకొలత శాంధ్రు లిప్పటికొక నడుగకుండుట యుత్తమము.
- ఈపై (5) సంఖ్యగల విషయమై యభిప్రాయభేదములుండవు. కాని ప్రస్తుతమీ వివాదమున కట్టిపెట్టుచో శాంధ్రులెల్లలు నేకాభిప్రాయం లగుటకు వీలుగను. ఈ వివాదమునకు మానదేయుటకు వైన సేను మావిన కారణములు బలవత్తరమలని నే నూహించుచున్నాను.

సుబ్బరాయన్ గారు-కేంద్రములు

సుబ్బరాయన్ గారు కేంద్రస్థానములయొడ నూచించిన యభిప్రాయములు ముఖ్యములు. చిరంజీవులను విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపనకై ఆశ్వాసులై కైటిగారినిచ్చిస్తే, ఆంధ్రదేశమున నేత్రదేశమైన ధనమిచ్చుచో నది కేంద్రమునకు సుబ్బరాయన్ గారి విధానము. కావున నాంధ్రదేశమున అనన్య ఆరగములు పెట్టవలెనని యెవరైనచో ధనమిచ్చుచో నాన్య దేశముక కేంద్రమునకు. ఈ విషయమై బెజవాడవారు చాల ప్రయత్నమును జూపింతురని నుండెను. ప్రభుత్వమునకు విశాఖపట్టణము వైపునకు మొగ్గుచూపుచున్నారని. అప్పుడు సాంకేతిక, వైద్య, వర్తకవిద్యలను మాత్రమే నెలకొల్పివేసి యన మాందోళన చేయవలెను. తక్కిన విద్యలనుగూడ నచ్చటనే పెట్టుటకంభించుచో రాజమహేంద్రవరము త్రోసి రాజగును. లేకున్నచో నివృత్తులైదు. గాని, ఇంకొకప్పుడెవరు రాజమహేంద్రవరము కేంద్రముగాక తప్పదు. బెజవాడవారుగనవిచ్చి కేంద్రము తెప్పించుకొనదలచుచో నందఱకు సంతోషమే.

మనప్రస్తుతకర్తవ్యము

క్రొత్తగ ప్రభుత్వమువారు చేసిన యాలోచనలకు మనము కొంతకంటకు నుముఖులముగను కొంత విముఖులముగను నుండవలెను. విశాఖపట్టణమును సాంకేతిక వైద్య వర్తక విద్యలకు కేంద్రముగ చేయుటకు మన మనుకూలము. ఇతర విద్యల నచ్చట పెట్టుటకు మనము ప్రతికూలము. దీనికి కారణములు (1) ఇతరవిద్యల నచ్చట పెట్టుచో రాజమహేంద్రవరము, అనంతపురము బెనుకొండవోవును. 2 మనము ఇతర ఉన్నత విద్యలకు చెన్నపురికే పోవచ్చును.

ఆంధ్ర కళాశాలను చెన్నపురిలో కలుపుటకు మనము ప్రతికూలము. కారణములు:—1 ఆంధ్రులెది ఆరాధంగరము. 2 చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధి కిది యాటంకము. బెజవాడ ముఖ్యస్థానముగ ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తులు ముఖ్యముగ ఆఫీసియేటెడ కళాశాలలకు సంబంధించినయెందును.

ఆశ్వాసులై కైటిగధనమిచ్చుచో యన్నచో ఏత్రదేశమున వైద్య కేంద్రములు మొలవవచ్చును. ధనము వచ్చునను నమ్మకమును వచ్చినచో, ప్రభుత్వమువారి యనుకూలత యుండునను ఊహయు మనకు లేవు. ఒక వేళ రెండుకు గలుగుచో నట్టిచోట్ల కేంద్రములు పుట్టుట ఆంధ్ర లందఱకును సంతోషమే.

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలకు ఆంధ్రులలో నీవిషయమై పుట్టిన కలహములు సమసిపోవునని నేనాశించుచున్నాను. సాంకేతిక విద్యలయొడ నభిమానమును, ననియే మన చేతనునకును మనస్థావరములకు లాభదాయకములకు నభిప్రాయమును గలిగియున్నచో నాంధ్రులు ప్రకటనాపాత్రులగుదురు. దీనిపై వైకమర్శము తదురస్థిచో వచ్చిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మంతరాసమగతుల తప్పదు. పాత్రోగారి కాసమున కాని తప్ప లేదుకంటె ప్రస్తుత సీతీకుండి వైటపడుటకు వారి కాసకాభిప్రాయాచరణమే యుత్తమ మార్గమని తెలిసికొని విశాఖపట్టణ కేంద్రమును, బెజవాడ ముఖ్యస్థానమును నిలుపుకొనఁజూచుట తెలివిగలవారి పని. ఇట్లు చేయుచో పైరెండు ప్రదేశముల వారికే గాక రాజమహేంద్రవరము, అనంతపురము వారికి గూడ ప్రయోజనము. సుబ్బరాయన్ గారికే యూహలను నున్నక మొనర్చుటయే యాంధ్రులెల్లఱ ప్రస్తుతకర్తవ్యము.

[వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రిగారు]

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పరిస్థితులు రాసురాని విషయమిదివఱకునున్నది. ఎన్నియో సంవత్సరములకు సలిపిన ఆందోళనమునకు ఫలితముగ ఆంధ్రజిల్లాల కన్నిటికిని ఒక ప్రత్యేక విశ్వకళాపరిషత్తు లభించియుండగా ఈ విశ్వకళాపరిషత్తు సర్వతోముఖవ్యాప్తిగాంచి ఆంధ్రదేశ ప్రతిభను దేశదేశమునకు చాటునటుల జేయుటకు మార్గ విశ్వవిద్యాలయ పునాదులనే పెకలించుటకు ప్రధాన మంత్రిగారగు డాక్టరు సుబ్బరాయన్ గారు ప్రయత్నించుటయు, దీనికి దోడు ఆంధ్రదేశీయు లెల్లరు విముఖులము వహించి యూరకుండుటయు చాల అశ్రేయకరముగా యున్నది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు మొదటిమెట్టని పలువురు భావించునుండిరి. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రదేశాభివృద్ధియందున కెంతయో తోడుపడుననియు, ఉన్నత విద్యలను మాతృభాషావ్యాసా బోధించుటకు, ఈ విశ్వకళాపరిషత్తు కంకణము గట్టుకొని ఇతర విశ్వవిద్యాలయములకు మార్గదర్శకులగు ననియు పలువురు అత్యంత యున్నారని గనుక నూడు జాబగు సంవత్సరములుగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములకు ప్రత్యేక సంద్ధగా మారి ప్రస్తుతము మన దేశములోనుండు ఇతర విశ్వవిద్యాలయములన్ను చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమున్ను ఏకాగ్ర్యులను నిర్వహించుచున్నచో అదేకార్యములకు కడు సమర్థతతో నిర్వహించినది, నిర్వహించుచున్నది. ఇదియునుగాక చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములెవరికీయుండు కేవలము కఠినభాషము వహించి విద్యార్థులను

మానసిక దౌర్బల్యములను ఒకర్నక కొంత ఉదారవృత్తానమును హించి విద్యార్థులను పరీక్షలయందు కొంతవరకు కృతార్థులను నాచించుచున్నది. పుట్టినప్పటినుండియు ఆచర్యప్రాయముగ పాని నిర్వహించుట లేదని చెప్పుట యంతమాత్రము పరికారు. విత్తము నాటకనే మహావృత్తము కాలేననుట ఎంత న్యాయముగాయున్నది? ప్రభుత్వమువారి సానుభూతి ఈ విశ్వకళాపరిషత్తు మీద గాఢముగా యుండిన ఈ విశ్వకళాపరిషత్తు దినది కాభివృద్ధివోంక, బోధనాపద్ధతులలో అత్యంత నూతన మార్గములను త్రొక్కి నేతృసాభాగ్యమునకు తోడునీడయై సంపూర్ణ కళలతో కర్మవిధముల ప్రకాశించగలదనుట కెంతమాత్రము పనికి యునులేదు.

ఇట్టిపరిస్థితులలో ప్రస్తుతము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము చెలాయించుచున్న హాస్యము తొలగించి విశాఖపట్టణము నందుమాత్రము చిరంజీవులను విశ్వవిద్యాలయము రీతి ఒక సక్రమ బోధనా విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పి మిగత కళాశాలలన్నిటిని మరల చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి స్వాధీన మొనర్చవలయునని ప్రధాన మంత్రిగారు సంకల్పించుట కేవలము ఆంధ్రులను అనుకూలములను తప్ప వేరుకాదని చెప్పవలసి యున్నందుల కెంతయో చింతిల్లుచున్నాము. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము లభించి ఆంధ్రదేశమున ఉండు కళాశాలలన్నియు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ యజమాన్యముక్తికి వచ్చివచ్చి మొదలు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము అనవశ్యక విద్యాలయమైనదని చెప్పుటయందు తపాత్రము అనవశ్యములేదు. దీనికితోడుగా ఒక సక్రమబోధనా విశ్వవిద్యాలయము చిరంజీవులనుండు లభించుటచే అత్యంత పలు పండితవర్గచెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు అరవదేశీవాడులకు చిరంజీవులనుండు ఒక సక్రమ విశ్వవిద్యాలయము లభించినదికా, మిగత కళాశాలలన్నిటిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ అధికారము క్రిందికి ఏల చేర్చరాదని ప్రకటించిన అనవార ఆంధ్రులకు మాటలాడుచున్నారా? ఈ ప్రకటన మంత్రిగారు ఏమి జవాబు చెప్పవలెకదా! ఇటులనే ఆంధ్ర కళాశాలలను మరల అరవుల యజమాన్యముక్తికికి చేర్చుటకు ఆంధ్రు లెవ్వరును ఒప్పుకొనవారులేదు. ఒకవేళ జిల్లాలవారికా చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములో ఆంధ్రులకు మరల ప్రాతినిధ్యము లభింపవచ్చునచెప్పినను అటువంటి ప్రాతినిధ్యము ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వమును సార్వకళములకు యుపయోగపడవలదు. ఒక భాష మాటలాడువారి కందరికిని ఒక ప్రత్యేక విశ్వకళాపరిషత్తును ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్రమున్ను లభించినచోగాని అయాభాషలు మాటలాడువారి విశమత్యము తెలిసి పురోభివృద్ధి గాంచుటకు అవకాశముండదు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థాన విషయమునను, పీఠ స్థాన విషయమునను ఆంధ్రు లెల్లరు ఏకాభిప్రాయమునకు రావలెనుటచే ప్రధాన మంత్రిగారు ఈ సూతనలహాను నాచించిని కొందరు చెప్పచున్నారు. ఆంధ్రులెల్లరు స్థలవిషయమై ఏకాభిప్రాయమునకు రాజాలకుండిన ప్రధానమంత్రిగారు ఆంధ్రదేశములో వర్తకులనలిపి ఆంధ్రుల అభిప్రాయమును గనుగొని వారే ఏలఅన్నిజిల్లాలవారికి సరిపోవునటుల ఒకస్థలమును నిర్ణయించవలెను? ఈ కారణమునకై ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తుకు యాపునుక ప్రయత్నించుట ఎంతమాత్రము సమంజసము గావలదు.

పశ్చిమోంధ్రులను, ఉత్తరోంధ్రులను, మధ్యజిల్లాలవారును కేవలము స్థలవిషయమై వాదోపవాదములతో పృథాకాల యాపన జేయక యుజిజలన నెలెత్తుకొనిపోవలెనని చిన్నానవలయు జదులై సలిపివచ్చునను పరిస్థితినింబొని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పురోభివృద్ధి కృషిపలిపి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రధమసోదానమును ప్రతినిధి సార్వకళములకుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. ఆంధ్రదేశ కాసన సర్వతెల్లరును రాబోవు కాసనసభలో స్థలవిషయమై వాదోపవాదములతో కాలముగడిపి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము జీవితమునకే భంగమునాటిల్లునట్లుజేయక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము చిరస్థాయయై దివదికాభివృద్ధివోంతులకు వలయు తీర్మానములను ఉపసాదించి ఆంధ్రదేశీయుల కృతజ్ఞతనకు, ఆంధ్రవిద్యార్థుల కృతజ్ఞతకును పాత్రులు గావలయునని అనేకవిధముల ప్రార్థించుచున్నాము.

* * * * *
[మరి వా! గోపాలరావుగారు]

ఆంధ్రుల నిరంతరకృషిచే ఏర్పడిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ఏదోవిధమున సామరూపమును నశించుకొనఁజూచు తూ వాడుతూ కొలదికాలమునకైనను సంపూర్ణవికాసముతో లేజిల్లి తిండునా? యని ఆశించుచుండగా గోరువట్టు మీదికొకటిపోయినది, కొండజాబలకకు మందువేయ, అసలు నాలుక యూడినదనట్లు, ప్రభుత్వమునకు దీని సామరూపము లంక మొందింప జనకంకణములను రక్షింపు ఇటీవల వెలువడిన ప్రభుత్వప్రకటనలను, కాసనసభలకు సలహాను కొరతూ పంపినవక్రీకలనలను, ఆంధ్రసోదరులందఱు తెలిసియే

యున్నది. పశ్చిమోంధ్రులనే, ఆంధ్రనాయకులు తమకు లభ్యమయిన విశ్వవిద్యాలయమును నాశన మొనర్చుటకు సంసిద్ధులయినారు. పాదగింటి జగడము విన వేడుకన్నట్లు, కార్యస్థాన నిర్ణయము తమలోతాము నిర్ణయించుకొనవలెనను, ప్రధమంబో ఏర్పడిన కార్యస్థానము, కేంద్రస్థానములు ఉన్నవి ఉన్నట్లు పుండవనక్క వాటిని తాదామారు చేసి సంకల్పించియు వగుబాట్లకు లోనయిరి. ప్రధానస్థానము విజయవాడయందుండరాదని ప్రధమంబుంచి రాజమండ్రివారు చేయు రగడయే యీ విశ్వవిద్యాలయపు శివులనకు చాలావిష్టగ్రహముయి యెదుర్కొనుచున్నది. ప్రధానస్థానముందు 4 గ వ కేంద్ర మేర్పరిచిన ఎట్టివివాదలకు తావుండుక కాదు. ప్రధానస్థానముందు కేంద్ర ముండితీరవలెనను సిద్ధాంతమును లేదు.

ఆంధ్రనాయకులు ప్రధానస్థానమును తా మేకగ్రీవముగా నిర్ణయించుకొనవలెనను సావకాశమును మన విద్యామంత్రి కనపెట్టి దీని నిప్పట్టున నాశనమొనరించుటకు కృతసిక్కియుండెను పున్నాడు. కాదేని, గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలు రెండును కలసి 15 లక్షల రూపాయలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు విరాళ మొసంగినచో విజయవాడను, ప్రధానకార్యస్థానముగ నుంచి అనంతపురమునకు వలెన వాలెన కేంద్రము నెలకొల్పి దాన వభివృద్ధిగాంచుమని విద్యాంగమంత్రిగారు గతకాసనసభా సమావేశమున చేసినవాగ్దాత మంతలో ఏల ముగిసి యనియెదను. వారి వాగ్దాతము నన్ని గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాలవారు 15 లక్షల రూపాయల సమకూర్చి విద్యాంగమంత్రిగారి కొసగ నివహించియుండిరే, విశిష్టత నింతలో యేల తృణీకరించవలసి వచ్చినచో దుర్మహ్యము.

కనుక ఆంధ్రసోదరులకు నే చేయుమనవి యేమనగా? “మాడి మాకిచ్చుట మడి మాన్యము లిచ్చుకట్టు” అనుసామెత ప్రకారం ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రధమసోదానముగా ఆంధ్రులు సంపాదించిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నశించుకొనఁజూచుటకు ఆంధ్రనాయకులందఱు తమలో తమకు గల పశ్చిమోంధ్రులను విడనాడి, యెదివరకు ఉన్న కేంద్రమును, ఉన్న కార్యస్థానమును, పున్నవి పున్నట్లుగా నుంచుటకు శక్తి వంపన లేక కొద్దికొద్దిగా నూడనున్న కాసనసభలో పాటుపడవలెననియు, రెండుసంవత్సరములు జనుప్రపంచముగా పట్టద్రదాన సభలను జరిపిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానము మార్చును గురించి ఆంధ్రనాయకులందఱు విశమత్యము కలిగి కార్యస్థానమును విజయవాడయందు ఉంచుటకు సర్వాంగీకార మిచ్చునల యుననియు, ఎప్పటనున్న కేంద్రము లక్కడనే యుండి కార్యస్థానము విజయవాడయందున్నచో ఎవరి కేనవ్వముండదనియు, ఇందునుగురించి ఆంధ్రనాయకులలో నొకరగు శ్రీయంత కల్లూర మార్యకారాయణరావు పంతులుగారు ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా యెదివరలో ఆంధ్రుల కొసగిన సలహానుకూడ అంగీకరించవలయుననియు, విన్నవించుచున్నాను.

ఒక కార్యమును సాధించి దానిని అభివృద్ధిలోకి తెచ్చుట కెన్నియో యిట్లుండుట నష్టములు కష్టములు కలవుగాని దానిని చెడగొట్టుట కెంతయో కాలము కట్టుదు. గనుక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును నామరూపములు లేకుండా చెడగొట్టి వారను అతక్కిరికి ప్రస్తుతపు ఆంధ్రనాయకులు పాల్పడక ఆంధ్ర సోదరులయి ఉన్నదానిని ఉన్నట్లు ఉంచుటకు ప్రయత్నించి భారతదేశంలో ఆంధ్ర లోకానికి తీసిపోవువారు కారను క్రింద గడింప బాధితులు.

బాలసుధ (రిజిస్టర్డ్)
పుద్రాను, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగు పట్టణములందు విశ్వవిద్యాలయములకు మారు 10 శేకుండ్ల బిడ్డలకు వాడబడి అమోఘములైన న గుఱులు నిర్మించునట్లు చుట్టిబిడ్డలకు విద్యావ్యయము. సీసా 1 క రు 1-0-0 185.
డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవా.
మద్రాసు
పంధేవులు
1928 - 29.
రెండవ స్పింగ్ మీటింగ్
5813
శనివారం
2-2-1929 లేది

మదరాసువార్తలు

రాకెట్ పోకలు:— ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగా ఈ పో. సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు తేదీయందయ మనకు ముద్రానువచ్చిరి.

మద్రాసులో నిర్బంధప్రాథమికవిద్య:— మద్రాసుకార్యోదేశమువారు తమ నిర్బంధప్రాథమికవిద్యావిధానము ననుసరించి ఈనెల 25 తేదీన నెం 16 రామకృష్ణన్ వీధి, బాన్సిబొమ్మ, మద్రాసులో ఇ. కాన్రెక్స్టిట్, కార్యోదేశము కమిషనరుగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక బాలరహితశాల తెరవబడెను.

రాష్ట్రీయ ఆత్మగౌరవనభ:— చెంగల్పట్టనందు జరగబోవు ఆత్మగౌరవనభలో నుకపాదించబోవు తీర్మానములు ముందుగా ఫిబ్రవరినెల 5 తేదీలోగా యాక్రింజివిలాసమునకు పంపవలెనని విషయనిర్ణయ సభాసభ్యులు, వ్రాయుచున్నార. కె. వి. మినక, విషయ నిర్ణయసభాసభ్యులు నె 14 రు మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసురాజధాని ముస్లిములీగు:— ఈసమితివారు నిన్న సమావేశమై యాక్రింజి తీర్మానము నామోదించిరి. "ఆఫ్ఫునిస్సానయొక్క ప్రస్తుతకరినీ కులముగూర్చి న గమన యావధివారు అమానులగారియెడల తమ సానుభూతిని చెల్లించునారు. ఈసభవారు ఆఫ్ఫునిస్సాన విషయమున శీఘ్రము తలుపులుగ నుండవలెనని కోరుచున్నార.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘనభ పై సభ ఫిబ్రవరి నెల 5 తేదీన మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు మద్రాసులో మహాజనసభా మందిరమున జరగును. ఇది వరకు ప్రచురించునటుల మధురలో జరగడ.

బెంగళూరు మెయిలులో హత్య

రామచంద్రయ్యను బామినపై విడుచుట మద్రాసు, జనవరి 29:—నిన్న బెంగళూరు మెయిలులో జరిగిన శ్రీరాత్రి సందర్భమున ఎరెన్సుగారివలన రామచంద్రయ్యను బామినపై వదలిరి. ఈ హత్యవిషయమే వివరము లింక ను తెలియవచ్చును. పోలీసు దర్యాప్తు జరుగుచున్నది. పశ్చిమబెంగళూరు రాజంజన పేటగల శ్రీ శంకరపై పంచాయితీ జరువబడి ఆమె ఖానీ చేయబడెనని తీర్పు చెప్పబడెను. (4. 12.)

ప్రకటన

తెండ్ల

కృష్ణా జిల్లాలోని జిల్లాబోర్డుయొక్కయు తాలూకాబోర్డుయొక్కయు రోడ్లవసతులకు 1929-30, 1930-31, 1931-32 మూడు సంవత్సరములకు ఇథరాంపట్నం, బెజవాడ, గుణదల, మొగ్గలూజ పురం, కేసరపల్లి, పురుషోత్తపట్నం క్వారీలనుంచి సామానులు వరసరాచేయుటకును (2) 1929-30 సంవత్సరములో కృష్ణాజిల్లాబోర్డు రోడ్లవంతకణ పనులుచేయుటకును, టెండర్లు కృష్ణాజిల్లా, చిలకల పూడి, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు యింజనీయరుగారి కచ్చేరీలో 1929 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ నాడు వారం సాయంత్రము 5 గంటలవరకు దాఖలు చేసుకొనబడును. టెండర్లు పెట్టదలచుకొన్నవారు కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు యింజనీయరుగారికి దరఖాస్తు పంపి టెండరు కోటిసులున్న టెండరు ఫారములున్న తెప్పించునవచ్చును.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టుబోర్డు యింజనీయరు ఆఫీసు చింతలపూడి. (సం) యస్. వైద్యనాథం, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు యింజనీయరు.

మద్రాసుకాంగ్రెసుకొన్నిపార్టీసభ

సత్యమూర్తిగారి సమాధానము ఈవత్సరం యానెల 27 తేదీన జరిగెను. కలకత్తా కాంగ్రెసువిషయార్థ యవధిలో ఎన్. సత్యమూర్తిగారు సామివెంకటాచలం చెట్టిగారినిగూర్చి చేసిన నాడయలు (టిట్టులర్ లీడర్) అని యనినందులకు వెంకటాచలం చెట్టిగారు తప్పవట్టిరి. దీనికి సమాధానమును సభవారికి సత్యమూర్తిగారు చెల్లించు తాను వెంకటాచలంగారిని గూర్చి హాస్యాస్పదముగ నట్లు బయటకు లేదనియు 'టిట్టులర్' అను శబ్దమునకు "విరుదసంబంధమైన" అనియర్థమునయు చెప్పిరి.

నైమను సంఘబహిష్కరణ

మద్రాసునందు జరుపబడవలెను నైమను సంఘమువారు మద్రాసు వచ్చునపుడు వారిని బహిష్కరించు విషయమును గూర్చి మద్రాసు ఆంధ్ర తమిళ, కాంగ్రెసు కమిటీలును, మదరాసులోనున్న ఎం. ఎల్. ఏ. లును, మద్రాసు కాంగ్రెసు కాన్సిలు పార్టీ, హిందూ, స్వరాజ్య, న్యాయబండియా, స్వదేశమిత్ర, తమిళనాడు, ఆంధ్రవత్రికల సంపాదకులును మహాజన సభా మందిరమున సమావేశమై యోచించిరి.

నైమను సంఘబహిష్కరణ విషయమున కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానమును అమలులో పెట్టుటకు సభ్యులందరూ నిశ్చయించిరి.

ఆంధ్రముండల కాంగ్రెసు సంఘమువారికిని, మదరాసు మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారికిని నైమనుసంఘ బహిష్కరణము నేర్పాటుచేయటం కధికార మొనగబడెను. ఈ రెండు సంఘములవారు తమ తమరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సాహాయ్యమున, మద్రాసు రాసనసభ, భారతకాసనసభల యొక్క కాంగ్రెసు సభ్యుల సాహాయ్యమున, మద్రాసు లోనున్న ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యుల సాహాయ్యమున యీ విషయమున పొందుట కనుమరింపబడెను. వార్తాపత్రికలు బహిష్కర ప్రచారమును విస్తృతముగ ప్రకటించ వలెనని కోరబడెను.

ఆంధ్ర పేపరుమిల్సు

వాటాలు త్వరగ వసూలగుట ఎం. నుబ్రహ్మణ్యంగారు పాతికొల్లునండి, యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—శ్రీమత మోతే నారాయణరావుగారు, ఆంధ్ర పేపరుమిల్సు ప్రజంటుగారు యీ ప్రాంతములందు పంచారముతేదీ వాటాలు వసూలుతేనీ. ప్రజలు చాల ఉత్సాహముగ సహాయముతేనీ. ధనము బాగుగ వసూలయినది.

మారిన్ మైనరు

యిచ్చుటనే ఉన్నది!

దక్షిణ ఇండియాకు మొదటి సారిగా వచ్చిన మారిన్ మైనర్లను చూచుటకు అందరను ఆహ్వానించెదము. ఇవి యిప్పుడే దిగుమతి కాబడి అడినన్స్, (మద్రాసు) ప్రదర్శన శాలలలో అమర్చబడినవి.

వరుసగా ఆర్డర్లు బుక్ చేయబడును.

అడినన్స్ అండు కో.,
లిమిటెడ్,
మద్రాసు.

గుంటూరు కాంగ్రెసుసంఘసభ

తేదీమార్పు ఫిబ్రవరి 4 తేదీన జరుగును గుంటూరు, జన 29:—జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారు యిట్లు తిరి సంప్రచున్నార:— జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ యానెల 31 వ తేదీన జరుగునని ప్రకటించబడెను. కాని అనివార్యమును కారణములచే ఫిబ్రవరి 4 వ తేదీకి మార్చబడెను. సభ్యులు హాజరులందు తేదీమార్పు గమనించి అనాటికి హాజరుగా ప్రార్థింతులు.

శ్రీ విద్యానంద రిడింగురూము-తెనాలి

ఈపుస్తక భాండాగారమునకు ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీన సాయంత్రం 4 గంటలకు మహారాజశ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీకృష్ణసేనారావు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద వార్షికోత్సవము జరుగును. చల్లా వెంకట్రావు, దణ్ణంరాజు రంగశాయి, కార్యదర్శులు.

వాతావరణస్థితి

1929 నవంబరు 29 తేదీ మంగళవారము

మాఖ్యజిల్లా	మీ	మీ	మీ	మీ	మీ
	కె 24 గంటలలో ఆర్ద్రతగ్రాడస్	కె 24 గంటలలో ఆర్ద్రతగ్రాడస్	కె 24 గంటలలో వర్షము	జనవరినెల 1-5 వ తేదీలలో వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాళపూర్	88	68	...	0.2	0.1
వికాఖతట్టణం	81	78	...	0	0.4
కాకినాడ	82	70	...	0	0.2
మచిలీపట్టణము	85	71	...	0	0.2
కర్నూరు	92	71	...	0	0.2
బళ్లారి	88	68	...	0	0.1
అనంతపూరు	0.1	0
కడప	90	74	...	0.8	+ 0.4
నెల్లూరు	87	72	...	1.0	0.6
మద్రాసు	85	71	...	1.9	+ 0.5
కడలూరు	85	72	...	0.1	1.4
నెలమ	90	72	...	0	0.8
కోయంబూర్	88	71	...	0.2	0.4
తిరుచనాపల్లి	90	71	...	0	0.6
నాగపట్టణము	84	76	...	1.9	+ 0.8
మధుర	89	75	...	0.4	0.1
పాంబన్	85	76	...	0.2	1.8
పాంబికోట	0.1	1.4
తిరువేండవూరు	85	76	...	0.2	0.5
కొచ్చిన్	84	77	...	4.4	+ 3.7
కాలికట్టు	87	78	...	0	0.4
మంగళూరు	88	69	...	0	0.1
బెంగళూరు	86	65	...	0.8	0
మెరకాక	77	56	...	0	0.1
కొడైకానాడ్	65	51	...	1.8	1.6
కూనూర్	66	50	...	3.5	

సర్కారులు:— మబ్బు విస్తారముగనున్నది. రాత్రి తేదీవి 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్కా:—రాత్రితేదీవి 5 మొదలు 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగనున్నది. రాత్రి తేదీవి 4 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఏ. ఏ. నారాయణయ్యరు, మహాకావోపదేశాధ్యక్షుడు. ఇ-గ్లండు పోస్టాఫీసు ఆదాయము ఈసంవత్సరము నిరడుకంటె 1750000 పానులు ఎక్కువగా వచ్చినవి. నిన్న సాయంత్రము రాజాగారి ఆశీర్వాదకటనమును గావించలేదు.

విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీ నివేదికపై ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు

మైనూరులో పార్టీ ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టు కష్టము

పోలీసుల చర్యను ప్రభుత్వమువారు సమర్థించుట

సంస్థానములో హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు లేవు

ఇటీవల బెంగళూరులో జరిగిన హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటల మూలకారణములను విచారించుటకు విశ్వేశ్వరయ్య సంఘము నియమించబడెను. భారతదేశములోని రాజకీయవర్తనలు సంస్థానములోనికి ప్రాకిన వని తెల్పి బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును స్థాపించి, టర్కీ, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ముల యందు ప్రవేశపెట్టబడిన సంస్కరణములను మైనూరునందుకూడ ప్రవేశపెట్టవలయునని ప్రభుత్వమువారిని ఈ సంఘము కోరెను. ప్రభుత్వమువారును తాము తగినప్రయత్నములు చేసెద మని ఉత్తరువులో చెల్పుచున్నారు. సంస్థానములో హిందూమహమ్మదీయసమన్వయేదనియు, అనవసరముగవిషయములను ప్రజలు గొప్పజేసి ఆందోళనపడిరనియు ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు తెలుపుచున్నది.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బెంగళూరు, జన 27:— బెంగళూరులో ఇటీవల జరిగిన హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలను గురించి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీనివేదికపై ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు లిప్పుడే ప్రచురించబడినది.

అభినందన

క్రిష్ణమొనట్టియు సునిశితమొనట్టియు కార్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహించినందులకు ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వమువారు విశ్వేశ్వరయ్య సంఘమునకు వందనము లర్పించుచున్నారు. మరియు వారిట్లు ప్రాయశ్చిత్తులు.

ఇట్టి విచారణలను జరుపుటచే చాలకష్టతరము. అందులో సాంఘిక వివాదములవలనను, స్వాభిమానమువలనను అసలు విషయమునకు సంబంధించినట్టియు, పుక్కిటి పురాణముయినట్టి సాత్యము చాల నష్టమింపబడెను. సమగ్రము కానట్టియు, అసత్యమైనట్టియు, ఊహకల్పకమును, అపారమును అను నిసాత్యమునుబట్టి సత్యమేదియో అసత్యమేదియో విచారణకర్తలు నిర్ణయించవలసినట్లును. కావున మిక్కిలి ముఖ్యమగుసలహాలో విచారణకర్తలు భేదాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కాని విచారణలను ఒక్క ఫలితమునాత్రము కలిగెను. ఆ ప్రామాఖ్యము లగువిషయములను గొప్పజేసి, ఆందోళనపడుచున్న ప్రజల చిత్తములను యీ విచారణ కాంతిగవేసెను. పరిపాలనానాత్రములనుగురించియు, వర్తకులనుగురించియు విచారణకర్తలుచేసిన సిఫార్సులనుగురించి యభిప్రాయమొట్టున్నను సందిగ్ధమును, వివాదనీయును అగు విషయములను విశ్వేశ్వరయ్యకమిటీవేరే వ్యవహరించుచున్నదని ప్రభుత్వమువారిభిప్రాయపడుచున్నాడు.

పోలీసులయొక్కయు,

దండనాధికారులయొక్కయు, లోపములు

జూలై 30 తారీఖున పోలీసులను, దండనాధికారులను కొన్ని అవసరకార్యములను చేయించిరియో, అవసరములను కొన్నివస్తులను చేసిరియో విచారణకర్తలు నివేదికలో చేసిన నిమగ్నలకు ప్రభుత్వమువారు వారిసిద్ధిగతులను వివరించి సమర్థింపబడినారు.

పరిపాలనాచక్రము భగ్గుము కాలేదు

జూలై 30 తారీఖున హిందువులను మహమ్మదీయులను జరిగిన కొట్లాటలకు పూర్వముగాని అనంతరమునందుగాని జరిగిన సోదాలపుకు పోలీసులు దుండగిండ్లను అరెస్టుచేయక భేదాభిప్రాయపరిపాలనాచక్రము భగ్గుమొట్టు విచారణకర్తలు ప్రసంగించినందులతో ప్రభుత్వమువారు వెళ్ళిపోయిరి. బెంగళూరునను చావకుండ మిక్కిలితీవ్రముగా కల్లోలముల నడచుటవలన పరిపాలనాసామర్థ్యము వ్యక్తమగుచున్నదని వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రాయశ్చిత్తులు.

ప్రజలను పరిపాలించు వ్యవహారమునందు ప్రజల మనములయందు భీతాహముగలగెను. పోలీసులు మిలటరీవారుల కలిసి ఆగడములచేయుచున్నారని ప్రజలు ఆందోళనపడుచుండిరి. ఈభీతాహమును ప్రజలమనములనుండి పారద్రోలి కాంతి నెలకొల్పుటకై ఆసమయమున సమగ్రముగా తెలిసిన విషయములను ప్రకటనలరూపమున అప్రభుత్వము ప్రచురించబడిన. ప్రకటనలోని విషయము లేచే అసత్యముని తెలియవచ్చిన యెడల వానిని పరిచేసికొని ప్రభుత్వమువారు మరల యధార్థ సిద్ధిగతులను ప్రచురించుచుండిరి.

పోలీసులు అధికారుల ఆజ్ఞలను గ్రుడ్డిగా నవలంబించలేదు

“నివేదికలో చెప్పబడినట్లు పోలీసులుగాని, దండనాధికారులుగాని స్వబుద్ధిని వినియోగించక ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞలనే అనుసరించవలసినట్లు ప్రభుత్వమువారు, నివేదికలో పోలీసులను, దండనాధికారులను ఆహ్వానించు ఉన్నత ప్రభుత్వోద్యోగియులతో నుత్తరప్రభుత్వ క్రమమును జరుపుచుండిరి అనియున్న మాటలవలన వారు తమ స్వబుద్ధినిగ్రుడ్డిగా ఉన్నతాధికారుల ఆజ్ఞలను అనుసరించవలసినట్లును స్ఫురించుచున్నది. కాని యీమాట సత్యముకాదు. ఉన్నతోద్యోగియులకు సంగతిసందర్భములు ఎప్పటికప్పుడు తెలియవచ్చుచున్నను ముఖముభిక్షమువారికి యిట్లుచేయవలయు అట్లుచేయుట అని దూరమునండి చేపుటకు విజ్ఞతకపోయెను. మరియు ఆ ఉద్యోగియులు చేసినది తప్పు. బిచ్చా యని నిర్ధారణచేయుటయు అనవసరముకావలయును. ఏలనని దుండగములు జరిగిన రోజులకే విచారణసంఘము నియమించబడినది” అని ప్రభుత్వపుత్తరువు తెల్పుచున్నది.

కమిటీవారి సిఫారసులు

కమిటీవారి సిఫారసులనుగూర్చి వివరమును ప్రభుత్వ ప్రకటన యిట్లుచెప్పుచున్నది. “అశాస్త్రవిధానము యింటిలోనికి పోలీసుల తీసికొనిపోయినందున, అక్కడ ఆ మిల్లల శేషములు పడియుండుటను అనుమానకారణమై యుండవచ్చును. ఈ విషయములను గురించి విచారించి సత్వినిర్ణయముచేయుటకు విచారణకర్తలను నియమించవలసినదని నివేదిక సిఫార్సు చేయుచున్నది. కాని ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు యింతకవిధమున తీయచున్నారు. ప్రజలకువలకు సన్యమై కారణమేమియు నన్నట్లు సాత్యమువలన గనుపడదు. ఇవి శేషములు ధ్రువమున కలిగియుండును. ఈ విషయమై యెవరైనను ఆయా కాపాడికారులకు తెలియబడిన పరచనవచ్చునగాని యింతక విచారణను జరుపుట నిష్ఫలమని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు.

పోలీసుశాఖా పునర్నిర్మాణము

కొంతకాలమునుండియు పోలీసుశాఖా పునర్నిర్మాణము ప్రభుత్వమువారి దృష్టికాకరించినది. ఈ విషయమై వివరములు తెలియపరచబడినతోడినే డబ్బున్నంతవరకు పోలీసుశాఖను పరియోజనపరచు ననుసరించి నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనెదరు” అని ప్రభుత్వమువారు ప్రాయశ్చిత్తులు.

గడబిడల మూలకారణము

గడబిడల మూలకారణమును పరిశీలించుట బ్రిటిషు ఇండియాలోని రాజకీయందోళన సంస్థాన ప్రజల చిత్తవృత్తుల ఆందోళనవరకు నని కమిటీవారు ప్రాయశ్చిత్తులు. మద్రాసునందు ప్రారంభించబడిన ప్రామాత్మికరద్దమునుగూడ కొంతకాలము సంస్థానములోనికి ప్రాకె. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముకొరకు భారతీయులను చేయుచున్న ఆందోళనకూడ కొంతవరకు సంస్థానప్రజల హిందోళన పరచెను.

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయేదను

మైనూరుసంస్థానమునందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయేదనియేదని యీసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు స్పష్టపరచుచున్నారు.

బాడ్మిన్ న్యాయగ్రహము

బెంగళూరులో జరిగిన గడబిడల లక్ష్యము బాడ్మిన్ ప్రజల న్యాయగ్రహము తీవ్రముగా గొనసాగింపబడుచుండెను ఆచార్యులవలన కూడ ప్రజలు ఉద్రేకపూరితులైరి.

ప్రజల ఆచారములను అలవాట్లను సంస్కరించుట

ప్రజల ఆచారములను, అలవాట్లను సంస్కరించవలెనని సంఘమువారు సిఫార్సుచేసిరి. ఈ సందర్భమున వారు టర్కీ, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ములయందు జరిగిన సంస్కరణములను చూచి, ఆ వర్తకులను మైనూరునందు అలంబించుట సన్యమని నూచించుచున్నాడు. ఈవిషయమై మైనూరు ప్రభుత్వమువారు తమకు చేతిపైవదలలేదు చేయించుచున్నాడు. తక్కినది కాలమునకును, ప్రజల వ్యయిక్పక్షిని వదలుచున్నామని ప్రభుత్వమువారు ప్రాయశ్చిత్తులు.

విద్యాప్రచారము

ప్రజల ఆచారములయందు అలవాట్లయందును మాడ్చులు ఇద్యవలన ప్రచారమువలనను మాత్రమే జరుగవలసి యున్నది. గనుక కమిటీవారు పాఠశాల లన్నిటియందును పాఠనేపకర్తవలెనని సిఫార్సుచేసిరి. ఇదవారికి ఉపకార్యమువలనను, యితరవిధములైన విద్యాప్రచారమువలనను బోధ చేయవలెనని కోరిరి. ఈ మాటలను ప్రభుత్వమువారు విచారించెదరు.

గ్రామపంచాయతీలు

పట్టణములను, గ్రామపంచాయతీలను వంచాయితీ కోర్టులను స్థాపించుట ప్రభుత్వము వారి లక్ష్యకొనచున్నాడు.

నిరుద్యోగము

నిరుద్యోగమును నిర్మూలము గావించుటగురించి కమిటీవారు యీక్రింది మాటలను గావించుచున్నారు. (1) మైనూరు విశ్వవిద్యాలయములో వ్యవసాయశాఖను ప్రారంభించుట (2) బాణిజ్యశాఖను పునరుద్ధరించుట (3) వివిధ కల్పవిద్యలను శిక్షాశాఖను స్థాపించుట (4) ప్రాధమిక పాఠశాలలో పాఠశ్రామికవిద్య, గ్రామములలో వ్యవసాయవిద్య సామాన్య ప్రాథమికవిద్యతోబాటు శిక్షుట (5) ప్రజల బజ్జానమును బావుటకు సంస్థానములో గొప్ప ప్రతిష్ఠాపనలను నెలకొల్పుట.

వీనిలో మొదటి రెండింటివియుమై మైనూరు విశ్వవిద్యాలయమువారి యభిప్రాయమును కనుగొని తదుపరి ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించెదరు. మూడవ విషయము ప్రభుత్వమువారివిచారణలో నున్నది. వివరములు రాగానే అది ప్రవేశపెట్టబడును. విద్యాప్రచారమును మునుపటివలెనే ముందుకూడ ప్రభుత్వమువారు కొనసాగించెదరు.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి

పారిశ్రామికాభివృద్ధికై సంస్థానప్రభుత్వములూ నూటికి 6 నుండి 8 వరకు చెల్పించవలెనని నివేదికలో చేయబడిన మాటలను విషయమై ప్రభుత్వమువారు విచారించి సంతకము పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వినియోగించగలగో అంతర్వ్యయమును వినియోగించెదరని ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు తెలుపుచున్నది.

రాజకీయ అశాంతి

ప్రజలలో ప్రబలిత రాజకీయ అశాంతిని పోగొట్టుటకై ప్రభుత్వములో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించవలెనని కమిటీవారు సిఫార్సు చేసినారు. ఇదివరకు ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధసహించియుండిరి. ఇకముందుకూడ శ్రద్ధసహించగలరు. కాని మైనూరులో రాజకీయాభివృద్ధి జరుగునంతరములను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించవలెదవలయు. ప్రజల సాంఘిక నిర్మాణమున కనుగుణముగ ప్రభుత్వముండవలెను. ఇన్ని నాగరికతలు ఇచ్చి విజ్ఞానములను యంతముది పరిపూర్ణముగా విచారించవలసినప్పుడు మైనూరు వంటి సంస్థానములో పార్టీప్రభుత్వము ప్రభావశీలినిధి ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టుట మిక్కిలి కష్టము. ఇట్లు చెప్పుటచే కొరబడినట్టిగాని, అవసరమైనట్టిగాని సంస్కరణలు చేయరాదని ప్రభుత్వముయొక్క ఉద్దేశముగాదు. ఏసంఘమునందు ప్రవేశపెట్టబడుచున్నవో ఆ సంఘమునను రాజకీయ సంస్కరణలు తగినవిగానుండవలెనని మూర్ఖము మైనూరు ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. మైనూరు ప్రభుత్వమువారు సంబంధించినంతవరకు అయిదుగురు ప్రభుత్వమువారియొద్ద యెట్లుగో సంస్కరణములను చేయించుటకు ప్రజలు కష్టపడుచున్నారని చెప్పుటకు నలువడదని ప్రభుత్వపు ఉత్తరువు తెలుపుచున్నది.

కావలెను

మా మాట, నీ లాస్ట్ న్యూట్రింగులు, వర్తింతు. అవిగై రాధారాజ్ మిన ప్రభుత్వమై చిల్లరగా వికలమునందుకు ఏజుట్లు కావలెను. అదియే నయ్యుట్టి కక్కని శిక్షెనులు. డబ్బు సంపాదించుటకు గొప్పతరుణము. నెట్టుటకు అవసరము లేదు. ఉత్తరప్రభుత్వము లింగ్లీషులో నిర్మాణమైనది. బాక్సు నెం 99 C/o ఆంధ్రప్రదేశ్, మదరాసు

వృత్తాంతలేఖలు

పర్రాకిమిడి

(స్వకీయవిలేఖరి)

జనవరి 28 వ తే గల ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్రాకిమిడి వృత్తాంతములక్రింద ప్రకటింపబడిన విషయములలో ఈ క్రింది ప వరగాలు చేయవలసియున్నది. 1. శ్రీ గవర్నరుగారు రైల్వేలైన తెలమూరి మైల్లు మాత్రమే పోవుదురు. 2. రైల్వేకు దొడ్డి బంగారీయువకులు గలనుపురం సమీపమున కత్తిదబ్బలు తిని అపాయనీతిలో నున్నారు. అదేపయమున పాలింగి బంగారీకు నివ్వబడినందున జరిగెను. గాని బంగారీలో నారులేదు.

సూర్యకృత్యము:—పర్రాకిమిడి గలనుపుర రైల్వే ఆఫీసరుకు ఇటీవల కుంటుకలవల కలిగిన నవ్వుపై రూఢిచార్జులు తెలియవచ్చెను. అతనిని పాత్యగానింద నెంచినది గలనుపురం సమీపమున జరిగెను. బలముగ గాయములు తగిలెను. అచ్చటనే అప్పత్రిలో అపాయనీతిలో నున్నారు. పాలింగిలో బంగారీ కాల్యుట ప్రత్యేకముగా జరిగెను. ధనవస్తువులు యథా మే.

సానభూతి పథ:—కీర్తి కేశవలకు ఇంటూరి కనకాచలం వంటులు పాదాద్వైత రాజాన కాలేజివారి ఆకాల మరణము కై నిలపించుమా శ్రీ దావావారి కాలేజి ఉపాధ్యాయ సంఘ మువారు రు 21-1-29 దిని సానభూతి పథ గావించిరి. నాడు వారి గౌరవార్థము కాలేజి మూయబడెను. ప్రెస్సిఫాల్ సి. జగన్నాథ స్వామిగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి. తమ విచారము తెలియచిరి. కాలేజి సింహము అని పేరు వెలసిన వీరి మరణము కై నిలపించని విద్యార్థి లేడు.

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కర్నూలు మండల ఉపాధ్యాయులసభ

కర్నూలు 27-1-29 నై సెకండరీ ఉపాధ్యాయుల సభ కివరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. ప్రారంభమున గవర్నమెంటు ఉన్నతపాతకాల ప్రధానోపాధ్యాయులకు సయ్యదు ఇస్మాయిల్ గారు ప్రధానాచార్యుల ధర్మముల గురించి యుపన్యసించిరి. మునిసికల్ హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులకు ఆర్. కె. కృష్ణస్వామి అచ్యుతుగారు సెకండరీ విద్యావిభాగము చేందవలసిన మార్పులగుంచి యుపన్యసించిరి. ఇవ్వటి నిలబడులు సంవత్సరాంతమున ముగింపరానంత పాదవుగా నున్నవనియు, ఎ, బి, సి, అను గ్రూపులు లేకుండా ప్రతినివయము ఎల్లరకు బోధించవలెననియు, బడిని వదలగానే నుచునావలయు వెతుకకుండా స్వతంత్రతనినను చేయబోద్యుడు ఒకటి రెండు విషయములలో తర్ఫీతు చేయవలెననియు వారు తెలిపిరి. ఉపసభామైన పీఠప ఎన్నికలు జరిగెను. కృష్ణస్వామి అచ్యుత్ గారు అధ్యక్షులుగను, పశుపతి అచ్యుత్ గారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. సెలవులగురించియు, జీతములగురించియు కొన్ని తీర్మానములు చేసిరి.

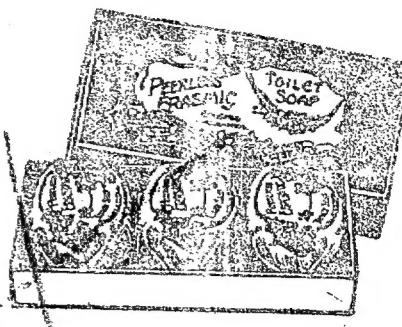
మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు యెన్నికలపై ఇంజక్షను

జనవరి 27:—బందరు ప్రెస్సిఫలం డిస్ట్రిక్టు మునషబు బోర్డులో తాలూకాబోర్డు యెన్నికలను నిలుపుటకై లేచిన ఇంజక్షను కిటీవను కొట్టివేసినవీధు, వాడి శ్రీయ్యత కామారి బంకలవలపతయ్యగారు తిరిగి జిల్లాబోర్డువారికి అప్పించేసిరి. అప్పించు విచారింది జిల్లాజడ్జిగారు, యెన్నికలు జరిగకూడని వేయనియును, జరిగినట్లు తెలియుచున్నందున, (బాలులు) ఓట్లు పెట్టెలు, తెలుపబడరాదనియును, పెంపరరి ఇంజక్షన్ నిన్ను సాయంతరము ఇచ్చియుండిరి. ఇది విక్రితి కలవరమునకు పోతువయియున్నది.

(బి.శ్రీ) ముదిగొండ బుచ్చయ్య లింగంఅచ్యుతాచార్యుగారు శ్రీయ్యత పురాణం మూర్తిశాస్త్రీగారి గృహమున, శ్రీమద్భారతీపర్యాయములను, పోరంభించినారు. మొదటిది రెండుకొండా లాయెను. ఉపగ్యాపములు కొందరకాలపాటునకు బదిలీ నని తెలియుచున్నది.

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC

TOILET SOAP

4661-2

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇలవయాలా" నల్లదు మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కా-రంగులు నలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను మార్చుట.

కౌంసిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

5143

శ్రీ త్యాగరాయజయంతి

బందరులో యధాప్రకారము శ్రీహరిచాగరమున గారి గృహముందు, శ్రీత్యాగరాయ జయంత్యుత్సవములు ఈసంవత్సరమున జరుపబడును.

కార్యక్రమము 29 తేది నుండియు ప్రారంభమగును. సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులు చాలమంది దయచేయుదురని తెలియుచున్నది.

శ్రీ ద్రాపదీశరణాగతి

మొన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు, పురభవనమును శ్రీమాన్ కందాడే రాఘవాచార్యులుగారు సుప్రసిద్ధ పండితులు, శ్రీద్రాపదీశరణాగతినిగూర్చి వృదుమధురముగను పన్యసించిరి.

మరియు శ్రీ రావుబహదూరు శ్రీ హనుమంతరావు వంటులుగారు అధ్యక్షతన వహించియుండిరి.

చాచా

ఇదివరకు ఇచ్చట డిస్ట్రిక్టు మునషబుగా నుండియున్న మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ సాహెబుగారి గౌరవార్థము, కొందరు గ్రామీణులు యజమానులు, మొన్న సాయంకాలము, బుట్టాయ పేట వీధులో 'చాచా' ప్రదర్శనము చేసియుండిరి. ప్రదర్శనము రమ్యముగ నుండెను.

సుప్రసిద్ధ ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1885 సం॥రము

మరిపోవుట అనే రోగమును బాగుచేయుట యందు మంచిస్నే గలదు. నువారు 150 పంజీరముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వెలకొలిది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతావ్రతముల నిచ్చి యున్నారు. వలయువారికి వ్యాటలాగు ఉచితము.

అంగర రంగార్య అందు

బదర్సు, వెనికేరు, 93

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

హిందూ సమాజము

28 జనవరి:—సాంఘాసమాజమువారి యజమాన్యము క్రింద జరిగిన ఆటలు నిన్న సాయంకాలములో పూర్తి అయినవి. ఈసందర్భమున హిందూసమాజ ఆసరగా పురమున జనపథ జరిగెను. రాజమండ్రికాలేజి ప్రెస్సిఫలంగారగు (బయిల్) దొరగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమతి నల్లి మాతృఅమ్మ గారు జయమునొందిన వారికి బహుమతుల నిచ్చివేసిరి.

బహుమతులనొందినవారి పేర్లు

బిలియతుస్సు

మొదటి బహుమతి—మ-రా-రా-శ్రీ అద్దంకి మళ్ళి ప్రాణరావు గారు. రెండవబహుమతి—వీలూరు కావరములకు రమణారావుగారు.

చదరంగము

మొదటి బహుమతము—వీలూరు కావరములకు శరభం గారు. రెండవబహుమతి—కడియం కావరములకు శారాయగరావుగారు.

తెన్నికు-వృత్తులు

మొదటిబహుమతి—క్రిష్ణస్వామి గారు. రెండవబహుమతి—పి. భావ్యకాచార్యులుగారు.

తెన్నికు సంఘముగా మొదటిబహుమతి టి. రామ లింగస్వామిగారు. పి. భావ్యకాచార్యులుగారు. రెండవబహుమతి—క్రిష్ణస్వామి, శేషగిరిరావుగారు.

మౌనము అది డిసరం

ఆయిల్ బెంటుకలను కాళ్ళెత్తముగ మొలవకుండ చేయును. బుడ్డి రు. 8. ఈనెల ఆఖరు వరకు రు. 2-0-0 గా (రం. —:ధన్యం తొలయం, నాయకునికల్లి, వేటసాలెంపాన్లు

1204 2 ఆచార్య కళానామ పుట 1-8 రు. 5-0-0

శ్రీ మహర్షి సంకీర్తనమున 300 పుటములు నేపథ్య పది. బహుమతి క్రమ, కేళి, ధన్య, శుభ, వీటిన బోగొట్టును. కళానామ నిర్మించునట్టి యెడలగొంతు విధము మందులో వంశ బహుమతి. అనేకము గాడి మృగము. కీటలాగు ఉచితము.

2126 ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూరు, కృష్ణా.

దక్షిణహిందూదేశ టెన్నిస్ దక్షత పందెములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు 26-1-29. ఈ శోభా ఆడబసిన ఆటలలో టెన్నిస్ ఆటయందు గణనీయమైన చాకచక్యము కొంతవరకు గమనీయమైనది.

స్కోరు 6! 2, 6! 8,

తరువరి శారాయణమూర్తిగారు టి. పూర్ణచంద్రారావుగారు వారి యాటలపాకడ టెన్నిస్ క్రాస్త్రయముగానుండి ఒకరికంటె నొకరు నేర్పుచును వాదిరి.

ఈశోభా ఆడబసిన ఆటలలో బి. శామేశ్వరరావుగారు మాధవపెద్ది హనుమంతరావుగారిని చాల యత్నపూజనముగా నుండెను.

27-వ తేదీయుదయము

ఈయుదయమునగూడ కొన్ని యాటలూడబడెను. చిరుతడగు బానకిరామయ్య, టెన్నిస్ ఆటలో భిష్ములగు వి. అంకమ్మనాయుడుగారితో వాదలసినచెప్పెను.

రాజా డి. వి. యస్. ప్రసాదుగారు యులకనగా రెండు సెట్టులలో వి. శుభాచారావుగారి నోడించిరి.

దబుల్స్ ఆటయొక్కటి నేను ఆడబడెను? బి. లక్ష్మీనారాయణగారు, కామేశ్వర రావుగారు నలి లాడునముగా వి. క్రిరాములు, టి. సంపూర్ణ లక్ష్మీనారాయణగార్లతో పోట్లాడి యులకనగా నోడించిరి.

ఫలితములు

26-1-29.

టి. పూర్ణచంద్రారావుగారు యం. రామచంద్రారావుగారిని నోడించిరి. 6: 4, 6: 4.

శారాయణమూర్తిగారు శుభ్రాన్యూంగారిని నోడించిరి. 6: 2, 6: 8, కామేశ్వరరావుగారు యం. హనుమంతరావుగారి నోడించిరి. 6: 1, 4: 6, 6: 2.

శారాయణమూర్తిగారు పూర్ణచంద్రారావుగారి నోడించిరి.

సోదరులు-రాజారావుగారిని, స్నేహితుని నోడించిరి. 6: 2, 6: 1.

27 వ తేదీ ఉదయము

బి. లక్ష్మీనారాయణ కామేశ్వర రావుగార్ల వి. శ్రీ రాములు, తాడేపల్లి సంపూర్ణ లక్ష్మీనారాయణగార్ల నోడించిరి. 6: 0, 6: 2.

డి. శ్రీరాములుగారు వి. రామమూర్తిగారి నోడించిరి. 7: 5, 2: 6, 6: 2.

వి. అంకమ్మనాయుడుగారు, బానకిరామయ్యగారి నోడించిరి. 7: 5, 8: 6.

రాజా వి. వి. యస్. ప్రసాదుగారు వి. శుభాచారావుగారి నోడించిరి. 6: 2, 6: 1.

బహుమానము రు. 500.

తంతి విలాసం

"గుల్ బహార్." మద్రాసు (145)

గుల్ బహార్ తలనూనె రిజిస్టర్

అర్జులారా, గుల్ బహార్ తలనూనె నువ్వమోగించినవంటనే, తల్లకు పలువజ్రయము, మెదడునకు శక్తినిగలిగించి వెంట్రుకలకు పొడుగుగాను, నలుపుగాను పొరుగునటొనర్చును.

మేము ధృఢముగా చెప్పినదేమన గుల్ బహార్ యొక్క మనాసన ఉపయోగించినదానివారముకో జాలవరకు నుండును.

యోగ్యతా పత్రములు లిబర్రరీ క్లెరిక్ మద్రాసు 27-4-1928 గుల్ బహార్ తలనూనె ఉపయోగించుటకు ప్రామాణికముగా తీసికొనినది. అది శాస్త్రమై డాక్టర్ సి. నలైశ్

కాన్సిల్ మద్రాసు కార్పొరేషన్ గాన్సిల్ మద్రాసు కార్పొరేషన్, ఎలిస్ రోడ్డు మాంటు రోడ్డు మద్రాసు వారిజడ్జనుండి నేనొక గుల్ బహార్ తలనూనె సీసా నొకటి కొంటిని.

టాబ్ మల్ హుస్సేన్, అత్తరవ్యాపారి, ఎలిస్ రోడ్డు మాంటు రోడ్డు మద్రాసు, వారిజడ్జ నొక గుల్ బహార్ తలనూనె సీసా నొకటి కొంటిని.

పోస్టాఫీసుల ఇన్ స్పెక్టరు మద్రాసు 15-11-1927

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes 'గుల్ బహార్ తలనూనె 2 డౌన్సుల సీసా 1 కి బ్యాంకుతో సహా' and prices like 0.14-0, 2-8-0, 9-0-0.

TAJ MUL HUSSAIN, Indian Scent Manufacturers, Ellis Road, Mount Road, Madras.

ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, జనవరి 26- శ్రీ యాంధ్ర విద్యార్థి మహాసభయొక్క అష్టమ సమ్మేళనము యీ ఉదయము 10 గంటలకు ఇచ్చటి వినర్యా సినిమా హాలులో మిక్కిలి యత్నపూర్వకముగ ప్రారంభింపబడెను.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులగు కె. చాండిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీ చాండిగారిని యాధ్యక్షపంఠము వారు ఉదయము తొమ్మిది గంటలకు రైలుస్టేషనునకు కలిసి కొని స్వాగతమునకి ప్రముఖులాలంకృతులతో మేళతోడులతో నూరేగించుచు సభాస్థలమునకు గొనిపోయిరి.

అధ్యక్షసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయంత వి. శుభాచారావుగారు, సభ ప్రారంభింపబడగానే, తమ స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి.

పిమ్మట, కార్యదర్శిగారు ప్రముఖుల సేతుల వద్ద నుండి వచ్చిన కుభసందేశములను, తిరిగివార్తలనుచదివిరి, అందు ముఖ్యముగ, శ్రీయంత కట్టమంది రామలింగారెడిగారు, శుభాష్ చంద్రబోస్ గారు, శ్రీ పండిత జనహరిలాల్ నెహ్రూగారు, శ్రీ శేషువారి రామకృష్ణ రావుగారులుగారు, గుంటూరు కాలేజి (వీర్విపాలు రాయప్రోలుగారు, బందరు హిందూ కాలేజి అధ్యక్షులు, శ్రీ వారణాసి శ్రీనివాసరావుగారు మొదలగువారు తరివినసందేశములు చదువబడెను.

అధ్యక్షోపన్యాసము ముగిసెపిమ్మట తిరిగి మహాసభ మధ్యాహ్నము తాల్గుగంటలకు సమావేశమయెను. తీర్మానములు చర్చింపబడుచున్నవి.

శ్రీ మహాదేవ గ్రంథాలయము - హిందూరు ఈ గ్రంథాలయమునకు, తే 28-2-29 దీని జనవరినకు ద్వితీయ వార్షికోత్సవమునకు, విజయనగరం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులునగు శ్రీ శ్రీ పూనపాటి లక్ష్మీనరసింహారాజుగారు అధ్యక్షత వహించుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

వీరమల్ల అప్పారావు, కార్యదర్శి.

విరుపమాన ప్రతిభాశాలియగు గ్రుడ్డిబాలుడు

(ఒక విలేఖరుడు)

ప్రాద్దులూరు వికలాంగకరణాలయముననుండు ఎల్. పండితరాయడను నీ గ్రుడ్డిబాలుడు ముద్దునూరు గ్రామమునందును, కమలాపురమునందును సభలుజేసి తన యాసాధారణ శ్రద్ధతో నందఱకు గొప్పగా మెప్పించి మెడల్ను భూరివిరాళములను సంపాదించగలిగెను.

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము- నెల్లూరు పేదకలపూడి వాస్తవ్యులు శ్రీయంత చెలలవాడ శాగ భూషణరావు చాదరిగారు ఆయావితముగా మా విద్యాలయోధివృద్ధిని కాంక్షించుచు రూ 80/-లు (ముప్పదిరూపాయలు) విరాళముగా పంపియిచ్చారు.

హోణకా కనకమ్మ, కార్యదర్శి.

వాల్మీకి వ్రద్ధనము రాజమండ్రి అద్వైతాశ్రమి సైన్యసంఘపు తృతీయ వార్షికవర్ధనము ఫిబ్రవరి 2-వ తేదీ తనివారంనాడు ఉదయం 9 మొదలు సాయంత్రం 8 గంటలవరకు జరుగును నైరుతెను తెలిగ్రాఫ్ ఎక్స్ పోజు జగదీశ్వరుగారి శ్రద్ధతో సహా పరిశోధనతో ముఖ్యమైనవి ప్రదర్శింపబడువానిలో ముఖ్యములు.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-0-0	కల్ నాట	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రనాపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కొనివారికి	2-0-0
వారపత్రిక "	1-4-0	పాఠశాలచిక్షకులకు సంచిక 1-5	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తపా అభివృద్ధి ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంశులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ నాట	6-0-0
ఆర్థసంవత్సరచందా	"	3-9-0	"	3-0-0
నిత్యపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి పాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాలిఫోర్నియా విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రూ. 6-0-0. వీ. పీ. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

Price Anna 10 only.

AMRUTANJANI DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

వక్రటన

(2048)

ఈ గ్రంథము ప్రయోజనకరమైనదిగా, బాలబాలకాగాని శాస్త్రములను తెలుపుట చేసినది. శాస్త్రములను పుచ్చుకొనవలసిన వారు, పద్యముల వగైరాలు నివరముగ ప్రకటితముగ ప్రకటితముగనున్నది. (నెం. 2) దాక్షిణ్యము ప్రకారము కన్నములముద్రితము, బెజవాడ.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధ పదముల జాబితా

రూ.ల

1. శీర్షరసాయనము మాత్రము అత్యుత్తమునకు 1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-5
4. అమృతాంజనము సీసా 1-5
5. మాలశంకరు తెలము డబ్బి 1-5
6. తామరతెలము, తామర, తీటకు 0-6
7. కలరా మాత్రము, వాంతిబెరులకు 0-0
8. తేజముందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-5
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు 0-2
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు 0-6
11. గజ్జిక తెలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-5
12. పగుళ్లకు తెలము, శిశుపగుళ్లకు 0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-5
14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ 2-0
15. కుమ్మరు తెలము, డబ్బి 1-5
16. దంతచూర్ణము, పండ్లపోటుకు 0-6
17. కుఖిభోగిమాత్రము 1-2
18. కుఖిభోగి తెలము, పుండ్లకు 1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు 0-8
20. హోహిని తెలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-5
22. గ్రహణిమాత్రము డబ్బి 1-5
23. జాలాబి మాత్రము, మలబద్ధమునకు 0-8
24. కుసుమరీమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు 1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-5
26. కఢుహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు 0-0
27. కఢుహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-5
28. నుందరి తెలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-5
29. శిశోవేదన మాత్రము, తలనొప్పిలకు 0-12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు 0-4
31. ఉబ్బునమునకు మందు 2-0
32. పంకమపువ్వుకు 1-5
33. పచ్చకర్పూరంకు 1-5
34. కస్తూరి 8-6
35. జాన్నుకు 1-5

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి

మదరాసు

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమునందున ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1. శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
2. బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 9-5-0
3. గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
4. కమలాక్షి. (చిన్న చిత్రకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
5. సీతనిధి: ఇది యొక యత్కృష్టసీతగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
6. త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
7. భక్తమనము (పద్యము): పౌర్ణమి భక్తమనముగ్రంథ మగు 'తీర్థిటకము' నందలిది. పౌర్ణమి భక్తమనము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కొంబి రంగారావుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
8. భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేశ్వర కవిశిఖామణి యగు భీష్మను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొన్నకొండ పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (అనర్ప) 0-0-0
9. జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శివశర్మదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్రయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, స్వప్నాపకము.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.